

VÁTSZJÁJANA

Káma-Szútra

A szerelem tankönyve

Hódolat

a Dharmának, Arthának és Kámának!

*Mert ez a könyv
ismételten foglalkozik velük.*

*És hódolat a tanítóknak,
kik felismerték ezek lényegét!*

*Mert tanításaik
vonatkozásban állnak
ezzel a könyvvel.*

A Teremtények Ura kezdetben megalkotta a férfiakat s a nőket, és százezer fejezetbe foglalt parancsaival megszabta létezésük törvényeit a Dharmával, Arthával és Kámával való kapcsolatban. E parancsok egy részét, azokat, amelyek a Dharmára vonatkoznak, Manu Szvájambhuva foglalta írásba; az Arthára vonatkozókat Brihaszpati, míg a Káma törvényeit Nandin, Mahádéva híve gyűjtötte össze ezer fejezetben.

Ezt a Káma-Szútrát később Svétakétu Auddálaka (Uddálaka fia) rövidített formában ötszáz fejezetbe sűrítette; ezt ismét a pánycsálabeledi Bábhravja kivonatolta százötven fejezetben. Ez a százötven fejezet hét részre oszlott, amelyek címei a következők voltak:

1. Szádhárana (általános kérdések)
2. Számprajógika (ölelések stb.)
3. Kanjá Számprajuktaka (a férfi és nő egyesülése)
4. Bhárjádrikárika (a magunk feleségéről)
5. Páradárika (a mások feleségéről)
6. Vaisika (a kéjnőkről)
7. Aupanisadika (Upanisad, titkos tanítás; a csábítás művésze, a különböző szerelmi szerek és varázslatok stb.)

A hatodik részt a Pátaliputra városabéli kéjhölgyek kérésére Dattaka külön műben foglalta össze, ugyanígy dolgozta fel Csárájana az első részt, Szuvarnanábha a másodikat, Ghótakamukha a harmadikat, Gónardíja a negyediket, Gonikáputra az ötödiket és Kuesumára a hetediket.

Minthogy a különböző szerzők által feldolgozott részek különálló művek, és ezek mindegyike csak az anyag bizonyos töredékét foglalja magába, Bábhrajva eredeti műve pedig terjedelménél fogva nehezen áttekinthető lévén, súlyos feladatot adott a vele foglalkozóknak, Vátszjájanát ez indokok arra készítették, hogy megírja a jelen munkát, egyetlen kötetbe foglalva össze a fent említett szerzők műveinek lényegét.

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

I.

A mű tervezete

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

- I. A mű tervezete, tartalommutató
- II. Megjegyzések a három földi érték: Erény, Vagyon és Szerelem (Dharma, Artha és Káma) megszerzésére vonatkozólag
- III. A hatvannégy művészet tanulmányozása
- IV. A ház külső és belső vezetése; a polgár mindennapi élete, társai és szórakozásai stb.
- V. A közösülésre alkalmas vagy alkalmatlan nők osztályozása; a barátok és közvetítők

MÁSODIK RÉSZ

A SZERELMI GYÖNYÖR

- I. A nemi egyesülés osztályozása a méretek, a vágy foka, vagy a szenvedély és az idő szerint; a szerelem különböző fajtái
- II. Az ölelés
- III. A csók
- IV. A nyomás, csípés vagy karmolás
- V. A harapás és a különböző országbeli nőknél alkalmazandó szerelmi eljárások
- VI. A különböző fekvésmódok és az egyesülés különböző fajtái

- VII. Az ütés különböző módjai, és az ezeknek megfelelő hangok
- VIII. A férfi szerepét játszó nők. A férfi tevékenysége
- IX. Az avaristaka, azaz szájközösülés
- X. Hogyan kell kezdeni és befejezni az egyesülést. Az egyesülés különböző módjai és szerelmi civódások

HARMADIK RÉSZ A FELESÉGSZERZÉS

- I. Megjegyzések az eljegyzésről és a házasságról
- II. Hogyan kell bizalmat gerjeszteni a leányban
- III. Az udvarlás és az érzések tudtul adása jelek és más külsőségek segítségével
- IV. Mit kell a férfinak tennie, hogy a leány megszerzését biztosítsa magának. Mit kell tennie a lánynak, hogy uralkodni tudjon a férfin, és alávesse őt akaratának
- V. A házasság különböző formái

NEGYEDIK RÉSZ A FELESÉG

- I. Az erényes asszony életmódja. Miként kell viselkednie a férj távolléte idején
- II. Hogyan kell viselkednie a legrégibb feleségnek férje többi feleségével, és hogyan a legfiatalabbnak a régibbekkel szemben. Az újra férjhez ment özvegy viselkedése. A férjétől eltaszított asszony magatartása. A királyi hárem asszonyainak viselkedése. A férj viselkedése, akinek egynél több felesége van

ÖTÖDIK RÉSZ
A MÁS FELESÉGE

- I. A férfi és a nő jellemző tulajdonságai. Miért állnak ellen a nők a férfiak ostromának. A férfiak, akiknek a nőknél sikerük van, és a nők, akiket könnyű meghódítani
- II. Mily módon kell közelíteni a nőhöz, és hogyan kell meghódítani őt
- III. A nő lelkiállapotának megvizsgálása
- IV. A közvetítőnő kötelességei
- V. A hivatalbeli személyek szerelme mások feleségei iránt
- VI. A királyi hárem asszonyai, és a saját feleség megóvása

HATODIK RÉSZ
A KÉJHÖLGYEK

- I. Miért fordulnak a kéjhölgyek a férfiakhoz. Hogyan lehet magához láncolni a megkívánt férfit, és a férfi jellemzése, akihez a kéjnőnek csatlakoznia kívánatos
- II. A kéjhölgy, ha házasságszerűen él együtt egy férfival
- III. A pénzszerzés módjai. A jelek, melyek a szerető elhidegülését mutatják, és a mód, hogyan lehet megszabadulni tőle
- IV. A viszony felújítása valamely régi szeretővel
- V. A nyereség különböző módjai
- VI. A nyereségek és veszteségek. Kétségek. A kéjhölgyek különböző fajtái

HETEDIK RÉSZ
UPANISA

(BIZALMAS TANÍTÁSOK)

- I. A szépítőszerek, a szívek elbűvölése. Serkentő- és erősítőszerek
- II. A vágykeltés eszközei, és a *linga* fejlesztésére szolgáló eljárások. Kísérletek és szerelmi szerek készítmódjai

II.

A Dharma, Artha és Káma megszerzése

Az ember, kinek élete legfeljebb száz évre terjed, a Dharmát, Arthát és Kámát különböző korszakokban kell hogy gyakorolja, és akképpen, hogy ezek soha egymással el-lentmondásba nem kerülve, összhangzatot teremtsenek. Gyermekkorában meg kell szereznie az ismeretekben való jártasságot, az ifjúság és érettség korában foglalkozzék az Arthával és Kámával, öregségében aztán kövesse a Dharmát, igyekezővén elnyerni a Móksát, azaz az újjászületések kényszere alól való felszabadulást. De minthogy az élet tartama egészen bizonytalan, gyakorolhatja e három dolgot oly korszakokban is, amelyek ezeknek megfelelnek. De egy szabályt szem előtt kell tartani: míg valakinek nevelése be nem fejeződött, élje addig a hittanulóknak tiszta, önmegettartóztató életét.

Dharma az, ha a Sásztrák vagy a szentírás parancsolatainak engedelmeskedünk, bizonyos dolgokat betartunk – pl. az áldozatokat, amelyeket általában gyakran elhanyagolnak, tekintve, hogy nem a világ dolgaira vonatkoznak, és nem járnak látható eredménnyel –, másokat pedig kerülünk, pl. a húsevést, amiről azonban igen kevesen mondanak le, mert ez a dolog erről a világról való, és látható hatásokkal jár.

A Dharmát a sruti (szentírás) tárja föl és azoknak írásai, akik azt magyarázzák.

Artha a művészetek és tudományok elsajátítása; föld, jószág, vagyon, fogatok és barátok szerzése. Azonkívül a megszerzettek megóvását és a megóvottak gyarapítását jelenti.

Az Arthát a király tisztviselői szabályozzák, valamint a közélet dolgaiban jártas kalmárok.

Káma a tulajdonukká vált dolgok élvezete a hallás, tapintás, látás, ízlés és szaglás öt érzékének segítségével, melyek azonban a szellemmel és a lélekkel válnak eggyé. Ebben az a különleges kapcsolat lényeges, mely az érzékszervek és az érzékelt dolgok közt áll fenn. A gyönyör tudatossá vált, mely e kapcsolatból ered, Kámának nevezetik.

A Kámát a Káma-Szútra és a világfiak gyakorlata tanítja.

Ha mindhárom érték, azaz a Dharma, Artha és Káma együttesen él bennünk, úgy az előző mindig becsesebb a következőnél, vagyis a Dharma felülmúlja az Arthát, ez pedig a Kámát. De a királynak mindig az Arthát kell elsősorban gyakorolnia, mert csakis ettől függ a nép fönmaradása és jóléte. Ugyanígy kell a nyilvános nőknek a Kámát a másik kettőnél behatóbban megvalósítaniuk, mert ez az ő hivatásuk. Ezek volnának tehát a kivételek az általános szabály alól.

Ellenvetés. Több tudós azt állítja, hogy a Dharma olyan dolgokra vonatkozik, melyek nem e világról valók, tehát lehet vele könyvben illő módon foglalkozni, ugyanúgy az Arthával is, mert ezt megvalósítani csakis bizonyos eszközök alkalmazásával lehetséges, amelyek ismeretére kizárólag megfelelő könyvek tanulmányozása folytán tehetünk szert. De ami a Kámát illeti, ezt maga a Természet is gyakorolja, megnyilatkozik ez az egész Teremtésben, úgyhogy nincs szükség könyvre, hogy megtanuljuk.

Felelet. Ez állítás nem elég meggondolt. A nemi élet olyan dolog, mely a férfitől és a nőtől függ, s kívánatosá teszi, hogy a Káma-Sásztrák által tanított útmutatásokat alkalmazzák benne. Hogy a különlegességek az állatvilágban nem nyernek alkalmazást, annak oka az, hogy az állatokat nem korlátozzák nyűgök és békók, meg az, hogy nőstényeik csak bizonyos időszakokban alkalmasak a nemi közösülésre, végül pedig a körülmény, hogy közeledéseiket nem előzi meg semminő gondolat.

Második ellenvetés. A lókájatikák mondják: „A vallási pa-

rancsolatokkal mit sem kell törődnünk, mert gyümölcsüket csak a messze jövő hozza, ha ugyan egyáltalán gyümölcsöznek, ami kétséges. Ki lenne olyan bolond, hogy más kezébe adja azt, amit saját kezében tart? Egyébként jobb ma egy galamb, mint holnap egy páva, és egy darab rézpénz, amit bizonyosan megkaphatunk, többet ér, mint az arany, aminek birtoklása még kétséges.”

Felelet. Ez sem helyes, mert: 1. A szentírás, mely a Dharma gyakorlatát elrendeli, nem tűr kétséget. 2. Az áldozatok, melyeket az emberek azért mutatnak be, hogy ellenségeiket megrontsák, vagy esőt kérjenek, látható gyümölcsöt hoznak. 3. A Nap, a Hold, a csillagok, a bolygók és egyéb égitestek szemmel láthatóan, céltudatosan a világ javára működnek. 4. A világ fennállását ama szabályok biztosítják, amelyek az emberek négy osztályára s az emberi élet négy fokozatára vonatkoznak. 5. Látjuk, hogy magot vetnek a földbe a jövő aratás reményében. – Vátszójána ezek következtében tehát azon a véleményen van, hogy engedelmeskednünk kell a vallás törvényeinek.

Harmadik ellenvetés. Azok, kik a Végzetet minden dolgok legelső mozgatójának tartják, így vélekednek: „Ne igyekezzünk vagyont szerezni, mert gyakran minden fáradozás dacára sem tudjuk elérni azt, míg más esetekben minden erőlködés nélkül is a kezünkbe hull. Következésképpen minden a Végzet hatalmában áll, amely a nyereségnek és veszteségnek, a sikernek és balszerencsének, a gyönyörnek és kínnak egyaránt ura. Így történt Balival is, akit a Végzet Indra trónjára emelt, majd ugyanazon erő ledöntött onnan, és egyedül csak a Végzet helyezhetné vissza őt még egyszer ama polcra.”

Felelet. Ez hibás okoskodás. Miután valamely dolog megszerzése minden esetben bizonyos erőfeszítést követel az ember részéről, a megfelelő eszközök alkalmazását tekinthetjük minden szerzemény okozójául, s minthogy a megfelelő eszközök alkalmazása ily módon még akkor is szükséges, ha valaminek végzetszerűen be kell következnie, ebből az következik, hogy olyan embernek, aki nem cselekszik semmit, sohasem lesz boldogságban része.

Negyedik ellenvetés. Azok, akik úgy vélekednek, hogy az Artha megszerzése a legfontosabb, ilyképpen érvelnek: „Nem kell

keresni a gyönyört, mert ez a Dharma és Artha gyakorlásában akadályozza az embert, pedig ezek értékesebbek; azonkívül pedig az érdemekben dús emberek megvetik az élvezeteket. Ezek az embert szükségbe, nyomorba döntik, és értéktelen, hitvány emberekkel hozzák kapcsolatba, helytelen tettekre ösztökélik, tisztatlanná teszik és gondtalanná a jövővel szemben, valamint pazarlást és könnyű erkölcsöket okoznak. Megszokott dolog, hogy az emberek, akik egészen odaadják magukat az élvezeteknek, romlást hoznak önmagukra, családjukra és barátaikra. Dándakja, a Bho-dzsa-családból való király is, aki nemtelen szándékkal elrabolta egy brahman leányát, rövid időre rá birodalmával együtt tönkregjutott. Maga Indra is, amidőn erőszakot vett Ahaljá tisztaságán, súlyosan bűnhődött. Így járt a hatalmas Kicsaka is, aki el akarta csábítani Draupadít; és Rávana szintén, midőn Szitát magáévá akarta tenni. Mindezek megbűnhődtek vétkükért, és sok mással együtt élvágynak estek áldozatul.

Felelet. Ez az ellenvetés sem állja meg a bírálatot, mert a test életének és jólétének éppúgy szüksége van a gyönyörre, mint a táplálkozásra, tehát egészen jogosult az utána való kívánczóság. Mi több, a gyönyör a Dharmának és Arthának az eredménye. Viszont helyes, hogy az élvezetben is mérsékletre és meggondolásra van szükség. De senki sem fog lemondani arról, hogy étket készítsen, csak azért, mert koldusok is kérhetnek belőle; vagy hogy magot vessen a földbe, mert a vadállatok tönkregázolhatják a megérett vetést.

Tehát az embernek, aki a Dharmát, Arthát és Kámát gyakorolja, mind ezen, mind az eljövendő világon egyaránt boldogság jut osztályrészül. A jóérzésű ember olyan tetteket követ el, amelyek következménye nem veszélyezteti a jövő világot, és testi-lelki jólétére nézve sem jelent bajt. Minden tettet, amely az egyesített Dharma, Artha és Káma gyakorlására vezet, véghez kell vinni, sőt még az olyat is, amely az értékek közül csak kettőt vagy akár csupán egyet szolgál; de tartózkodni kell az olyan cselekvéstől, amely a másik kettő rovására vezetne az egyik megvalósításához.

III.

Mely művészeteket és tudományokat kell tanulmányozni

Az embernek tanulmányoznia kell a Káma-Szútrát, úgyszintén azokat a művészeteket és tudományokat, melyek kapcsolatban állnak vele, egyidejűleg a Dharmára s Arthára vonatkozókkal. Még a fiatal leányoknak is tanulmányozniuk kell a Káma-Szútrát, valamint a vele járó művészeteket és tudományokat, még mielőtt férjhez mennének, és ezt a tanulmányt férjük hozzájárulásával asszonykorukban is folytatniuk kell.

Itt a tudósok azt az ellenvetést teszik, hogy a nőknek, akiknek minden tudománnyal való foglalkozás tilos, nem szabad tanulmányozniuk a Káma-Szútrát sem.

De Vátszjájana véleménye az, hogy ez az ellenvetés nem állhat meg. Mert a nők máris ismerik a Káma-Szútra gyakorlati részét, mely gyakorlat a Káma-Sásztrából vagy magából a Káma tudásából ered. Egyébként nemcsak ebben a kiragadott esetben, de sok más dologban is láthatjuk, hogy a tudomány gyakorlati része mindenki előtt ismeretes, de csak néhányan ismerik a törvényeket és szabályokat, amelyeken amaz alapul. Amint a Jádzsrikák (áldozatbemutatók), bár nem ismerik a nyelvtant, mégis használják az elsajátított műszavakat, amidőn a különböző istenségekhez fordulnak, de azt már nem tudják, hogyan kell leírni azokat. Vagy amint sokan megteszik kötelességüket a csillagtudósok által megállapított napon, noha a csillagok ismeretébe nincsenek beavatva. Ugyanígy a lovászok és az elefántvezetők is betanítják ez állatokat, anélkül, hogy sejtelmük volna az idomítás tudományáról, pusztán gyakorlati módon. Hasonlóképpen a legtávolesőbb vidékek lakói

is engedelmeskednek az ország törvényeinek, merő gyakorlati megszokásból, és mert királyt tudnak maguk fölött, semmi más okból. És tapasztalatból tudjuk, hogy bizonyos nők, például az uralkodók és miniszterek leányai, valamint a nyilvános nők, tényleg jártasak a Káma-Sásztrában.

Ezek szerint tehát a nőnek meg kell tanulnia a Káma-Sásztrát vagy legalábbis ennek egy részét, valamely meghitt barátnőjének vezetése mellett elsajátítva annak gyakorlatát. Egyedül kell tanulnia viszont a hatvannégy művészetet, amelyek a Káma-Sásztrához tartoznak. Oktatójául a következő személyek egyike szolgálhat: dajkájának leánya vagyis tejtestvére, aki vele együtt nevelkedett, és már férjnél van, vagy egy minden bizalomra érdemes barátnő, vagy anyai nagynénje, vagy egy öreg szolgálónő, vagy valami asszony, aki azelőtt a családjuknál lakott, vagy saját nővére, akihez mindenkor bizalommal fordulhat. Természetesen mindezek csak akkor megfelelők, ha már asszonyok.

Tanulmányoznia kell a következő művészeteket, összhangban a Káma-Szútrával:

1. Az éneket.
2. A hangszereken való játékot.
3. A táncot.
4. E háromnak egyidejű társítását.
5. Az írást és rajzolást.
6. A tetoválást.
7. Az istenképeknek falevelekkel és virágokkal való öltöztetését és díszítését.
8. Virágokból való ágyak s fekvőhelyek elrendezését, vagy a virágok festői elszórását a földön.
9. A fogak, köntösök, haj, körmök és a test festését és színezését.
10. Színes üvegek elhelyezését a padlón.
11. Ágyak készítését és szőnyegek, vánkosok elrendezését.
12. A vízzel töltött üvegeken való zenélést.

13. A víz felfogását és gyűjtését a vízvezetékekben, ciszternákban és víztartókban.

14. A festést, elrendezést és díszítést.

15. Rózsafüzérek, nyakláncok, virággirlandok és koszorúk készítését.

16. A turbán megkötését, kócsagforgók és virágcsokrok formálását és felillesztését.

17. Színi jelenetek előadását. Színművészi gyakorlatokat.

18. Földíszekek összeállítását.

19. Illatszerek készítését.

20. Ékszerek és díszek ügyes elrendezését és a ruhák cicomázását.

21. A varázslatot és ráolvasást.

22. A kézügyességet.

23. A konyhaművészetet.

24. Édes és savanykás italoknak, befőtteknek és szesz kivonatoknak megfelelő illattal és színezéssel való elkészítését.

25. A ruhaszabás és -varrás mesterségét.

26. Papagájok, virágok, forgók, szalagok, csokrok, labdák, szalagkötések készítését vászonból vagy fonalból.

27. Talányok, betűrejtvények, mondatokba rejtett szavak, szójátékok és találós kérdések megoldását.

28. A játékot, mely versek ismétlésében áll: midőn egyik befejezte, a másiknak azonnal rá kell kezdenie, de úgy, hogy egy más verset mond, melynek első betűje ugyanaz kell hogy legyen, mint az előző vers utolsó betűje; aki elhibázza ezt, az veszített, és zálogot kell adnia, vagy elveszti betétjét.

29. Az arcjáték és utánzás művészetét.

30. Az olvasást, beleértve a szöveg éneklését és helyes hangsúlyozását.

31. Nehezen kiejthető mondatok gyakorlását. Ez különösen a nők és gyermekek szórakozására szolgál. Feladnak egy nehéz mondatot, amit sebesen ismételni kell, úgyhogy a szavak gyakran felcserélődnek vagy rosszul ejtetnek ki.

32. Kard- és botvívást, nyíllal s íjjal való gyakorlatokat.
33. Következtetések levonásának, az érvelésnek és következtetésnek művészetét.
34. Az asztalosmesterséget.
35. Az építészetet.
36. Az arany és ezüst pénzérmék, ékszerek és drágakövek ismeretét.
37. A vegytant és ásványtant.
38. Az ékszerek, drágakövek és gyöngyök színének ismeretét.
39. A bányák ismeretét.
40. A kertészetet; a fák és növények ápolását, koruk megápolását és betegségeik gyógyítását.
41. Kakas-, fűrj- és kosviadalok vezetését.
42. Papagájok és szajkók beszédre való tanítását.
43. Illatos kenőcsöknek a testen való alkalmazását, a hajkenését, bedörzsölését illatszerekkel és a hajfonást.
44. A titkos írásmódok ismeretét és a különböző írásformákat.
45. A szavak kiforgatását beszéd közben. Ez többféleképpen történhetik. Némelyek megváltoztatják a szavak kezdetét és végét; mások oda nem való betűket illesztenek minden szótag közé stb.
46. Nyelvek és vidéki tájszólások ismeretét.
47. Virágkocsik díszítését.
48. Titokzatos ábrák rajzolását, igézetek és bűbajoskodások végzését, gonosz hatás ellen védő karperecek kötözését.
49. Elmegyakorlatokat, mint pl. olyan versek kiegészítése, melyeknek csak egy részét ismerjük, vagy egy-két-három sor pótlása, miután a többi sort találmra különböző versekből ragadtuk ki, úgy, hogy az egész összefüggő értelmet nyerjen; vagy rendbe szedni, visszaállítani egy vers szavait, amelyeket rendetlenül összevissza írtak le, elválasztva a hangzókat vagy kihagyva belőlük; vagy versbe szedni, prózába foglalni a jelekkel vagy jelképekkel kifejezett mondásokat; és még sok hasonló.

50. Versek költését.
51. A szótárak és szógyűjtemények ismeretét.
52. A személyek külső megjelenésének elváltoztatását vagy álcázását.
53. A dolgok külső megjelenésének elváltoztatását, pl. elhittetni a gyapjúról, hogy selyem; közönséges és durva tárgyakról, hogy ritka és finom dolgok.
54. A különböző játékokat.
55. Azt a művészetet, mely a mások tulajdonának számunkra való megszerzésében áll a *mantrák* (varázslatok) segítségével.
56. Fiatalos szórakozásokban való jártasságot.
57. A társaságbeli szokások ismeretét, az üdvözlések és bókok művészetét.
58. A háború és a hadviselés tudományának ismeretét stb.
59. A tornázást.
60. Valamely ember jellemének kiolvasását arcvonásaiból.
61. Versek hangsúlyozásának és előadásának művészetét.
62. Számtani szórakozásokat.
63. Művirágokkal való díszítést.
64. Szoboralakok és képmások készítését agyagból.

Pánycsála a „Hatvannégy”-et másképpen osztályozza. Erre későbbben térünk rá.

A nyilvános nő, aki jó hajlamokkal bír, egyéb vonzó tulajdonságaihoz a szépség is járul, és a felsorolt művészetekben szintén jártas, a *ganiká* nevet nyeri, mely előkelő, magas színvonalú kéjhölgyet jelent: férfitársaságban dízhely illeti meg. Miután a király is megbecsüli, az irodalmi műveltséggel rendelkezők a dicséretét hangoztatják, és mindenki keresi kegyeit, általános elismerésnek örvend. Ugyanígy, egy királyné vagy egy miniszter leánya is, ha a felsorolt ismereteket elsajátította, biztosítja magának férje kitüntető ragaszkodását minden más nővel szemben, még ha ezer felesége volna is kívülről. Vegyük figyelembe még azt, hogyha egy ilyen nő elválik a férjétől, és szegény sorsra jut, akkor is könnyen biztosíthatja megélhetését még idegen országban

is, a művészetekben való jártassága folytán. Már az ismeretek maguk is nagy vonzerőt kölcsönöznek a nőnek, ha gyakorlásuk nem is lehetséges, csak megadott körülmények között. A férfi pedig, aki jártas e művészetekben, kellemesen és gálánsan tud csevegni, és gyorsan meghódítja a nők szívét, még egészen rövid keletű ismeretség után is.

IV.

A világi életmódja

A művelt férfi, akinek vagyona is van – amelyre adományozás, hódítás, kereskedelem, letét vagy öröklés útján tett szert –, háztartást rendez be, annak fejévé lesz, és a polgár életmódját folytatja. Háza vagy a városban, vagy valamely nagy faluban áll, tisztességes emberek szomszédságában, vagy olyan helyen, amelyet sokan látogatnak. Otthona valami víz mellett épült, és több részre oszlik. Kert veszi körül, és két lakosztályból áll, egy külsőből s egy belsőből. A belső lakosztályt a nők foglalják el; a másikban, amelynek levegőjét illatszerek teszik balzsamossá, áll a puha, hófehér lepellettel leborított, tetszetősen elrendezett ágy, amelynek közepe kissé kiemelkedik. Az ágyat virágfüzérrel díszítik, mennyezet borul föléje, és két párna van rajta, egy a fejnél, egy a lábnál. Ezen az ágyon kívül még egy nyugvóhely, kerevet áll a teremben, ennek fejénél pedig az asztalkát látjuk, amelyen az illatos éji kenőcsök, virágok, collyriummal telt tégelyek és más, kellemes szagot árasztó anyagok, szájillatosító kivonatok és citromhéjak vannak elhelyezve. A kerevet mellett a padlón egy köpöcsésze, díszekkel telt doboz, illatszeres tégely, kis rajzállvány, néhány könyv és sárga amaranth füzérrel. A falon elefántagyarra akasztva lant függ. Kissé messzebb a padlón még egy kör alakú ülésnek, egy játékszeres doboznak és egy kockajátszó asztalnak kell állnia; a lakosztályon kívül található a házimadarak kalitkái és egy szobát, mely fonásra, fafaragásra és más hasonló időtöltésre szolgál. A kertben két hinta van, egy forgó és egy közönséges; azonkívül virágokkal borított folyondárok és egy gyeppad pihenőül.

A háztartó polgár (grihasztha), miután reggel fölkel, és elvégezte a halaszthatatlan dolgokat, megmossa fogát, testét mérsékeltén kenőcsökkel és illatszerekkel dörzsöli be, szemöldökét és szeme alját collyriummal megfesti, ajkának *alaktakával* pírt ad, és szemügyre veszi magát a tükörben. Ezután bételleveleket és más szájillatosító szereket rág, majd rendes napi dolgai után lát. Mindennap fürdőt vesz, minden másodnap olajjal keni meg a testét, minden harmadnap valami habzószerrel dörzsöli be tagjait, minden negyedik napon megborotváltatja fejét és minden ötödik vagy tizedik napon testének többi részét is szőrteleníti. Mindezeket pontosan be kell tartania; azonfelül gondoskodnia kell hónalja s egyéb testrészei izzadságának eltüntetéséről is. Reggel, délután és este étkezik, mint azt Csárájana előírja. Reggeli után a papagájok és más madarak beszédre való oktatásával foglalkozik; ezután a kakas-, fűrj- és kosviadalok következnek. Megszabott időt szentel a píthamardákkal, vitákkal és vidúsakákkal való szórakozásnak; ezután jön a déli pihenő ideje. Ezután a polgár felölti ruháit és díszeit, s a délutánt barátaival csevegve tölti. Estefelé mindannyian énekelnek. Végül este a polgár egy barátja társaságában az előre feldíszített és illatosított szobában a nő jöttére várakozik, akivel viszonya van, vagy közvetítőnőt küld hozzá, avagy esetleg maga megy el látogatására. Midőn a nő megérkezik, ő és barátja szívélyesen üdvözlök, és kellemes, vidám csevegéssel szórakoztatják. Ezzel záródik a nap.

Időről időre még a következő szórakozások állnak rendelkezésre:

1. A különböző istenségek tiszteletére rendezett ünnepségek.
2. Mindkét nembeli ismerősök társas összejövele.
3. Ivással egybekötött összejövelelek.
4. Kirándulások.
5. Más társas szórakozások.

Ünnepségek. Valamely különösen kedvező napon nagyobb társaság gyülekezik össze Szaraszvati templomában. Ilyenkor alkalom nyílik a városba érkezett énekesek és más művészek tehetségét

megismerni; másnap aztán, mikor a jutalmak kiosztására kerül a sor, továbbra is ott lehet őket tartani, ha szereplésük megnyerte volna a gyülekezet tetszését. E gyülekezet tagjai mindenkor karöltve, egymást támogatva járjanak el minden cselekvésükben, a jólét idején éppúgy, mint a szűkös időkben, és e polgárok kötelessége az is, hogy a hozzájuk érkezett idegeneket vendégszeretetükben részesítsék. E szabályok természetesen más ünnepekre is vonatkoznak, amelyeket a különböző istenségek tiszteletére rendeznek.

Társas összejövetelek. Társas összejöveteleknek azt nevezik, amidőn egyenlő korú, képességű, hajlamú és nevelésű férfiak, akiknek az ízlése és kedvtelése is egyező, vésják (kéjhölgyek) társaságában vagy polgárokból álló gyülekezetben, vagy valamelyikük házában találkoznak, hogy az időt kellemes csevegéssel töltsék. Ilyen alkalmakkor főként azzal szórakoznak, hogy kiegészítik a verseket, melyeket mások csak félig szerkesztettek meg, és hogy a különböző művészetekben való jártasságuknak bizonyítékát adják. A szép nők, kiknek ízlése hasonlít a jelen levő férfiakéhoz, és megvan bennük az a vonzerő és báj, hogy rabul tudják ejteni a férfiszíveket, nagy tiszteletnek örvendenek az ilyen összejöveteleken.

Ivással egybekötött összejövetelek. Vagy a férfiak gyűlnek össze a nők, vagy ezek a férfiak házában, hogy igyanak. Ilyenkor a vésják s a férfiak maguk is különböző italokat isznak – aminő például a madhu, a mairéja, a szurá és az ászava, miknek édes, kesernyés vagy savanykás íze van –, valamint más italokat is, melyeket a különböző fák héjából, gyümölcsökből és vadnövények leveleiből készítenek.

Kirándulások. A férfiak, miután felöltöztek, vésják társaságában már reggel lóháton kirándulnak a kertekbe. Szolgáik követik őket. A kertekben azután megfelelő játékokat játszanak, kellemes szórakozásokkal töltik az időt, mint például fürj-, kakas- és kosviadalokkal és más látványosságokkal; majd délután hazatérnek virágcsokrot hozva magukkal stb.

Nyáron az egész társaság fürödni megy valamely vízhez, amelyet előzőleg minden kellemetlen vagy veszélyes állattól megtisztítottak, és minden oldalról kiköveztek.

Más társas szórakozások. Az éjszakákat kockajátékkal tölteni. Holdvilágnál sétálni. Tavaszi ünnepeket rendezni. Mangóvirágokat és gyümölcsöket szedni. Lótuszrostokat enni. A gabona lágy szemeit rágni. Kirándulásokat rendezni erdőbe, midőn a fákat friss lombátor vonja be. Az udakaksvédika vagy vízben történő játék és testgyakorlat. Egymást virágokkal díszíteni. A kadambafa virágaival vívni és csatázni egymás ellen; és még egész sereg szórakozás, amelyeket minden országban ismernek, vagy amelyek különös sajátosságai némely vidéknek. Ezek és a hasonló multságok ma és mindenkor állandóan szerepelnek a polgárok társaságában.

Különös kedvtelést talál ezekben az olyan férfi, ki egyedül van egy vésjával, vagy valamely vésjá, akár szolgálónői, akár polgárok társaságában szórakozik.

A *píthamarda* olyan ember, akinek nincs vagyona, egyedül áll a világon, és minden vagyona a mallika (a hátán hordott összecsucsható szék), néhány tégely habzó kenőcs és egy vörös köpeny, jó hírű vidékről való, és ügyes az összes művészetekben. E művészetek oktatójaként szívesen fogadják a polgárok társaságaiban és a vésják házaiban.

A *vita* olyan ember, aki a jó szerencse előnyeit élvezi, honfitársa a polgárnak, akihez csatlakozik, a háztartó polgár tulajdonságaival rendelkezik, és feleségét magánál tartja; ezek folytán becsülésnek örvend a polgári társaságokban és a nyilvános nőknél is, akiknek támogatása megélhetésének fő forrását jelenti.

A *vidúsaka* (akit vaihaszakának, azaz nevetést fakasztónak is hívnak) olyan ember, aki csak egynémely művészetben jártas, jó mulattató, s ezért mindenki szívesen látja.

Ezek a személyek szolgálnak közvetítőként a polgárok és a vésják közt civódások és kibékülések alkalmával.

Ez utóbbi megjegyzés alkalmazható a koldusokra, a nyírott fejű nőkre (szerzetesnők), a kicsapongásért eltaszított asszonyokra és a kivénült nyilvános nőkre is, akik minden művészetben jártasak.

A polgár, aki szülővárosában vagy falujában házat tart, és általános tiszteletnek örvend, ápolja az osztályabeliekhez való jó viszonyát, ha azok érdemesek arra, hogy érintkezzék velük. Látogatja társaságukat és megjelenésével örömet szerez barátainak; szíves szolgálatokat tesz nekik, és így a saját példájával ösztönzi őket, hogy maguk is lekötelezzenek másokat.

E tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A polgár, aki társaságban mindenről el tud csevegni, s eközben nem használja sem kizárólag a szanszkrit nyelvet, sem az országbeli tájszólásokat, nagy tiszteletre tesz szert. A bölcs nem csatlakozik olyan társasághoz, amelyet a közönség megvet, amelyet nem kormányoz semmiféle szabály, és amely mások megrontására törekszik. De az okos ember, aki oly társasághoz tartozik, amely a nép tetszésének örvend, és amely nem tűz ki más célt magának, mint az élvezetet, a világ legnagyobb tiszteletét vívja ki.”

V.

A különböző nők, akikkel a polgárok érintkeznek. Barátok és közvetítők

Ha a négy osztályhoz tartozó emberek a Kámát a szentírás szabályai szerint gyakorolják (azaz törvényes házasságban), saját osztályukbeli szüzekkel, ez a módja annak, hogy törvényes utódra és jó hírnévre tegyenek szert, és ez egyáltalán nem mond ellen a világban uralkodó szokásnak. Sőt ellenkezőleg, a Kámának ily módon való gyakorlása a legmagasabb osztályok nőivel és azokkal, akiket már mások élveztek, ha mindjárt ugyanabból az osztályból valók is, tiltott dolog. De a Káma gyakorlása az alantasabb osztályok nőivel, a kasztjukból kistaszított nőkkel, a kéjhölgyekkel és a kétszer férjezett asszonyokkal sem elrendelve, sem eltiltva nincs. A Kámának ily nőkkel való gyakorlása nem ismer más célt, csak az élvezetet.

A *nájikák* (nemi élvezetre alkalmas, nem tilalmas nők) három fajtája ismeretes: leányok, kétszer férjezett asszonyok és nyilvános nők. Gonikáputra azt a véleményt nyilvánította, hogy van a nájikáknak egy negyedik fajtája is, éspedig az oly nő, akihez valamely egészen különleges alkalomból fordul a férfi, még ha más felesége is volna. E különleges alkalmak a férfi számára a következő okoskodásokon alapulnak:

1. „Ez a nő a saját feje szerint él, és már sokan élvezték előttem. Ennek következtében úgy fordulhatok hozzá, mint valami nyilvános nőhöz, noha az enyémnél magasabb kaszthoz tartozik. Így nem sértem meg a Dharma parancsolatait.”

2. „Ez a nő kétszer ment férjhez, és mások élvezték már előttem; tehát mi sem akadályozhat, hogy hozzá közelítsek.”

3. „Ez a nő megnyerte hatalmas és befolyásos férjének szívét, és uralkodik rajta. Ámde a férj az én ellenségem barátja; ha tehát az asszony viszonyt köt velem, ráveszi majd az urát, hogy szakítson ellenségemmel.”

4. „Ez a nő javamra hangolja majd férjét, aki nagyon hatalmas ember, és e pillanatban ellenszenvvel viseltetvén irántam, rosszat tervel ellenem.”

5. „Ha viszonyom lesz ezzel a nővel, megölöm a férjét, és ráteszem a kezem mérhetetlen gazdagságára, amely után epedek.”

6. „A szövetkezés ezzel a nővel nem jelent számomra semmi veszélyt, vagyonhoz juttat engem, pedig erre nagy szükségem van, tekintve szegénységemet és a körülményt, hogy alig bírom fenntartani magamat. Így tehát módomban lesz megszereznem dús javait, mégpedig minden nagyobb erőfeszítés nélkül.”

7. „Ez a nő heves szerelemmel kíván engem, és ismeri gyenge oldalaimat. Ha tehát nem lennék hajlandó viszonyra lépni vele, köztudomásra hozná hibáimat, hogy jó hírnevemet tönkretegy. Vagy esetleg még valami súlyos váddal illetve, amely alól nehéz lenne tisztára mosnom magam, s elvesznék. Vagy meglehet, ellenem ingerli férjét, aki hatalmas ember, és teljesen a felesége hatalmában van, vagy pedig rábeszéli, hogy fogja pártját az ellenségemnek, sőt talán ő maga szövetkezik ezzel.”

8. „E nő férje beszennyezte asszonyaim tisztaságát; most hát visszafizetem a kölcsönt, és elcsábítom az övéit.”

9. „E nő segítségével megölhetném a király egy ellenségét, aki nála keresett menedéket, s akivel a király parancsából végeznem kell.”

10. „Ez a nő nagy befolyással bír arra a nőre, akit szeretek. Tehát ennek a segítségével közelébe férközhetnék amannak.”

11. „Ez a nő meg tud szerezni nekem egy leányt, aki gazdag és szép, de akihez nehéz hozzáférközni, minthogy egy más férfi befolyása alatt áll.”

12. „Ellenségem e nő férjének barátja. Valahogyan vonatkozásba hozom az asszonyt és ellenségemet, ily módon ellenségeskedést szíthatok ez utóbbi s a férj között.”

Ilyen és hasonló okokból lehet mások feleségéhez fordulni, de jól megértsük: ez csakis különleges okok esetén megengedett dolog, nem pedig a testi vágy pusztá kielégítésére szolgál.

Csárájana azt véli, hogy a nájikáknak még egy ötödik fajtája is van, éspedig az olyan nő, akit egy miniszter tart ki, vagy aki időnként meglátogatja ezt; vagy olyan özvegy, aki kedvét találja más férfi figyelmében is, mint akit látogatni szokott.

Szuvarnanábha hozzáteszi még, hogy az olyan nő, aki vezeklő módjára és özvegységben él, a nájikák egy hatodik fajtájának tekinthető.

Ghótakamukha szerint a nyilvános nők leányai vagy a szolgálóleányok, akik még szüzek, a nájikák hetedik osztályát adják.

Gónardija azt állítja, hogy minden jó családból való nő, amikor a kellő kort eléri, a nájikák nyolcadik csoportjába tartozik.

De alapjában véve a nájikák e négy utolsó fajtája alig különbözik az első négytől, minthogy nem lehet szó semmiféle különleges okról, amelynek alapján hozzájuk lehetne folyamodni. Ennek következtében Vátszjájana a nájikáknak csak négy fajtáját ismeri el és ezek: a leány, a kétszer férjezett asszony, a nyilvános nő és az oly nő, akihez különleges céllal fordul a férfi.

A nők, akiknek élvezetétől tartózkodni kell, a következők: a leprában szenvedő; a holdkóros vagy eszelős; a kasztjából kitaszított; aki elárulja a rábízott titkokat; aki nyilvánosan kifejezi vágyát a nemi közösülésre; a túlságosan fehér bőrű nő; a túlságosan sötét bőrű nő; akinek rossz szaga van; valamely közeli rokon; akivel baráti viszonyban állunk; aki vezeklő módjára él, és végül valamely rokon, barát, tanult brahman vagy a király felesége.

Bábhravja követői azt mondják, hogy szabadon lehet az olyan nőt élvezni, akiket már öt férfi élvezett. De Gonikáputra azon a véleményen van, hogy még ebben az esetben is kivételnek tekintendő a rokonok, tanult brahmanok és a király feleségei.

A barátok különböző fajtái a következők: aki együtt játszott velünk a porban, azaz gyermekkori társ; akit leköteleztünk valamivel; akinek ugyanolyan ízlése és hajlamai vannak, mint ma-

gunknak; aki tanuló társunk volt; aki ismeri titkainkat és hibáinkat, s akinek mi is ismerjük titkait és hibáit; a dajkánk fia, aki velünk együtt nevelkedett; akinek családja már régóta baráti viszonyban áll a miénkkel.

A barátunk a következő tulajdonságokkal kell bírnia: igazat mondjon; ne változzék meg az idők folyamán; pártolja terveinket; szilárd legyen; irigység ne lakozzon benne; mások ne tudják eltántorítani; ne árulja el titkainkat.

Csárájána azt mondja, hogy a polgár legyen baráti jó viszonyban a mosodásokkal, a borbélyokkal, a tehénőrzőkkel, a virágárusokkal, a gyógy- és illatszer-kereskedőkkel, a bétellevel-árusokkal, a kocsmárosokkal, a kolduló szerzetesekkel, a pítármardákkal, vitákkal és vidúsakákkal, valamint ezek feleségeivel is.

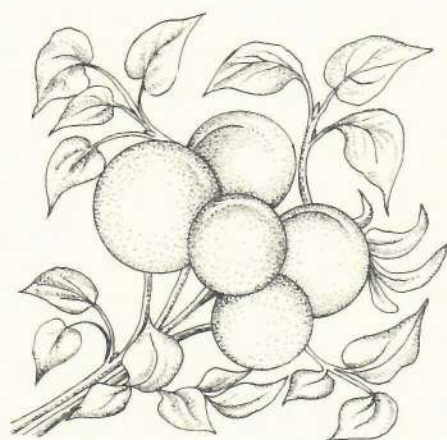
A bizalmas küldöncnek megfelelő tulajdonságokkal kell rendelkeznie: ügyesség, merészség, a külső jelekből fel kell tudnia ismerni az emberek szándékait; ne jöjjön zavarba, azaz ne legyen félénk, meg kell értenie, hogy mit jelentenek mások tettei és szavai; jó modor, tudnia kell, hogy mit, hol és mikor alkalmas tenni; őszinteség és megbízhatóság; élénk értelem; gyorsan találjon írt mindenre, azaz könnyedén fedezzen fel minden segélyforrást.

Ez a rész a következő szentenciával zárul:

„A találékony és okos ember, akit egy jó barát támogat, és aki fölismeri mások szándékát, valamint minden tetteben meg tudja választani az alkalmas időt és helyet, könnyedén arat győzelmet még a legnehezebben elérhető nő fölött is.”

MÁSODIK RÉSZ

A SZERELMI GYÖNYÖR

I.

A nemi egyesülés osztályozása a méretek,
a vágy foka, vagy a szenvedély és az idő szerint

Az egyesülés fajtái. A férfit *lingájának* nagysága szerint három osztályba sorolják, ezek: a nyúlferfi, a bikaférfi és a csődörférfi.

A nő *jónijának* mérete szerint szintén háromféle lehet: őztehén, kanca vagy nőstényelefánt.

Ebből már következik, hogy három egyenlő egyesülés van az egyező méretű személyek közt, és hat egyenlőtlen az eltérő méretűek közt, ez összesen kilenc, mint azt az alábbi táblázat is mutatja:

Egyenlők		Nem egyenlők	
nyúl	őztehén	nyúl	kanca
bika	kanca	nyúl	elefánt
csődör	elefánt	bika	őztehén
		bika	elefánt
		csődör	őztehén
		csődör	kanca

Az egyenlőtlen közösüléseknél, amikor a férfi méreteiben felülmúlja a nőt, a férfi egyesülését a sorban közvetlenül utána jövő nővel *magas egyesülésnek* nevezzük, és ez kétféle lehet; míg a férfi egyesülését a méretekben tőle legtávolabb álló nővel *nagyon magas egyesülésnek* hívjuk, és ez csak egyféle lehet.

Ezzel szemben, amikor a nő túl méretekben a férfit, egyesülését a sorban mindjárt utána következő férfival *alacsony egyesülésnek* nevezzük, és ez kétféle lehet; míg a tőle legtávolabb eső férfival való egyesülésének *nagyon alacsony egyesülés* a neve, és ez csak egyféle lehet.

Más szavakkal: a csődör és a kanca, a bika és az őztehén a magas egyesülést, míg a csődör és az őztehén a nagyon magas egyesülést adják. Másrészt az elefánt és a bika, a kanca és a nyúl jelentik az alacsony egyesülést, míg az elefánt és a nyúl egyesülését nagyon alacsonynak nevezzük.

A méretek szerint tehát kilenc fajtája van az egyesülésnek. Ezek közül az egyenlők a legjobbak; a legeltérőbbek, azaz a nagyon magasak és a nagyon alacsonyak a legrosszabbak; a többiek közepes minőségűek, és ezek közt is a magasak jobbak az alacsonyaknál. (Tudniillik a magas egyesülésben a férfi könnyen kielégítheti vágyát, anélkül, hogy fájdalmat okozna a nőnek, míg az alacsonyban a nő nehezen érheti el a kielégülést.)

A szenvedély erőssége, vagyis a testi vágy foka szerint is kilencfajta egyesülés van, ezek:

Egyenlők		Nem egyenlők	
A vágy			
a férfinál	a nőnél	a férfinál	a nőnél
kicsiny	kicsiny	kicsiny	közepes
közepes	közepes	kicsiny	erős
erős	erős	közepes	kicsiny
		közepes	erős
		erős	kicsiny
		erős	közepes

A férfi szenvedélyét akkor nevezzük kicsinynek, ha vágya a nemi egyesülésre nem élénk, magja nem bőséges, és ha nem bírja elviselni a nő forró szorítását.

Azokat, kik jobb vérmérséklettel rendelkeznek, közepesen szenvedélyes férfiakként hívjuk; azon férfiak pedig, akik eltelnek a vággyal, erősen szenvedélyesek.

Ugyanígy a nők szenvedélyének is három foka van, és ezek meghatározása hasonló a felsoroltakhoz.

Végül a szükségelt időtartam szerint három osztálya van a férfiakként és a nőknek, és pedig: olyanok, akiknek kevés időre van

szükségük, hogy befejezzék a közösülést; olyanok, akik mérsékelt időt igényelnek; és olyanok, akiknél az egyesülés hosszú időt kíván. Ezekből, az előző csoportosításhoz hasonlóan, kilencféle egyesülés származik.

De ami az utolsó pontra vonatkozik, a nő tekintetében eltérők a vélemények, és ezt meg kell állapítanunk.

Auddálaki azt mondja: „A nők nem úgy öntik el magjukat, mint a férfiak. A férfiak egyszerűen kielégítik vágyukat, míg a nők csiklandó érzésükben az élvezet bizonyos nemét találják, mely kellemes rájuk nézve, de képtelenek volnának megmondani, hogy miben áll a gyönyörérzésük. Íme egy tény, amely ezt nyilvánvalóvá teszi: a férfi magától megszünteti a közösülést a magömlés után, és kielégülést érez, de a nővel nem így áll a dolog.”

Ez a vélemény mindenesetre ellentmondásban áll azzal, hogyha a férfi hosszabb ideig folytatja az aktust, a nő ezt jobban szereti; míg ha nagyon gyorsan befejezi, a nő elégtelen vele. Ez a körülmény némelyek szerint azt bizonyítaná, hogy a nők is hasonló módon elégülnek ki, mint a férfiak.

De ez a vélemény nincs eléggé megokolva; hiszen ha hosszú időre van szükség, hogy a nő vágya lecsillapodjék, s ő ezalatt nagyfokú gyönyört érez, akkor egészen természetes, hogy szívesen nyújtja el a folyamatot. Erre vonatkozik a következő szentencia:

„A férfakkal való egyesülésben a nők bujasága, vágya vagy szenvedélye kielégülést nyer, és a gyönyör, amit ennek folytán éreznek, neveztetik a nők kielégülésének.”

Bábhrajva követői viszont azt állítják, hogy a nő magnedve a nemi egyesülés kezdetétől egészen a végéig folyton hull. És ez lehetséges is, mert ha a nőknek nem volna magvuk, magzat sem keletkezhetne.

Megjegyzik még ezt is: a közösülés kezdetén a nő szenvedélye közepes, és alig állja ki szeretőjének erőteljes lökéseit; de szenvedélye fokozatosan erősödik, míg végül nem is tud már magáról, és ekkor végtére vágyat érez, hogy a közösülést befejezze.

Ennek a megjegyzésnek nincs értéke, mert a közönséges dolgoknál is, amelyek nagy erővel mozognak – mint például a fazekas korongja vagy a bűgőcsiga –, megfigyelhetjük, hogy a mozgás eleinte lassú, de fokozatosan gyorsul. Éppen így a nő szenvedélye is fokozatosan növekszik, míg végül szükségét érzi, hogy befejezze a közösülést, amikor már minden magedve elfolyt. Eerre vonatkozik a következő szentencia:

„A férfi magja csak a közösülés végén távozik el, míg a nőé állandóan folyik; és mikor az egyik vagy a másik már minden magedvét elvesztette, szükségét érzi, hogy a közösülést megszakítsa.”

Vátszjájana véleménye végül is az, hogy a nők magja ugyanolyan módon folyik el, mint a férfiaké.

Most valaki ezt a kérdést tehetné fel: ha a férfi s a nő egyenlő fajtájú lények, és mindketten ugyanazon eredményre törekszenek, miért kell mindegyiküknek a másiktól eltérő működést kifejeznie?

Vátszjájana erre azt feleli, hogy ez azért van így, mert a működés módja, valamint a gyönyör tudata más a férfinál és más a nőnél. A működés módjainak különbözősége abban áll, hogy a férfi tevékeny, a nő pedig a tétlenül tűrő, és ez a hím s a nőstény természetében gyökerezik: ha nem így volna, akkor a tevékeny fél válna néha a tűrővé és megfordítva. És a működés módjainak különbözőségéből ered a gyönyör tudatának különböző volta is, mert a férfi azt mondja: „Ez a nő az enyém”, míg a nő így gondolkozik: „Ez a férfié vagyok.”

Valaki megjegyezhetné, hogyha a működés módja különböző a férfinál és a nőnél, miért ne lenne különbség a gyönyör közt is, amit az egyik s a másik érez, amikor ez a működés módjainak eredménye?

De ez a megjegyzés minden alapot nélkülöz: mert a tevékeny és a tűrő fél különböző fajtájú személyek, és ez az oka annak, hogy működésük módjai is eltérők; de ez még nem ok arra, hogy különbség legyen a gyönyör közt is, amit éreznek, minthogy a

gyönyör egész természetesen mindkettőjük számára a közösen véghezvitt tevékenységből ered.

Talán akadnának, akik így felelnének erre: Midőn különböző személyek ugyanazon munkával foglalatoskodnak, látjuk, hogy ugyanazon cél felé törekszenek; ezzel ellentétben a férfi s a nő egyesülésében mindegyik külön törekszik célja felé, ami nem következetes és ésszerű. De ez a megjegyzés sem helyes, mert gyakran látjuk, hogy két dolog egyszerre történik, mint például a kosviadalban, ahol a két kos egyidejűleg kapja a lökést a fején. Ugyanígy történik, amidőn két golyó összeütközik, vagy az atléták küzdelmében. Ha valaki meg akarná jegyezni, hogy ebben az esetben az alkalmazott elemek egyenlő fajtájúak, azt lehetne felelni, hogy a férfi s a nő esetében is a két személy természete szintén ugyanaz. És minthogy tevékenységük módjainak különbözősége kizárólag külső alakulásuk eltérő voltából ered, ebből következik, hogy a férfiak ugyanolyanfajta gyönyört éreznek, mint a nők.

Erre vonatkozóan is álljon itt a szentencia: „A férfiak s a nők egyenlő természetű lények lévén, egyenlő gyönyört is éreznek; következésképpen a férfinak olyan nőt kell feleségül vennie, aki folyvást, egymás után képes szeretni őt.”

Miután bebizonyítottunk vehetjük, hogy a férfi s a nő gyönyöre egyfajtájú, ebből következik, hogy az időtartam szerint szintén kilencféle nemi közösülés van, éppúgy, mint a szenvedély foka szerint.

És minthogy ezek szerint kilencféle egyesülés van a méretek, a szenvedély erőssége és az időtartam szerint, mindeme féleségek kölcsönös kombinációja számtalan fajtáját adná a közösülésnek. Következésképpen a nemi egyesülés minden különleges fajtájában a férfiaknak oly eszközöket és módokat kell alkalmazniuk, aminőket az adott esetben megfelelőknek ítélnék.

Amikor a nemi egyesülés első ízben történik, a férfi szenvedélye erős, és az idő, melyre szüksége van, rövid; de még aznap, a következő egyesülésekben az ellenkezője következik be ennek.

A nőnél ez másként van, mert az első közösülésnél szenvedélye gyenge, és a szükségelt idő hosszú; de a következő megismétlések folyamán szenvedélye erősebb, az időtartam pedig rövidebb lesz, míg csak végleg ki nem elégül.

A szerelem különböző fajtái. Az emberi dolgokban jártas férfiak véleménye szerint a szerelemnek négy fajtája van, éspedig:

1. Állandó megszokásból keletkezett szerelem.
2. Képzeletből támadt szerelem.
3. Hitből eredő szerelem.
4. Külső dolgok érzékléséből létrejött szerelem.

Valamely cselekvés állandó és folytonos gyakorlásából eredő ragaszkodást, szerelmet a *gyakorlatból és állandó megszokásból keletkezett szerelemnek* nevezzük. Ilyen a nemi közösülés megszokásából keletkezett szerelem; s ugyanilyen természetű például a vadászat, az ital, a szerencsejáték szenvedélye is.

A meg nem szokott dolgok iránti szenvedélyt, amely kizárólag a gondolatokból ered, *képzeletből támadt szenvedélynek* nevezzük. Ilyen például a szenvedély, amivel némely férfi, nő és a heréltek viseltetnek az aupalistaka, vagyis szájközsülés iránt, és az, amit mindenki érez oly dolgok irányában, mint az ölelés, csók stb.

A két szerelmes kölcsönös ragaszkodását, melynek őszinteségéhez kétség nem férhet, amidőn az egyik a másikban önnön lényegének kiegészítő felét látja, *hitből és tapasztalásból eredő szerelemnek* nevezzük.

A külső dolgok érzékléséből létrejött szerelem egészen nyilvánvaló, és mindenki előtt ismeretes, mivel az általa okozott élvezet felülmúlja az élvezetet, melyet a szenvedély többi fajtája kelt, melyek maguk is csak a külső érzékelésen át valósulhatnak meg.

II.

Az ölelés

A Káma-Sásztráknak azt a részét, amely a nemi egyesülést tárgyalja, „Hatvannégy”-nek (Csatussasthi) is nevezik. Némely régi szerző állítása szerint ez az elnevezés onnan ered, hogy e rész hatvannégy fejezetből áll. Mások szerint azonban eme részlet szerzője Pánycsála lett volna, és minthogy a brahmant, aki a Rig-Védának Dasapata című, hatvannégy versből álló részét énekelte, szintén Pánycsálának nevezték, a jelen munka e részét a Rig-Véda tiszteletére címezték „Hatvannégy”-nek. Másrészt Bábhravja tanítványai azt mondják, hogy e rész nyolc szakaszt tárgyal, éspedig: az ölelést, a csókot, a karmolást és a csípést, a harapást, a fekvésmódokat, a különböző hangokat, a férfi szerepét játszó nőt és az auparistakát vagyis szájközösülést. Minthogy e szakaszok mindegyike nyolc szakaszra oszlik, és nyolc sokszorozva nyolccal hatvannégyet ad, a munkának ezt a részletét ennek következtében nevezik „Hatvannégy”-nek. De Vátszjájana bebizonyítja, hogy eme rész még a következő tárgyakkal is foglalkozik: az ütésekkel, a kiáltásokkal, a férfi tevékenységével a közösülés alatt, a közösülés különböző módjaival és más egyebekkel, s így csupán merő véletlenségből nyerte a „Hatvannégy” címet. Mint ahogy például egy bizonyos fát „szaptaparná”-nak, azaz „hétlevelű”-nek hívnak, a rizsáldozat egy nemét „panycsavarná”-nak, azaz „ötszínű”-nek nevezik, pedig ama fának nem hét levele és a rizsnek nem öt színe van.

Akárhogyan álljon is a dolog, most itt a „Hatvannégy” elnevezésű részt tárgyaljuk, és rátérünk az első szakaszra, az ölelésre.

Az ölelés, amely a férfit s a nőt egyesítő kölcsönös vágy jele, négyféle lehet, éspedig: érintkező, érintő, dörzsölő és szorító ölelés.

A tevékenységet mindegyik esetben maga az elnevezés határozza meg.

1. Mikor a férfi valamely ürüggyel a nő előtt vagy mellett megy el, és felsőtestével hozzáér, ezt *érintkező ölelésnek* nevezzük.

2. Midőn a nő valamely magányos helyen lehajol, mintha föl akarna emelni valamit, és ezáltal megérinti keblével az előtte ülő vagy álló férfit, ez az *érintő ölelés*.

Az ölelésnek ez a két módja csak olyan személyek közt fordul elő, akik még nem beszélnek nyíltan és szabadon egymással.

3. Mikor két szerelmes a sötétben, akár látogatott helyen vagy magányban, lassan sétál, és közben egymáshoz dörzsölik testüket, ezt hívják *dörzsölő ölelésnek*.

4. Midőn hasonló alkalommal az egyik a másik testét erősen valami falhoz vagy oszlophoz szorítja, ez a *szorító ölelés*.

Ezt a két utóbbi ölelési módot azok alkalmazzák, akik már tisztában vannak egymás szándékaival.

A találkozáskor négyféle ölelés szerepelhet, éspedig: a *dṛṣṭavéstitaka*, azaz „kígyófonódás”, a *vriksádhirúdhaka*, azaz „fára kúszás”, a *tilatandulaka*, azaz „a szezám- és a rizsszemek keveredése” és a *ksíraníraka*, azaz a „tej és víz vegyülése”.

1. Midőn a nő ráfonódik a férfira, mint a kígyó a fára, s a férfi fejét maga felé vonva halk sziszegő hangot hallat, megöleli a férfit, és szenvedélyesen néz rá, az ölelés e módját „kígyófonódás”-nak nevezzük.

2. Midőn a nő egyik lábát a férfi egyik lábára, a másikat pedig a férfi combja köré helyezi, egyik karjával a férfi derekát, a másikkal meg a vállát öleli át, és galambturbékoláshoz hasonló hangot hallatva úgyszólván rákapaszkodik a férfira, az ölelés e módjának „fára kúszás” a neve.

Az ölelés e két módja akkor alkalmazható, ha a férfi álló helyzetben van.

3. Mikor a szerelmesek ágyban fekve oly szorosán összeölelkeznek, hogy egymást egészen átfonják karjukkal s lábukkal és összedörzsölőznek, az ölelés e fajtáját „a szezám- és a rizsszemek keveredése”-nek hívjuk.

4. Ha a férfi s a nő heves szenvedéllyel szereti egymást, és mit sem törődve azzal, hogy fájdalmat okoznak-e vele, oly erővel ölelkeznek össze, mintha be akarnának hatolni egymás testébe, ezt az ölelésmódot, akár a férfi ölében ül a nő, akár előtte áll, vagy ágyban fekszenek, „a tej és víz vegyülése”-nek nevezzük.

Az ölelés e két módját a nemi egyesülés idején alkalmazzák.

Ez volna az ölelés nyolc fajtája, amint azt Bábhravja összeál-lította.

Szuvarnanábha ezenkívül még négy ölelésmódot említ, amelyek a test egyes tagjaival történnek. Ezek: a combok ölelése; a dzsaghana, azaz a test ama részének ölelése, mely a köldök, illetve a derék és a comb közé esik; a keblek ölelése és a homlok ölelése.

1. Ha a szeretők egyike combjait erősen a másikéhoz, vagy annak egy combját az övéi közé szorítja, ezt nevezzük a „combok ölelésé”-nek.

2. Midőn a férfi a nő dzsaghánáját, azaz testének középső részét saját testének ugyanezen részéhez fészíti, és ránehezdedve akár körmével vagy ujjával csipkedi, akár harapja, üti vagy csókolja a nőt, akinek a haja fölbomolva terül szét, ezt hívjuk „a dzsaghana ölelésé”-nek.

3. Mikor a férfi mellét a nő kebléhez szorítja, ez a „keblek ölelése”.

4. Midőn a szerelmesek egyike száját, szemét és homlokát a másik szájára, szemére és homlokára illeszti, ezt nevezzük a „homlok ölelésé”-nek.

Némelyek szerint a test dörzsölése és kenése szintén az ölelés egy módjának tekinthető, minthogy két test érintkezésével jár. De Vátszjájana úgy vélekedik, hogy a test ily módon való dörzsölése más időben és céllal történik, és azonfelül egészen más a jellege, tehát nem sorolható az ölelésekhez.

Ezekre vonatkozóan is álljon itt néhány szentencia:

„Az ölelés egész kérdése olyan természetű, hogy az emberek, akik felőle érdeklődnek, beszélni hallanak, vagy maguk beszélnek róla, már ezáltal is gyönyörvágat éreznek. Vannak ölelések, amelyeket a Káma-Sásztrák ugyan nem említenek meg, de ezért mégis alkalmazandók a nemi gyönyör pillanataiban, ha a szerelmi szenvedély fokozására szolgálnak. A Szútra szabályait addig lehet alkalmazni, míg a férfi szenvedélye közepes; ám ha a szerelem kereké egyszer már lendületbe jött, megszűnik minden Sásztra és szabály.”

III.

A csók

Némelyek véleménye szerint az ölelésnek, csóknak és a körömmel vagy ujjal való csípésnek vagy nyomásnak nincs megállapított sorrendje vagy időpontja, hanem mindezek általában a nemi egyesülés előtt alkalmaztatnak; míg az ütések s a különböző hangok hallatása általában az egyesülést kíséri. Ami Vátszjájanát illeti, neki az a véleménye, hogy minden az adott pillanatban jó, minthogy a szerelem nem törődik sem a sorrenddel, sem az idővel.

Az első közösülés alkalmával mérsékelten kell alkalmazni a csókot és a többi feljebb elsorolt fogást, nem szabad azokat túl soká folytatni és váltogatni. De a későbbi megisméltéseknél éppen ennek az ellenkezője szükséges, és a mérséklet fölöslegessé válik; hosszasan lehet az összes fogásokat alkalmazni, sőt a vágy gerjesztésére akár egyszerre mindet.

A csókot a test következő részeire lehet alkalmazni: a homlokra, a szemre, a két orcára, a nyakra, a mellre, a keblekre, az ajakra és a száj belsejére. A Lat földjéről való emberek még a következő helyeket is csókolják: a combok közét, a karokat és a köldököt. De Vátszjájana úgy véli, hogyha ezek szerelmi felhevülésükben és az országukban uralkodó szokáshoz alkalmazkodva így gyakorolják is a csókot, azért mégsem volna illendő, ha mindenki utánozná őket.

Ha fiatal leányról van szó, háromféle csók használatos, éspe dig: az egyszerű csók, a reszkető csók és az érintkező csók.

1. Midőn a leány szájával csupán megérinti szerelmese száját, de közben nem tesz semmit vele, ez az „egyszerű csók”.

2. Ha a leány, szemérmét kissé leküzdve, meg akarja érinteni az ajkat, mely szájához feszül, s ezért alsó ajkát mozgatja, de a felsőt nem, ezt nevezzük „reszkető csók”-nak.

3. Mikor a leány szerelmesének ajkát nyelvével érinti, és lehunyva szemét, kezét a férfi kezébe teszi, ennek a neve „érintkező csók”.

Más tekintélyek négyféle csókot sorolnak fel, ezek: az egyenes csók, a hajló csók, az elforduló csók és a szorító csók.

1. Ha a szeretők ajkai egyenesen és közvetlenül érintkeznek, ez az „egyenes csók”.

2. Ha a két szerelmes feje egymás felé hajlik, és ebben az állásban történik a csók, ennek „hajló csók” a neve.

3. Mikor a szeretők egyike elfordítja a másik arcát, kezével fejét és állát fogja, és így csókolja meg, ezt „elforduló csók”-nak nevezzük.

4. Végül pedig, ha az egyik szerelmes a száját erősen a másik alsó ajkához szorítja, ez a „szorító csók”.

Van a csóknak még egy ötödik fajtája is, amit „erősen szorító csók”-nak neveznek. Ez úgy történik, hogy az egyik szerető két ujjá közé fogja a másiknak alsó ajkát, és miután azt nyelvével megérintette, száját rendkívül erősen rányomja.

A csókban alkalom nyílik arra a játékra, hogy melyik tudja hamarabb megkaparintani a másik száját. Ha a nő veszít, úgy tesz, mintha sírna, kezével csapkodva eltolja magától szeretőjét, hátat fordít neki, és duzzogva mondja: „Csináljuk még egyszer.” Ha újra veszít, még haragosabbnak tettei magát, és amikor a szeretője nem figyel oda vagy elalszik, hatalmába keríti ajkát, és a foga közé szorítva azt, nem engedi el; majd hangosan kacag, zajt csap, és kigúnyolja a férfit, körültáncolja és beszél, ami éppen az eszébe jut, szemöldökét rángatva és szemét forgatva. Ilyen játékok és apró veszekedések kísérhetik a csókot, de lehet ezeket a körömmel vagy az ujjakkal való nyomásnál és csípésnél s a harapásnál is alkalmazni. Ezek a fogások természetesen csak az erősen szenvedélyes férfiak és nők sajátjai.

Ha a férfi megcsókolja a nő felső ajkát, mialatt emez az ő alsó ajkát csókolja, ezt „felső ajak csók”-nak nevezzük.

Mikor az egyik a másiknak mindkét ajkát a saját ajka közé veszi, ennek a neve „összeszorító csók”. De a csók e nemét a nő csak bajusztalan férfitől tűri. Ha ilyen csók alkalmával a szeretők egyike nyelvvel megérinti a másik fogát, nyelvét és ínyét, ezt „nyelvcsatá”-nak hívjuk. Ugyancsak ilyenkor az egyik odaszoríthatja fogát a másik szájához.

A csók a különböző testrészek szerint, amelyekre alkalmazzák, négyféle lehet, éspedig: mérsékelt, összehúzó, szorító és gyengéd, mert a test különböző részeinek különböző csókok felelnek meg.

Midőn a nő alvó szeretőjének arcát nézi és megcsókolja, hogy tudtára adja szándékát vagy vágyát, ezt „vágygerjesztő csók”-nak nevezzük.

Mikor a nő szeretőjét, aki éppen el van foglalva, vagy veszekszik vele, vagy másfelé néz, megcsókolja, hogy ezáltal elterelje, s a szerelemre irányítsa a férfi gondolatait, ennek a neve „elterelő csók”.

Mikor a férfi későn térve haza, megcsókolja az ágyon szunynyadó kedvesét, hogy ezzel tudtára adja vágyakozását, ezt „ébredtető csók”-nak hívjuk. Hasonló esetben a nő alvást színlelhet szerelmese érkezésekor, hogy ily módon megismerje szándékát, és kiérdemelje becsülését.

Mikor valaki megcsókolja a szeretett lény falra festett vagy a tükörben, vagy a víz színén látszó képmását, ezt „szándékot eláruló csók”-nak nevezzük.

Mikor valaki a szeretett lény jelenlétében megcsókol egy a térdén ülő gyermeket vagy valamely festményt, képmást, szobrot, ennek a neve „helyettesítő csók”.

Ha este, a színházban vagy társaságban a férfi a nőhöz lép, és megcsókolja ennek egyik kezeujját, ha a hölgy ül, vagy egyik lábujját, ha áll; vagy ha a nő, mikor szeretője testét kenegeti és dörzsöli, arcát a férfi combjára teszi, mintha aludni akarna, hogy

ezzel vágyat gerjessen benne, és megcsókolja a férfi combját vagy nagylábujját, ezt „érzést mutató csók”-nak nevezzük.

E tárgyra vonatkozik a következő szentencia:

„Mindent, amit a szeretők egyike tesz a másikkal, ennek viszonznia kell; azaz, ha a nő megcsókolja a férfit, a férfinak is meg kell csókolnia a nőt; ha ez megüti őt, neki is meg kell ütnie viszonzásul.”

IV.

Nyomás, csípés vagy karmolás

Amikor a szenvedély hevessé válik, eljön az ideje a körömmel való nyomásnak, csípésnek és karmolásnak. Ezek a következő esetekben helyénvalók: az első látogatáskor; elutazás előtt a búcsúzásnál; az utazásról való megérkezéskor; a neheztelő kedvessel való kibéküléskor és végül, ha a nő italtól mámoros.

De a körömmel való nyomás és csípés csak az erősen szenvedélyes szerelmesek sajátos szokása. Akiknek örömük telik benne, ehhez még a harapást is társítják.

A körömmel való nyomásnak és csípésnek a hátrahagyott nyomok formája szerint nyolc fajtája van, éspedig: 1. Hangzó csípés. 2. Félhold. 3. Kör. 4. Vonás. 5. Tigriskarom. 6. Pávaláb. 7. Nyúlrugás. 8. Kéklótoszlevél.

Ezeket a nyomásokat és csipéseket a test következő részein alkalmazzák: a hón alatt, a nyakon, a keblen, az ajkakon, a dzsaghanán, azaz a test középső részén és a combokon. De Szuvarnanábha azon a véleményen van, hogy amikor a szenvedély heve elragad valakit, nem kell törődnie azzal, hol csipi meg kedvesét.

A kifogástalan köröm jellemző sajátságai, hogy fénylő, rendezen nőtt, tiszta, teljes, domború, lágy és gondosan lereszelt legyen. A köröm, méretei szerint, háromféle lehet: kicsiny, közép-nagyságú és nagy.

Nagy körmük van például a bengáliaknak, s ez széppé teszi a kezet, és előnyös hatást tesz a női szívekre.

A kis körmöket sok mindenre fel lehet használni, és a gyönyörkeltésre egyedül ezek alkalmasak. Kis körmük van a déli országok lakóinak.

A maharástrabelieknek közép nagyságú körmük van, és ez a két előbbinek tulajdonságait egyesíti magában.

1. Ha az egyik szerelmes a másik állát, mellét, alsó ajkát vagy dzsaghanáját, azaz középső testrészét oly gyöngéden nyomja vagy csípi meg, hogy sem nyomot, sem karcolást nem hagy hátra, és csak a szőr vagy pihe mered fel a köröm érintésére, gyengén sercegő hangot adva, ezt „hangzó körömnyomás”-nak nevezzük.

Ezt fiatal leányoknál szokás alkalmazni, midőn szeretője kenegeti és dörzsöli a testét, a fejét vakargatja, és zavarba hozni, vagy megijeszteni akarja.

2. A köröm ívelt nyoma a nyakon s a mellen „félhold”-nak neveztetik.

3. Ha két ilyen félhold egymás felé fordul, ennek „kör” a neve. E nyomnak helye rendszeren a hason a köldök alatt, a tompor két oldalán levő gödröcskében és a combok közt van.

4. A vonalszerű körömnyomot, legyen az a test bármely részén, „vonás”-nak nevezzük.

5. Ha ugyanez a nyom görbült, és a mellen látható, „tigriskarom” a neve.

6. Ha a mellen mind az öt köröm csak egyetlen ilyen hajló vonalat hagy hátra, ezt „pávaláb”-nak hívjuk. Ez nagy tiszteletet kelt okozója iránt, minthogy kiviteléhez sok ügyesség szükséges.

7. Ha az öt köröm öt nyomot hagy egymás mellett az emlő táján, ezt „nyúlrugás”-nak mondjuk.

8. A kéklótusz leveléhez hasonló körömnyom a mellen vagy a csípőkön „kéklótuszlevél”-nek neveztetik.

Ha valaki utazás előtti búcsúzaskor szeretője combján vagy mellén körömnyomot hagy, ezt „az emlék jelé”-nek hívják. Ilyen alkalmakkor a körmökkel három vagy négy vonást szokásos karmolni egymás mellé.

Ezzel bevégeződik a körömnyomok felsorolása. Lehet a fent említetteken kívül még másokat is alkalmazni, mivel – a régi tekintélyek megfigyelése szerint – ahány különböző foka van az ügyességnek e művészet művelői közt, ugyanannyi, tehát számta-

lan módja van a körömmel való nyomásnak, csípésnek és karcolásnak is. És minthogy ezek a szerelemtől függnnek, senki sem tudná bizonyosan megállapítani sokféleségük számát, amennyi tényleg előfordul. Ennek oka Vátszjájana szerint az, hogyha már a szerelemben a változatosság szükséges dolog, az eszközök változatossága előidézi és fokozza a szerelmet. Ezért oly kívánatosak a kéjhölgyek, akik járatosak a különböző eljárásokban és eszközökben. Mert ha minden művészetben és szórakozásban, aminők például az íjjal való lövészet és más testgyakorlatok, keressük a változatosságot, mennyivel inkább keresnünk kell azt a szerelemben?

Férjes asszonyokon nem szabad körömnyomokat alkalmazni, de testük titkos részein lehet bizonyos különleges nyomokat hátrahagyni, hogy ezek emlékeztetőül és a szerelem fokozására szolgáljanak.

E tárgyra vonatkozóan is van néhány szentencia:

„Mikor a nő körömnyomokat lát testének titkos helyein – ha mindjárt régiek és elmosódottak is azok – szerelme újraéled és föllángol. Ha ilyen jelek nem emlékeztetnek a szerelemre, akkor ez csökken és eltűnik, mint ahogy történni szokott, ha hosszú idő múlik el egyesülés nélkül.”

Ha egy idegen, akár messziről is, meglát egy fiatal nőt, akinek a keblén körömnyomok vannak, ez benne szerelmet és tiszteletet kelt.

Hasonlóképpen a férfi is, aki testén körmök vagy fogak nyomait viseli, hatást tesz a nőre, ha ez egyébként mégoly tartózkodó is. Röviden, semmi sem oly alkalmas, hogy fokozza a vágyat, mint a karmolás és harapás nyomai.

V.

A harapás.

Hogyan kell bánni a különböző országbeli nőekkel

A testnek minden része, amelyet csókolni lehet, alkalmas a harapásra is, kivétel csak a felső ajak, a száj belseje és a szem.

A kifogástalan fogakat az jellemzi, hogy egyenletesek, a szemnek tetszetősen ragyogók, a festésre fogékonyak, megfelelő arányúak, hibátlanok és finom élűek. Ezekkel ellentétben hibásak a kicsorbult, a foghústól nem eléggé takart, göröngyös, lágy, túl nagy vagy rendetlen növésű fogak.

A harapás különböző fajtái a következők: rejtett harapás, dagadt harapás, a pont, a pontozott vonal, a korall és kősöntyű, a gyöngysor, a szétfoszló felhő és a vadkanharapás.

1. „Rejtett harapás” az, amikor a harapás után nem marad egyéb nyom, csak élénkpiros folt a bőrön.

2. „Dagadt harapás”-nak azt nevezzük, ha a bőr a harapás két oldalán benyomódik.

3. „Pont” akkor keletkezik, ha a bőrnek egészen kis felületét csupán két foggal harapják meg.

4. „Pontozott vonal” az, ha a bőr kis felületén az egész fogsor nyoma látható.

5. A harapást, mely a fogakkal és ajkakkal egyidejűleg történik, „korall és kősöntyű”-nek nevezzük. A fogak jelentik a korallt és az ajkak a foglalatot, a kősöntyűt.

6. „Gyöngysor” keletkezik, ha az összes fogak harapásnyoma látszik.

7. A harapást, melynek kör alakú nyomai egyenlőtlenek, ami a fogaknak egymástól való távolságából ered, „szétfoszló felhő”-nek hívjuk. A kebleken alkalmazzák.

8. Ha a harapás nyomai több, kiterjedt sorban állnak egymás mellett, és a nyomok közei pirosak, ennek a neve „vadkanharapás”. A kebleken és vállakon alkalmazzák.

A harapás e két utóbbi módja csak erősen szenvedélyes embereknél használatos.

A „rejtett harapás”, a „dagadt harapás” és a „pont” helye az alsó ajak; a „dagadt harapást” még az arcon is lehet alkalmazni, úgyszintén a „korall és kősöntyű”-t is. A csók, a körömnymom és a harapás a bal orca dísze, s így valahányszor arcról van szó, mindig a bal oldal értendő alatta.

A „pontozott vonal”-at és a „gyöngysor”-t együttesen a nyakra, a hón alá és a combok közé kell harapni, de a „pontozott vonal” egymagában csakis a homlokon vagy a combon helyénvaló.

Ha valamely homlokdísz, fülékességet, virágcsokrot, bétellevelet vagy tamálalevelet, melyet a szeretett nő szokott hordani, körömmel csipkedünk vagy harapdálunk, ezzel az illető nő iránti vágyat fejezzük ki.

Ezzel lezárul a harapás fajtáinak felsorolása.

Szerelmi dolgokban a férfinak tanulmányoznia kell, hogy a különböző vidékek női mit tartanak kellemesnek.

A középső tájakon (vagyis a Gangesz és a Dzsamna közén) lakó nők nemes érzelműek, nincsenek kellemetlen fogásokhoz szokva, és idegenkednek a karmolástól s a harapástól.

A Bálhika földjének női annak adják oda magukat, aki veri őket.

Az avantibeli nők kedvelik az élvezet durva módjait, és nem jó erkölcsűek.

A Maharástrában lakó nők szívesen gyakorolják a hatvan-négy művészetet; trágár és rossz hangzású szavakat mondanak, és megkívánják, hogy ugyanígy beszéljenek velük is; rendkívül kéjsóvárok.

A Pátaliputra nőinek vérmérséklete hasonló a maharástrabeliekéhez, de vágyuknak csak titkon adnak kifejezést.

A dravidák földjéről való nőknek, akármennyire dörzsöljük és nyomjuk is őket a nemi élvezet perceiben, nagyon hosszú időre van szükségük a közösülés befejezésére, minthogy magedvük nagyon lassan folyik.

A vanavászibeli nők mérsékeltén szenvedélyesek, kedvelnek mindenféle szórakozást, eltakarják testüket, és rendreutasítják a férfiakat, ha ezek trágár, durva vagy rossz hangzású szavakat mondanak előttük.

Az Avanti földjéről való nők gyűlölik a csókot, a karmolást és a harapást, de nagyon kedvelik a nemi egyesülés különféle változatait.

A málvabeli nők szeretik az ölelést és a csókolózást, de óvakodnak a karmolás és harapás nyomaitól; odaadják magukat a férfinak, aki veri őket.

Az Ábhíra földjén, valamint az Indus és az Öt Folyó (Pandzsáb) közt lakó nők bolondjai az auperistakának, azaz a szájközösülésnek.

Az aparatikabeli nők nagyon szenvedélyesek; a gyönyör pillanataiban elnyújtott sziszegő hangot hallatnak. (Szó szerint: lassan a „szít” hangot hallatják.)

A Lata földjéről való nők vad vágyakkal vannak telve, ők is ugyanazon hangot hallatják.

A Sztrírádzsja és Kosala országok női hevesen vágyakozók; magedvük igen bőséges, és folyását még különböző szerekkel szokták könnyíteni.

Az Ándhra-föld nőinek puha testük van; szeretik a szórakozásokat, és erősen hajlanak a nemi élvezetekre.

A gaudabeli nőknek gyöngéd szívük van, és kedvesen, szelíden beszélnek.

Ámde – ha elfogadjuk Szuvarnanábha állítását – az egyes személyek természete és szokása fontosabb, mint az illető ország szokásai általában, ezek szerint tehát ezeket a szokásokat adott

esetben figyelmen kívül lehet hagyni. Az élvezetek különböző módjai, az öltözködés, a gyakorlatok és szórakozások az egyik országból átszármaznak a másikba, úgyhogy az ily átvett szokásokat végül is úgy tekinthetjük, mintha az illető vidék eredeti sajátjai volnának.

A fentebb említett dolgok, azaz az ölelés, csók stb. közül eleinte csak azokat kell művelni, amelyek a szenvedély fokozására szolgálnak; később aztán át lehet térni azokra, amelyeknek egyedüli célja a mulatság vagy a változatosság.

E dolgokra vonatkozóan is álljon itt a szentencia:

„Ha a férfi erősen megharapja a nőt, a nőnek ezt még egyszer oly hevesen kell viszonznia. Így tehát a »pont«-ért »pontosított vonal«-at, a »pontosított vonal«-ért »szétoszló felhő«-t kell visszaadnia, sőt ha nagyon felizgult, mindjárt szerelmi civódást kezdhet. Megragadja szeretőjének haját, hátrahúzza fejét, és megcsókolja alsó ajkát s ekkor szenvedélyétől elragadtatva, lehunyt szemmel több helyen is megharapja. Még nappal, akár látogatott helyen is, ha a férfi megmutatja szerelmesének a testén levő nyomokat, amelyeket tőle kapott, ez elmosolyodik, és szemrehányóan elfordítva arcát, neheztelve mutatja meg a férfinak ama nyomokat, amelyeket ő hagyott hátra a testén. Ha a férfi és a nő mindig így egymás kedvében jár, szerelmük nem csökkenhet, és akár egy évszázadig is eltarthat.”

VI.

A különböző fekvésmódok és az egyesülés különböző fajtái

„Magas egyesülés” esetében a mrigi- (szarvastehén-) nőnek úgy kell feküdnie, hogy *jónija* kitáguljon, míg „alacsony egyesülés”-nél a hasztini- (elefánt-) nőnek úgy kell feküdnie, hogy *jóniját* megszőkítse. „Egyenlő egyesülés”-ben a szerelmesek a természetes helyzetben fehetnek. Amit a mrigiről s a hasztiniről mondtunk, a vádávára (kancára) is vonatkozik. „Alacsony egyesülés” esetén a nőknek ajánlatos megfelelő szereket használniuk, hogy vágyukat kellőképpen kielégíthessék.

A szarvastehénnőre vonatkozóan háromféle fekvésmód szerepel, ezek: a szélesre nyitott helyzet, a kitárt helyzet és az Indráni (Indra felesége) helyzete.

1. „Szélesre nyitott helyzet” az, ha a nő hátraveti a fejét, és magasra emeli teste középső részét. A férfinak ilyenkor valami kenőcsöt kell alkalmaznia, hogy a behatolást megkönnyítse.

2. „Kitárt helyzet”-nek azt nevezzük, ha a nő fölemelt combjait egészen széttárja, és így történik a közösülés.

3. „Indráni helyzete” az, ha a nő combjait behajlított lábszárrakkal felhúzza egészen teste két oldalára; ezt csak a gyakorlatból lehet megtanulni. Ez a helyzet még a „nagyon magas egyesülés” esetén is alkalmas.

Az „alacsony” és a „nagyon alacsony” egyesülésnél a *feszítő*, a *szorító*, a *kulcsoló* helyzetet és a *kancahelyzetet* alkalmazzák.

„Feszítő helyzet” az, ha a férfi s a nő lábai egyenesen ki vannak nyújtva egymás mellett. Ez kétféle lehet: oldalt vagy háton fekvő, aszerint, amint elhelyezkednek. Az oldalt fekvő hely-

zetben a férfi kivétel nélkül mindig a bal oldalon feküdjék, és engedje a nőt a jobb oldalon feküdni; ezt a szabályt mindenféle nővel szemben be kell tartani.

Ha az egyesülést a feszítő helyzetben kezdték, de a nő kedvesét a combjaival átszorítja, ezt „szorító helyzet”-nek nevezzük.

Ha a nő egyik combját a férfi combja köré veti, a „kulcsoló helyzet” jön létre.

A „kancahelyzet” az, midőn a nő a férfi *lingáját* erővel visszafogja *jónijában*. Ezt csak gyakorlattal lehet elsajátítani; különösen ismeretes fogás az andhrabeli nőknél.

Ezek volnának a különböző fekvésmódok, amint Bábhravja felsorolja. De Szuvarnanábha szerint még másféle is van, éspedig:

Ha a nő mindkét combját egyenesen felemeli, ezt „emelő helyzet”-nek nevezzük.

Mikor a nő két lábát felemeli, és a férfi vállára teszi, ez a „tátongó állás”.

Ha a nő összehúzza lábait, s a férfi azokat a melle előtt tartja, ezt „összeszorított helyzet”-nek hívjuk.

Mikor a nő az egyik lábát kinyújtja, ennek a neve „félíg összeszorított helyzet”.

Ha a nő egyik lábát a férfi vállára helyezi, a másikat pedig kinyújtja, majd ezt teszi kedvese vállára, s amazt nyújtja ki, és így felváltva cserélgeti lábait, ezt „bambuszhasogatás”-nak nevezzük.

Ha a nő egyik lábát a férfi fejére teszi, és a másikat kinyújtja, ez a „szögállás”. Csak a gyakorlatból lehet megtanulni.

Mikor a nő lábait összeszorítja, és felhúzza a hasára, ennek neve „rákállás”.

Ha a combok fel vannak emelve és egymásra helyezve, ez a „köteghelyzet”.

Mikor a nő egyik lábát a másikra helyezi, ezt „lótusz formájú helyzet”-nek nevezzük.

Midőn a férfi a közösülés alatt körben elfordul, és folytatja élvezetét, anélkül, hogy elhagyná a nőt, aki derekát állandóan

átölelve tartja, ezt „forgó helyzet”-nek hívjuk. Csak a gyakorlat taníthatja.

Szuvarnanábha tanácsa szerint e különböző helyzeteket fekve, ülve és állva *vízben* kell gyakorolni, mert ott könnyebben mennek. De Vátszjájana úgy vélekedik, hogy a vízben való közösülés nem illendő dolog, minthogy a vallás parancsai tiltják.

Midőn a férfi s a nő egymás testére, falhoz vagy oszlophoz dőlnek, és így állva egyesülnek, ennek a neve „támaszkodó egyesülés”.

Ha a férfi falhoz támaszkodik, és a nő, ki a férfi összekulcsolt tenyerére ül, karjával átöleli kedvese nyakát és combjait annak dereka köré vetve, a falat érő lábaival mozgatja magát, ezt „függeszkedő egyesülés”-nek nevezzük.

Mikor a nő négykézláb áll, mint valami négylábú, és a férfi úgy száll rá, mint a bika, ezt „tehénközösülés”-nek hívjuk. Ez esetben a férfi mindazt művelheti a nő hátával, amit rendszerint a keblével szokott.

Hasonló módon utánozni lehet a kutya, a kecske, a szarvas közösülését, a szamár vad lökemét, a macska egyesülését, a tigris ráugrását, az elefánt súlyos nyomását, a vaddisznó dörzsölözését, a ló támadását. Ez esetekben az említett állatok szokásos viselkedését kell utánozni.

Midőn a férfi egyszerre két nőt élvez, kik őt egyformán szeretik, ez az „egyesített közösülés”.

Ha a férfi egyszerre több nőt élvez, ennek neve „tehéncsorda-közösülés”.

A következő módok: a „vízi játék”, vagyis egy hímelefánt közösülése több nőstényelefánttal, ami állítólag csak vízben történik; a „kecskenyáj-közösülés” és a „szarvascsorda-közösülés” az illető állatok utánzásában állnak.

Grámanériben több fiatal férfi élvez egy nőt, aki esetleg egyikük felesége is lehet, éspedig akár egyik a másik után, akár

mind egyszerre is. Az egyik fogja, a másik élvezi, a harmadik a száját foglalja le, a negyedik a hasát; ily módon mindegyik sorra kerül, és kiélvezi a nő minden testrészét.

Ugyanez szokott történni, ha több férfi egy kéjhölgy társaságában van együtt. És megfordítva, így járhatnak el a királyi hárem hölgyei is, ha véletlen folytán férfi kerül a kezük ügyébe.

A déli országok lakói ismerik még a végbélnyílásban való közösülést, ezt „alsó közösülés”-nek hívják.

Ezek volnának tehát a közösülés különböző módjai. E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A találékony embernek meg kell sokszoroznia a közösülési módokat, a különféle állatokat és madarakat utánozva. Mert az egyesülésnek e sokféle változata, az ország szokása és az illető egyén képzelete szerint alkalmazva, szerelmet, barátságot és tiszteletet keltenek a női szívekben.”

VII.

Az ütés különböző módjai, és az ezeknek megfelelő hangok

A nemi érintkezés kisebbfajta ütközethez hasonlítható, tekintve a szerelemben oly gyakori ellentmondásokat és azt a hajlandóságát, hogy tülekedéssé fajuljon. A testrészek, melyeket szenvedéllyel szoktak verni, a következők: a váll, a fej, a keblek közti rész, a hát, a dzsaghana, azaz a test középső része és a derék.

Négyféle ütésmód van, éspedig: a kézháttal, az összehúzott ujjakkal, az ököllel és a nyitott tenyérrel való ütés.

Az ütés fájdalmat okoz, ebből ered a „sziszegő hang”, mely többféle lehet. A panaszhangoknak nyolc fajtája van, éspedig: a *hinn*, a *rengő*, a *turbékoló*, a *siránkozó*, a *phutt*, a *phatt*, a *szut* és a *platt* hang.

Ezenkívül vannak még oly szavak, amelyeknek értelmük van – pl. „Ó, anyám!” –, és olyanok, amelyek tiltakozást, meglepődést, szabadulni akarást, fájdalmat vagy dicséretet fejeznek ki, s ezekhez még mások is járulhatnak, például a galamb, a kakukk, a gerle, a papagáj, a méh, a veréb, a vöröskócsag és a fűrj hangjai, mindet a megfelelő adott alkalommal használva.

Az ökölütéseket a nő hátára kell mérni, mialatt a férfi térdén ül; a nőnek viszonznia kell az ütéseket, és tettetett haraggal kell a férfitámadnia, a „turbékoló” és a „siránkozó” hangokat hallatva. Midőn a közösülés elkezdődött, a kézháttal szokás a keblek közötti helyet ütni, eleinte lassan, majd mind sebesebben, a növekvő izgalomhoz mérten, egészen az egyesülés befejeztéig. Eközben a „hinn” hangot vagy mást lehet hallatni, a szokást követve, vagy ahogyan tetszik. Ha a férfi a „phatt” hangot

hallowa, kissé összehúzott ujjával a nő fejét üti, ezt praszritakának nevezzük, ami annyit tesz: „kissé összehúzott ujjakkal való ütés”. Ehhez illik a „turbékoló”, a „phatt” és a csukott szájjal ejtett „phutt” hang, az egyesülés végén pedig a „sóhajtozó” és „siránkozó” hangok. A „phatt” hang a bambusz széttörésekor keletkező zaj utánozása; a „phutt” hang hasonló a zajhoz, amelyet valami vízbe eső tárgy okoz. Valahányszor a férfi megcsókolja vagy más kedveskedésben részesíti a nőt, ennek „sziszegő” hanggal kell felelnie. A közösülés közben, ha a nő nincs hozzászokva a veréshez, folyvást olyan szavakat suttog, amelyek tiltakozást, megelégetést vagy szabadulni akarást fejeznek ki, vagy ilyen szavakat: „Atyám!”, „Anyám!”, s ezeket megszakítják a „sóhajtozó, siránkozó és rengő” hangok. A közösülés befejeztéhez közeledve a férfi nyitott tenyerével erősen nyomja a nő keblét, dzsaghanáját és derekát, és pedig egészen a befejezésig, a nő ekkor a fürj vagy a lúd hangjához hasonló hangot hallat.

Erre vonatkozóan is van egy szentencia:

„A férfinem jellemző tulajdonságai az általános vélemény szerint a durvaság és heveség; míg a gyöngeség, gyöngédség, érzékenység és az a hajlandóság, hogy elkerüljön minden kellemetlen dolgot, a női nemnek megkülönböztető sajátságai. A felcsigázott szenvedély és a szokások némely különcsége olykor látszólag ellentétes eredményeket okoz, de a természetes állapot végül is mindig fölülkerekedik.”

A fentebb említett négy ütésmódhoz járul még a szögletes tárgyak alkalmazása a kebelnél, az ollóé a fejen, hegyes szerszámoké az arcon és csíptetőik használata a kebleken s a derékon, ami összesen nyolc módot adna. De a hasonló szerszámokkal való bántalmazási módok csak a déli országok lakói közt használatosak, s nők testén láthatók is ennek nyomai. Mindez csak helyi szokás, és Vátszjájana úgy véli, hogy alkalmazásuk fájdalmas, barbár és csúf, tehát helytelen dolog e szokásokat utánozni.

Általános szabályként áll fenn, hogy a helyi különlegességeket máshol ne fogadjuk el alapos vizsgálat nélkül; sőt még oly

országokban is, ahol használatuk elterjedett, őrizkedni kell a túlzásoktól. Íme, mily veszély származhat ez eljárásokból: Páncsála királya megölte Madhavaszénát, a kéjnőt, mert valami szögletes tárgyat használt a közösülés közben. Satakarni Sataváhana, a Kuntalák királya olló alkalmazásával első királynéjának, Malajavatínak halálát okozta. És Naradéva, kinek korcs keze volt, megvakított egy fiatal táncosnőt valami ügyetlenül kezelt hegyes szerszámmal.

E tárgyra is vonatkozik egy szentencia:

„Ami ezeket a dolgokat illeti, nincs helye sem sorrendnek, sem határozott szabálynak. Ha egyszer a közösülés elkezdődött, egyedül csak a szenvedély vezeti az ölelkezők tetteit.”

A szenvedélyes cselekvések, a szerelmi mozdulatok és mozgások, amelyeket a pillanatnyi izgalom szül, nem határozhatók meg: olyan szabálytalanok, mint az álmok. A paripa, ha egyszer elérte a sebesség ötödik fokát, vakon rohanva folytatja iramát, nem is látva az árkokat, mélyedéseket és gerendákat, amelyek esetleg útját állják: így történik ez a szerelmesekkel is az egyesülés hevében; a szenvedély elvakítja őket, és csak folytatják megszakítás nélkül a szerelmi művet, mit sem törődve az önkívület túlzásaival. Éppen ez okból a férfinak, aki alaposan ismeri a szerelem tudományát, és tisztában van saját erejével, valamint kedvesének gyöngédségével, hevével és erejével is, mindezt meggondolva kell cselekednie. Az élvezés különböző módjai nem minden időben és minden személynél helyénvalók; alkalmazásuknál figyelembe kell venni az időt, az illető országot és helyet.

VIII.

A férfi szerepét játszó nők és a férfi tevékenysége

Amikor a nő észreveszi, hogy kedvesét a hosszúra nyújtott egyesülés kifárasztotta – mielőtt ő maga kielégülést nyert volna –, akkor a férfit az ő beleegyezésével a hátára kell fordítania, és segítenie neki azáltal, hogy átveszi a szerepét. Ugyanezt teheti azért is, hogy a férfi kíváncsiságát, vagy hogy a saját újdonság utáni vágyát kielégítse.

Ez kétféleképpen történhet: a nő az egyesülés közben átfordul, és a férfira kerül, mégpedig úgy, hogy az élvezet félbe se szakadjon; vagy pedig már kezdettől fogva játssza a férfi szerepét. A nő, akinek felbomlott hajában virágok vegyülnek el, mosolyogva és lihegve a férfi mellére borul, és viszonzozza mindazt, amit az imént a férfi tett vele, visszaadja az ütéseit és bántalmazásait, mondván: „Te hanyatt vágtaél és meggyötörtél engem, most rajtam a sor, én váglak hanyatt és én gyötörlek meg.” Majd szégyenkezést vagy fáradtságot tettet, és úgy tesz, mintha megelégette volna az egyesülést. Ily módon ő végzi a férfi tevékenységét, amelyet azonnal vázolni fogunk.

Mindazt, amit a férfi tesz, hogy a nőnek élvezetet okozzon, a „férfi tevékenységé”-nek nevezzük, és ez a következőkben áll:

Mikor a nő az ágyon fekszik, és minden figyelme a férfi csevegésére irányul, ez feloldja felső köntösét, és ha a nő ellenkezni próbálna, csókjaival hallgattatja el. Mikor aztán *lingája* merev állapotba jut, kezével végigsimogatja a nő bizonyos testrészeit, és óvatosan, finoman játszik velük. Ha a nő szégyenlős, és ha első ízben vannak együtt, a férfi a nő combjai közé csúsztatja kezét,

bár ez valószínűleg igyekezni fog összeszorítani azokat. Ha fiatal leánykáról van szó, akkor a férfi elsősorban a kebleit kerítse hatalmába, melyeket az valószínűleg kezével próbál eltakarni, majd ölelje át karjával a nyakát és a derekát a hóna alatt. Ha azonban tapasztalt nő az illető, akkor a férfinak mindazon fogásokhoz kell folyamodnia, melyek a helyzetnek megfelelően mindkettőjüknek élvezetet szerezhetnek. Majd megragadja a nő haját, és ujjai közé fogja állát, hogy csókjaival borítsa ajkát és arcát, mire a leány, ha még igen fiatal, elszégyelli magát, s lehunyja a szemét. Akármint álljon is a dolog, a férfi kiolvashatja a nő arckifejezéséből, mit kell tennie, hogy hölgye az egyesülést kellemesnek találja.

Itt Szuvarnanábha megjegyzi, hogyha a férfi a közösülés közben meg is tesz mindent, amit megfelelőnek tart, azért legyen állandóan gondja arra, hogy erősen szorítsa a nő ama testrészeit, amelyek felé ez a szemét fordítja.

A nő élvezetének és elégteltségének jelei a következők: teste elernyed, lehunyja szemét, elfeledkezik minden szégyenkezésről, s mind nagyobb vágyat mutat arra, hogy a két szervet oly szorosan egyesítse, amennyire csak lehetséges. Viszont a következő jelek azt mutatják, hogy nem élvez, és nem talál kielégülést: kezét tördeli, nem engedi fölkelni a férfit, levertnek látszik, harap, üt, és folytatja a mozgást, amikor a férfi már elkészült. Hasonló esetben a férfinak, mielőtt újra kezdené a közösülést, kezével s ujjával kell a nő *jóniját* dörzsölnie (mint ahogy az elefánt tesz az ormányával), míg az izgalom el nem csendesül, akkor aztán vezesse be ismét a *lingáját*.

A férfi műveletei a következők: előrenyomás, dörzsölés vagy köpülés, döfés, súrolás, nyomás, lökés, vaddisznótúrás, bikadófködés és verébhajszta.

1. Midőn a nemi szervek megfelelően és közvetlenül kapcsolatba kerülnek egymással, ez az „előrenyomás”.

2. Mikor a férfi *lingáját* kezével fogva, azt a *jóniban* körben forgatja, ezt „köpülés”-nek nevezzük.

3. Midőn a *jóni* alá van bocsátva, és a *linga* annak felső részét éri, ennek „döfés” a neve.

4. Ha ugyanez a *jóni* alsó részén történik, ez a „súrolás”.

5. Ha a férfi *lingájával* hosszabb ideig nyomja a *jónit*, ezt „nyomás”-nak hívjuk.

6. Ha a férfi *lingáját* bizonyos távolságra visszahúzza, s aztán erősen visszataszítja a *jóniba*, ez „lökés”-nek neveztetik.

7. Mikor a *linga* a *jóninak* csak egyik oldalát dörzsöli, ez a „vaddisznótúrás”.

8. Mikor a *linga* a *jóni* mindkét oldalát dörzsöli, ezt „bika-döfködés”-nek nevezzük.

9. Mikor a *linga* a *jóniban* van, és ott gyorsan előre-hátra mozog, anélkül, hogy a *jónit* elhagyja, ennek „verébhajsa” a neve. Ez az egyesülés befejező ténykedése.

Amikor a nő a férfi szerepét játssza, a fent említett kilenc tevékenységen kívül még a következő hármat kell művelni: a *csíptetőt*, a *forgócsigát* és a *hintát*.

1. Mikor a nő a *lingát jónijában* tartva behúzza, beszorítja, és hosszabb ideig benn tartja, ezt „csíptető”-nek nevezzük.

2. Ha közösülés közben a nő megfordul, mint valami kerék, ez a „forgócsiga”. Csak a gyakorlat taníthatja meg.

3. Midőn a férfi hasonló esetben teste középső részét felemeli, és a nő rajta ülve körben megfordul, ezt „hintá”-nak hívjuk.

Ha a nő kifárad, homlokát kedvese homlokára nyugtatja, és így marad, anélkül, hogy nemi szerveik elválhának egymástól. Majd, mikor már a nő kipihente magát, a férfi visszafordul rendes helyzetébe, és újrakezdi az egyesülést.

E tárgyra vonatkozóan is álljon itt a szentencia:

„Bármennyire tartózkodó legyen is a nő, és akármennyire elrejti is az érzelmeit, ha ő fekszik rá a férfitra, azonnal elárulja egész szerelmét és szenvedélyét. A nő arckifejezéséből a férfinak fel kell ismernie hajlamait, és a módot is, miként akarja, hogy élvezzék a testét. A hőszámos nőnek, a gyermekágyból nemrég felkelt és a terhes asszonnak nem szabad megengedni, hogy a férfi szerepét játssza.”

IX.

Az auparistaka, azaz szájközösülés

Két fajtája van a herélteknek, az egyik férfiruhát visel, a másik nőnek öltözik. A női ruhát viselő heréltek mindenben utánozzák a nőket: öltözködésükben, beszédmodorukban, taglejtéseikben, kedvességükben, féltékenységükben, együgyűségükben, szelídségükben és szerénységükben. Mindaz, amit a férfi a nő *dzsaghanáján*, azaz teste középső részén végez, a herélteknél a szájbán történik: ezt a műveletet nevezzük *auparistakának*. A heréltek a szájközösülésben képzeletbeli élvezetet és egyúttal kenyérkeresetet találnak, kéjnők módjára élnek, különösen azok, akik női ruhát viselnek.

A férfiruhát hordó heréltek mesterségüket titkon űzik, és ha valami hivatást akarnak gyakorolni, fürdősök, kenegetők lesznek. Az ily herélt azzal az ürüggyel, hogy a vendég testét végig akarja dörzsölni, átöleli és magához szorítja ennek combjait, majd megérinti nemi szervét és *dzsaghanáját*, azaz teste középső részét. Ha a vendég *lingája* merev állapotban van, a herélt kezével nyomogatja és simogatja, hogy ebben a helyzetben megtartsa. Ha ezek után a vendég, aki tisztában van a herélt szándékával, nem szólítja fel a folytatásra, akkor ez magától hozzákezd a közösüléshez. Viszont, ha a vendég megparancsolja, hogy fogjon hozzá, akkor a herélt ezt megtagadja, és csak hosszas ellenkezés után egyezik bele.

Ezután a herélt nyolc műveletet visz végbe, ezek: az egyszerű közösülés, az oldalharapdálás, a külső szorítás, a belső szorítás, a csók, a simogatás, a mangószívás és az elnyelés.

E műveletek mindegyikének befejezése után a herélt ama vágyának ad kifejezést, hogy annál maradhasson; de a vendég az első után a másodikat, majd a harmadikat kívánja s így tovább.

1. Mikor a herélt a férfi *lingáját* kezébe fogva ajka közé illeszti, és szájával dörzsölgeti, ez az „egyszerű közösülés”.

2. Midőn a *linga* végét virágkehely módjára összehajlított ujjjaival fogva, ajkával, esetleg fogával is végigharapdálja annak oldalait, ezt „oldalharapdálás”-nak nevezzük.

3. Mikor a herélt, miután a vendég felszólította a folytatásra összeszorított ajkával összenyomja a *linga* végét, és úgy csókolja, mintha húzni akarná, ezt „külső szorítás”-nak hívjuk.

4. Ha újabb felszólításra a *lingát* még mélyebbre veszi szájába, és ajkával összeszorítja, majd ismét kibocsátja, ennek „belső szorítás” a neve.

5. Mikor a herélt, a *lingát* kezében tartva, úgy csókolja azt, mint az alsó ajkat szokás, ez a „csók”.

6. Ha miután megcsókolta, végigsimogatja nyelvével a *lingát*, de különösen a végét, ezt „simogatás”-nak mondjuk.

7. Ha a *lingát* félig a szájába véve, erősen csókolja és szívja, ennek „mangószívás” a neve.

8. És végül, ha a herélt a férfi engedelmével a *lingát* egészen tövig a szájába veszi, és úgy szorítja, mintha el akarná nyelni, ezt „elnyelés”-nek hívjuk.

A közösülés e módja közben lehet ütni, karmolni is stb.

Az *auparistakát* a kicsapongó és feslett nők s a férjhez nem ment szolgálók is gyakorolják, akik a kenőasszonyok mesterségét folytatják.

Az ácsárják (régii, tiszteletre méltó tekintélyek, szó szerint: tanítók) véleménye szerint az *auparistaka* ebhez és nem emberhez méltó, tekintve, hogy aljas dolog, és a szentírás tiltja, sőt a férfi maga is szenved, mikor *lingáját* heréltek és nők szája érinti. De Vátszjájana azt állítja, hogy a szentírás tilalmai nem vonatkoznak azokra, kik a kéjnőket látogatják, és hogy az *auparistaka* csak férjes asszonyokkal szemben tilos. Ami az általa a férfiaknak okozott bajt és fájdalmat illeti, ez könnyen gyógyítható.

A kelet-indiaiak nem állnak szóba a nőekkel, akik az *auparis-takát* gyakorolják.

Az ahicshatrabeliek ugyan szóba állnak velük, de tartózkodnak a szájukkal való mindennemű érintkezéstől.

A szakétabeliek mindenféle szájközösülésre hajlandók a nőekkel, míg a nagaraiak ettől tartózkodnak, viszont minden egyébre készek.

Szuraszéna földjének lakói (a Dzsamna déli partján) habozás nélkül megtesznek mindent, mert úgy mondják, a nők természet-től fogva tisztátlanok, s így senki sem tud bizonyosat jellemük, tisztaságuk, viselkedésük, mesterkedéseik, bizalmas mivoltuk és szavaik felől. Ezek dacára sem helyénvaló felhagyni velük; hiszen a vallási törvény, amelynek alapján a nőt tisztának tekintik, megállapítja, hogy a tehén tőgye tiszta, amikor éppen fejk, bár a tehén száját, sőt a borjúét is tisztátlanoknak tartják. Ugyanígy tiszta a kutya, amikor vadászat alkalmával elfogja az őzet, bár egyébként az étket, amelyhez kutya ért, nagyon tisztátlanoknak tartják. A madár is tiszta, midőn csőrével csipegetve leejt egy gyümölcsöt a fáról, noha a dolgokat, amelyekhez a hollók vagy más madarak hozzáértnek, tisztátlanoknak tekintik. A nő szája is tiszta, mikor csókot ad és kap, sőt más hasonló aktusok esetén is a nemi közösüléskor. Vátszjájana mindezt összegezve úgy véli, hogy mindenben, ami a szerelemre vonatkozik, az ország szokásaihoz és saját hajlamainkhoz kell alkalmazkodnunk.

E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„Némely úrnak a szolgálja szájközösülést szokott végezni a gazdájával. Vannak oly világiak is, akik jól ismervén egymást, maguk közt gyakorolják azt. A háremhölgyek, amikor szerelmesek, egymás *jóniját* csókolgatják, s némely férfi ugyanígy tesz a nőekkel. A *jóni* csókolásánál a szájnál ismert csókokat kell utánozni. Ha a férfi s a nő ellentétes irányban fekszenek együtt, azaz az egyiknek feje a másik lába felé néz, s így végzik a szájközösülést, ezt *hollóegyesülésnek* nevezzük.”

Az effajta dolgok oly erős szenvedélyt keltenek némely kéjnlőben, hogy elhagyva előkelő, becsületes és művelt szeretőiket,

alantas sorból való férfiakhoz csatlakoznak, amilyenek például a rabszolgák és az elefántvezetők. Az *auparistakát*, azaz szájközösülést sohasem szabad gyakorolnia művelt brahmannak, államügyekkel terhelt miniszternek vagy jó hírű embernek; mert ha a Sásztrák megengedik is az alkalmazását, de csakis különleges esetekben tekinthető megokoltnak és helyénvalónak. Így például az orvosi könyvek megemlítik a kutyahús jó ízét, erejét és emésztetőségét, de ebből még nem következik, hogy a bölcs ember egyék is belőle. Viszont van olyan egyén, hely és idő, hogy rájuk való tekintettel az említett eljárásokat alkalmazni lehet. Tehát az ember tegye vizsgálat tárgyává a helyet, az időt és a véghezvinni szándékolt eljárást, vajon megfelel-e az a természetének; ezek után aztán meg is teheti, nem is, a körülmények szerint. De végtére is, ezeket a dolgokat titkon szokás művelni, és az emberi természet annyira változékony, hogy senki sem tudhatja, mit cselekedne az ember ebben vagy abban az esetben, ha ilyen vagy olyan cél vezetné.

X.

Az egyesülés kezdete és befejezése.

Az egyesülés különböző módjai. Szerelmi civódások

A világfi a gyönyör céljaira berendezett virágdíszes és illatos teremben, barátai s szolgálói körében fogadja hölgyét, aki előbb megfürdött és felékesítette magát. A férfi szívélyes szavakat intéz hozzá, s itallal kínálja. Azután baljára ülteti, megérinti haját, köntöse szegélyét és derékövét, majd gyöngéden átöleli bal karjával. Ekkor kezdődik a csevegés. Burkolt szavakkal titokzatos és kétértelmű témákon szórakozik az egész társaság. Aztán ének és zene következik tánckísérettel vagy anélkül, majd a művészetekről csevegnek, és ivással emelik a hangulatot. Végre, midőn a nő már a vágy tüzeiben ég, a ház ura elbocsátja a többi jelenlevőt, virágokkal, kenőcsökkel és bétellel ajándékozva meg vendégeit. Mikor aztán magukra maradnak, a férfi öleléssel stb. fokozza a nő izgalmát, majd feloldja alsóruháját, és általában az előző fejezetekben leírt módon járnak el. Így kezdődik az egyesülés élvezete.

Az egyesülés bevégeztével, mikor már lecsillapították szenvedélyüket, mindketten szemérmesen, anélkül, hogy egymásra néznének, külön-külön az öltöző- és mosdószobába sietnek. Onnan visszatérve, illendően elfoglalják helyüket, és bételleveleket rágnak, a férfi pedig a nő testét tiszta szantálkenőccsel vagy más illatszerrel dörzsöli be. Majd bal karjával átöleli a nőt, és kedves szavakat intézve hozzá, itallal kínálja. Vagy vizet isznak, édességeket vagy más szokásos étket fogyasztanak, gyümölcslevet, savanyú rizslevest, húsételt, mangógyümölcsöt és édesített citromlevet, már mint az országban divatozó szokás magával hozza. A férfi hol ezt, hol amazt az étket kínálja hölgyének, miután előbb

mindegyiket megízlelte: édes, kellemetes és tiszta-e. Esetleg kiülnek a palota vagy ház tetőerkélyére, hogy ott a holdfényt élvezzék. A férfi megfelelő elbeszélésekkel szórakoztatja kedvesét, akit a térdére fektet. Majd a Hold felé tekintve, a különböző csillagokat mutatja hölgyének: a reggeli csillagot, a Sarkcsillagot, a Hét Risit, azaz a Nagymedvét.

Így végződik az egyesülés élvezete.

A szerelem, amelyet megszépít az udvariasság, s amely meghitt beszélgetésben nyilatkozik meg, még az egyesülés befejezte után is a legnagyobb gyönyör. Ha a kölcsönös szerelemben mindegyik fél a maga s a másik kedvét keresi, néha haragvóan elfordulnak, majd szerelmesen keresik egymás tekintetét, táncsal, énekkel és tréfálgatással fűszerezik a gyönyört, és szenvedélytől elhomályosuló szemmel nézik a Holdat, elbeszélgetnek arról, hogy találkozásukkor mily érzések támadtak bennük, és mennyire fáj a válás, és végül vágyakozón ölelik és csókolják meg egymást – mindez ébren tartja, szítja és fokozza a szerelmi szenvedélyt.

A szerelmi egyesülés többféle lehet, éspedig: szenvedélyből fakadó, szerelmet ébresztő, mesterségesen létrejött, átvitt, heréltek módján űzött, alantas és végül önkéntelenül megnyilvánuló szerelemből eredő.

1. Ha a férfi s a nő az első pillanattól fogva szenvedélyt keltenek egymásban, és találkozásuk csak nagy nehézségek árán sikerülhetett, vagy utazásból való visszaérkezéskor, avagy harag utáni kibékülés esetén egyesülnek, ezt „szenvedélyből fakadó egyesülés”-nek nevezzük. Ennél a szeretők kedve és képzelete a döntő.

2. Ha a férfi s a nő szerelme közepes, és csak később válik erőssé, akkor „szerelmet ébresztő egyesülés” keletkezik.

3. Ha a férfi az egyesüléskor a hatvannégy mód segítségével fokozza izgalmát (pl. csókkal stb.), vagy midőn a férfi

máshoz vonzódik, ennek „mesterségesen létrejött egyesülés” a neve. Ily esetben a Káma-Sásztrában felsorolt összes eljárásokat és fogásokat alkalmazni kell.

4. Ha a férfi az egyesülés kezdetétől egészen végig folyvást arra gondol, hogy más nőt ölel – azt, akit szeret –, ezt „átvitt egyesülés”-nek hívjuk.

5. Ha a férfi éppen csak vágyát akarva kielégíteni, valamely vízhordó nővel vagy az övénél alacsonyabb kasztbeli nővel közösül, ez a „heréltek módján űzött egyesülés”. Ennél nem kell az udvariasság szabályaira ügyelni, és jobb tartózkodni a csóktól és más eljárásoktól.

6. Az egyesülést egy paraszt és egy kéjné között vagy a polgár közösülését falusi nőekkel és pásztorleányokkal „alantas egyesülés”-nek nevezzük.

7. Ha a férfi s a nő vonzódnak egymáshoz, és közös akarattal adják oda magukat a gyönyöröknek, ennek „önkéntelenül nyilvánuló szerelemből eredő egyesülés” a neve.

Ezek volnának az egyesülés különböző fajtái.

Most áttérünk a szerelmi civódásokra.

A nő, aki szenvedélyesen szereti a férfit, nem tűri, hogy ez vetélytársnőjének nevét említse, vagy róla beszéljen előtte, még kevésbé, hogy tévedésből annak nevéen szólítsa őt. Ha ilyesmi fordul elő, nagy civódás tör ki: a nő sír, dühöng, haját rázza, ütlegeti kedvesét, lesiklik az ágyról vagy a székről, és virágdíszeit s ékszereit letépve a földre veti magát.

A férfinak ekkor meg kell kísérelnie, hogy békítő szavakkal vagy leborulva előtte megnyugtassa, miközben gyöngéden fel-emeli, és az ágyra fekteti. De a nő mit sem felel kérdéseire, és folyvást növekvő haraggal tolja el a férfi fejét a hajánál fogva, majd néhányszor karjára, fejére, mellére vagy hátába üt, végül felkel, és az ajtó felé siet, ott keseregve leül és zokog. De Dattaka szerint nem szabad továbbmennie az ajtónál, mert ez nagy hiba volna. Végre egy idő múlva, amikor úgy véli, hogy szeretője már minden lehetőt megtett és megmondott, hogy kibékítse; újra megöleli és

keserű szemrehányásokkal illeti, de közben azért élénk jelét adja az egyesülés iránti vágyának.

Ha a nő saját házában tűz össze szerelmesével, akkor külön elmegy a férfihöz, hogy haragját mutassa neki, s ezután elhagyja. De mikor a férfi elküldi hozzá a vitát, a vidúsakát vagy a pítthamar-dát, hogy csillapítsák le a haragját, a nő visszatér velük együtt szerelmese házába, és ott tölti az éjt.

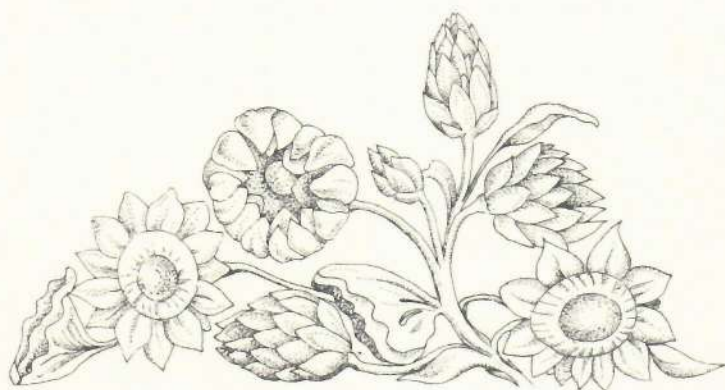
Ez volna tehát a szerelmi civódás.

E tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A férfi, aki a Bábhravja által felsorolt hatvannégy művészetben jártas, eléri célját, és megnyeri még a legkiválóbb nőt is. Hiába beszél, és fitogtatja tudományát más tárgyakban: ha nem ismeri a »hatvannégy«-et, a műveltek társasága nem részesíti megbecsülésben. De az, aki jártas a hatvannégy ismeretben – ha egyébhez nem ért is –, előkelő helyet foglal el minden társaságban, ahol férfiak és nők vannak jelen. Vajon ki ne tisztelné a hatvannégy művészetet, holott ez a műveltek, sőt a köznép és a kéjnők becsületének tárgya? Az irántuk tanúsított becsülésnek és a bennük rejlő bájnak és érdemeknek alapján, amelyek a nő természetes vonzerejét fokozzák, az ácsárják a »hatvannégy«-et a *nők kedvencének* nevezik. A férfit, aki jártas a hatvannégy művészetben, szeretik a lányok, a mások feleségei és a kéjhölgyek is.”

HARMADIK RÉSZ

A FELESÉGSZERZÉS

I.

A házasság

Ha a férfi egy saját osztályából való leányt, aki még nem volt másé, az Írás szabályai szerint feleségül vesz, ez egyesülés eredményei a Dharma és Artha megszerzése, utódok biztosítása, a rokonság s a barátok szaporítása, és felhőtlen, zavartalan szerelmi gyönyör. A férfinak tehát jó családból származó leányt kell választania, kinek szülei élnek, s aki legalább három évvel fiatalabb nála. Szükséges, hogy a nő oly tiszteletben álló, gazdag és előkelő állású család gyermeke legyen, amely sok rokonnal és baráttal rendelkezik. Azonkívül szépnek és jeles tulajdonságokkal ékesnek kell lennie; testének formái kedvező jeleket viseljenek magukon: körme, foga, füle, szeme, keblei szabályosak és olyanok legyenek, aminőknek éppen lenniük kell, se túl ne haladják e mértéket, de ne is maradjanak alatta; és kifogástalan egészségnek örvendjen. A férfi természetesen ugyancsak meg kell hogy feleljen e követelményeknek. Ghótakamukha megjegyzi, hogyha valaki ilyen leányt talált, meg lehet elégedve, és akkor az osztálybeliek nem találhatnak semmi kifogásolnivalót azon, ha megkéri a kezét.

Ezek után a férfi rokonai és barátai mindent kövessenek el a házasság létrejöttének érdekében, valamint a két család barátai is, kiknek támogatására esetleg szükség lehet. Ezek a leány szülei előtt kifejtik a netalán még tekintetbe vehető kérők nyilvánvaló s öröklött hibáit, s ugyanekkor a legmagasabb mértékben dicsérik barátjuk érdemeit, őseit, családját és férfias tulajdonságait, hogy ilyképpen megszerettessék őt a leány szüleivel és rokonaival, főként azokkal, akik a leány anyjával a legjobban állanak. A férfi

barátainak egyike, csillagjósna adva ki magát, megjövendölheti a vőlegényjelöltre várakozó szerencsét és gazdagságot, azt állítván, hogy mindezt a különböző szerencsés előjelekből, a csillagok kedvező állásából és a testén látható jelekből olvassa ki. Más barátok pedig felkelthetik az anya féltékenységét, azt mondván, hogy a kérő más, az övénél még előnyösebb helyzetben levő leányt is elnyerhetne.

Csak akkor kell feleségül venni vagy férjhez adni egy leányt, amikor a szerencsés előjelek, jóslatok s a mások véleményei mind helyeslik ezt, mert – úgymond Ghótakamukha – nem helyes, ha a férfi első szeszélyét követve nősül meg. Nem ajánlatos elvenni az álomszuszék, a siránkozó leányt, vagy az olyat, aki a megkérés pillanatában nincs otthon, vagy aki másnak ígérte a kezét. Kerülni kell a házasságot az olyan leánnyal is, akit rejtve tartanak, akinek a neve rossz hangzású, akinek fitos orra van, akinek táguló orrlyukai vannak, aki fiús alkatú, aki görbe hátú, akinek a lábai kajlák, akinek előreugró homloka van, akinek ritka a haja, aki nem kedveli a tisztaságot, akit már mások beszennyeztek, akit a gulma (mirigydagánat) bánt, aki elérte teljes nemi érettségét, aki valakinek barátnője, akinek még fiatalabb húga van, aki varsakari (azaz keze és lába izzad). Ugyancsak kerülendő a leány, aki a huszonhét csillag egyikének, valamely fának vagy folyónak nevét viseli, és az olyan is, kinek neve r-rel vagy l-lel végződik. Viszont több tekintély véleménye szerint csak akkor lehetünk boldogok, ha olyan leányt veszünk el, akihez ragaszkodunk; következésképpen tehát azt kell nőül vennünk, akit szeretünk.

Midőn a leány férjhez adhatóvá serdült, szüleinek csinosan fel kell öltöztetniük, és mindenhová el kell vezetniük, ahol könnyűszerrel láthatják. Minden délután, miután ízlésesen felöltöztették és díszítették, elküldik fiatal társnőivel a játszóhelyekre, áldozatokhoz és a menyegzőkre, hogy előnyösen tűnjék fel, mert végtére is az árucikkek egy nemének tekinthető. A szülőknek szívélyesen és barátságosan kell fogadniuk a kedvező megjelenésű férfiakat, akiket rokonaik vagy barátaik az esetleges házasságra

gondolva mutatnak be; ilyenkor a leányt valamilyen ürüggyel, díszes ruhákba öltöztetve, eléjük vezetik. Ezután várják a jó szerencsét, és kitűznek egy napot, amikor a leány férjhez adása felől határoznak. Ezen a napon, amidőn a kérők megérkeznek, fürdővel és lakomával fogadják őket, és mondván: „Mindennek eljön az ideje”, nem felelnek azonnal ajánlataikra, hanem elnapolják a döntést. Ha a férfi az ország szokásai szerint szert tett menyasszonyra, feleségül kell vennie ezt a Törvény előírásai szerint, a Brahma-, Pradzsápati-, Risi- vagy az istenek házassági szertartását alkalmazva.

Ezek volnának a házasság szabályai.

E tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A társas szórakozások – pl. a mások által kezdett versek kiegészítése –, valamint a házasságok és az engesztelő szertartások csak akkor helyénvalók, ha sem magasabb, sem alantasabb, hanem velünk egyenrangú személyekkel történnek. *Magas házasságnak* nevezzük, ha a férfi kénytelen nejét és rokonait rabmódra szolgálni. Ezt minden jóra való ember elítéli. *Alantas házasság* viszont az, ha a férfi, rokonaival egyetértve, zsarnokilag uralkodik nején. A bölcsek ezt is kárhoztatják. De mikor a férfi s a nő kölcsönösen kedvébe jár egymásnak, és a rokonok mindkét részről egyaránt megbecsülik egymást, ez az igazi értelemben vett házasság. A férfi tehát ne kössön sem magas házasságot, mely lealacsonyítaná őt a rokonok előtt, sem alantas házasságot, amelyet mindenki megvet.”

II.

Hogyan kell bizalmat gerjeszteni a leányban

A házasságkötést követő három első napon a házastársak a padlón alusznak, tartózkodnak a nemi gyönyörtől, és édesítetlen, sótlan eledelkkel táplálkoznak. A következő hét napon vidám zeneszó mellett fürdenek, feldíszítik magukat, együtt étkeznek, és a rokonok meg a jó barátok látogatásait fogadják. Ezen szabályok minden kasztra nézve érvényesek. A tizedik nap estéjén a férfi négy szemközt maradva nejevel, kedvesen beszélgetni kezd vele, hogy bizalmat keltsen benne. Némely szakvélemény szerint azáltal nyerheti meg egészen, ha három napig egyáltalán nem szól hozzá; de Bábhravja követői megjegyzik, hogy ha a férfi három napig néma marad, és úgy áll felesége előtt, mint valami faragott kép, a fiatal nő megunja, és csalódottan még heréltnek is tarthatja férjét. Vátszajána úgy véli, hogy a férfi előbb nyerje meg hölgye bizalmát, de eleinte tartózkodjék a nemi élvezettől. A nők természetből fogva olyan gyöngék és finomak, mint a virág, és megkívánják, hogy gyöngéden közelítsenek hozzájuk; ha azelőtte még csaknem idegen férfi durván és erőszakosan támad reá, nemegyszer előfordul, hogy a nő meggyűlöli a nemi egyesülést, sőt néha az egész férfinemet is. Ezek szerint tehát a férfi figyelmesen és szelíden közeledjék a fiatalasszonyhoz, és kövessen el mindent, amivel bizalmat kelthet benne. Ha azonban, akár csel árán is, akadálytalanul léphet fel, úgy folytassa az előnyomulást.

Első ízben az ölelés bármely módját alkalmazhatja, mert ez úgysem tart sokáig. Ilyenkor csak a nő felsőtestét ölelje át, mert ez kevésbé érzékeny. Ha a nő már egy bizonyos kort betöltött,

vagy a férfi már régebben ismeri, akkor lámpavilágnál is ölelheti, ha azonban még nem régi ismerősök, vagy a nő igen fiatal, úgy sötétben kell ölelnie.

Midőn a nő már ellenvetés nélkül tűrte az ölelést, a férfi adjon a szájába egy *támbúlát*, azaz bétellefélbe csavart bételdiót; ha a nő visszautasítja ezt, akkor a férfi rábeszéléssel, könnyörgéssel és esküdözéssel próbálja rávenni, végül boruljon a lába elé; mert bármennyire lehangolt vagy haragos legyen is a nő, sohasem tud ellenállni a férfinak, aki térdre borul előtte. Mikor a férfi átnyújtja a támbúlát, csókolja meg hölgye ajkát, de nem heveskedően, hanem szelíden és hangtalanul. Ha ezt elérte, bírja rá hölgyét a beszédre; intézzen kérdéseket hozzá, mintha nem tudná azt, amit kérdez, és oly módon tegye, hogy a nő rövid szavakkal válaszolhasson. Ha ez mégsem felel, nem szabad türelmetlenkednie, hanem ismételje meg a kérdéseket kedveskedő, kérlelő hangon. Ha most sem válaszol, folytassa a próbálkozást, mert Ghótakamukha szerint a „lányok szívesen hallgatják a férfiak szavait, bár gyakran egyetlen hangot sem felelnek azokra”. Ha kitartóan kérdezik, a lány végtére is legalább biccent a fejével, míg ha veszekednek vele, még annyit sem lehet elérni. Midőn a férfi azt kérdi tőle, hogy ő tetszik-e neki, és vajon szereti-e, akkor a nő hosszasan hallgat; végül pedig amikor a férfi már nagyon sürgeti a választ, igenlően int a fejével.

Ha a férfi már a házasság előtt ismerte a nőt, akkor legjobb, ha közvetítő van jelen – egy barátnő, kiben mindketten megbíznak –, és ez beszél helyettük. Ilyenkor a nő lehajtja fejét, mosolyog; de ha a barátnő többet mond róla, mint amennyit ő kívánatosnak tart, akkor megfeddi, és vitatkozni kezd vele. A barátnő esetleg tréfából mond valamit, amit a fiatal ara nem helyeselne, s hozzáteszi: „Ezt ő mondja”; mire amaz sietve, de azért kedvesen közbevág: „Ó, nem, én nem mondtam ezt”; de közben mosolyog, és lopva hirtelen pillantást vet a férfira.

Ha a leány már meghitt bizalommal viseltetik a férfi iránt, akkor a támbúlát, a kenőcsöt vagy a virágfüzért, amelyet a férfi

kért, szó nélkül melléje teszi, vagy az utóbbit ráerősíti annak felsőruhájára. Eközben a férfi a „hangzó” körömnymást alkalmazva megérinti nejének üde keblét, és ha ez ebben meg akarja akadályozni, így szól: „Nem teszem többé, ha megölelsz”, s ily módon ráveszi, hogy ölelje meg. Míg a nő őt átölelve tartja, kezével ismételten végigsimogatja a hölgy testének különböző részeit. Majd nagyon szelíden ölébe emeli, és mindinkább rá akarja bírni, hogy mindenbe beleegyezzen. Ha azonban a nő mégsem enged, akkor ráijeszt, mondván: „Fogaimmal és körmeimmel nyomokat csinállok ajkaidra és kebledre; aztán a saját testemet is ellátom hasonló nyomokkal, és azt fogom mondani barátaimnak, hogy tőled kaptam. Mit szólsz majd akkor?” Ilyenféleképpen keltenek félelmet és bizalmat a gyermekekben, és így kell megnyernie a férfinak is a fiatal leányt, akire vágyódik.

A második s a harmadik éjszakán, amidőn a bizalom már fokozódott, a férfi végigjártatja kezét a nő egész testén, mindenütt csókokkal borítja; kezével a combját simogatja, és ha ez simán megy, a combjai közé nyúl. Ha a nő ellenszegül, ő így szól: „Mi rossz van ebben?”, és rábeszéli, hogy hagyja őt tenni, amint akarja. Ha eddig eljutott, megérinti a hölgy titkos testrészeit, feloldja derékövét és köntöse kapcsát, és felemelve alsóruháját, mezítelen combjainak közét simogatja és dörzsöli. Mindezt különféle ürügyek alatt teszi, de még nem fog hozzá a tulajdonképpeni egyesüléshez. Azután a hatvannégy művészetben oktatja nejét, arról beszél, hogy mennyire szereti, és hogy már régóta vágyódik reá. Azt is megígéri, hogy hűséges lesz hozzá, eloszlatja minden aggodalmát a vetélytársnőket illetően, és végül, amikor már legyőzte hölgye féltékenységét, oly módon igyekszik egészen birtokába venni, hogy meg ne ijessze.

Ily módon kell bizalmat kelteni a leányban.

Egyébként e tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A férfinak figyelembe kell venni a nő hajlamait, és olyképpen kell hatalmába ejtenie hölgyét, hogy ez szerelmet és bizalmat érezzen iránta. Ezt sem úgy nem lehet elérni, ha vakon alkalmaz-

kodunk a nő hajlandóságához, sem úgy, ha szembeszállunk azzal: a középutat kell választani. Az a férfi, aki meg tudja magát kedveltetni a nővel, tiszteletben tartja őket, és bizalmat kelt bennük, biztos lehet a nők szerelme felől. De az olyan férfit, aki elhanyagolja a nőt, mert túlságosan szemérmesnek találja, a nő csak megvetésben részesíti; nem lát benne többet oktalan baromnál, amely nem tud hatni az ő gondolatvilágára. Azonfelül, ha a férfi, aki nem ismeri igazán a női szívet, erőszakkal teszi magáévá a leányt, ez nyugtalanná, levertté és idegessé válik, esetleg meg is gyűlöli a férfit, aki erőszakot vett rajta, s akkor látva, hogy szerelme sem megértésre, sem viszonzásra nem talált, kétségbeesik, és az egész férfinem ellenségévé lesz; vagy ha csak a férjével szemben nyilvánul az ellenszenv, más férfiaknál keres vigaszt.”

III.

Közeledés, udvarlás, és az érzelmek jelekkel való kifejezése

Szegény, bár jeles tulajdonságokkal bíró; vagy alantas családból származott és közepes képességű férfi; a gazdag szomszéd; az, aki atyjától, anyjától vagy testvéreitől függ; vagy a még gyermekkorba számító ifjú és aki mint vendég él a házban, ne kísérelje megszerezni a leány kezét, mert elérhetetlen számára, kivéve, ha nem szerettette meg magát vele már gyermekkoruk óta. De ha az ilyen férfi, családjától elválva, alantas sorban él nagybátyja házában valahol délen, mindent el kell követnie, hogy megnyerje a ház leányát, még akkor is, ha már eljegyezték volna, noha nagy vagyona miatt látszólag elérhetetlen is számára. És Ghótakamukha szerint a leány elnyerésének e módja kifogástalan, minthogy általa a Dharmát valósítjuk meg, mint a házasság minden más módjánál is.

Ha az ifjú udvarolni kezdett a leánynak, akit szeret, akkor minden idejét vele tölti, és különböző, koruknak és módjuknak megfelelő játékokkal és szórakozásokkal mulattatja, például virágokat szednek, virágfüzéreket kötnek, „apát-anyát” játszanak, mintha képzelt család fejei volnának, étkeket készítenek, kockáznak, párost és páratlant, „középsőujj-fogást”, kavicsrakosgatást játszanak, aszerint, hogy melyik játék szokásos az illető országban, és tetszik a leánynak. A fiú azonkívül másféle játékokat is rendez, amelyekben többen vehetnek részt, például bújócskát, szemhunyósdit stb. a leány barátnőivel és rabnőivel együttesen.

Az ifjú, miután felismerte, hogy melyik barátnőjével áll a leány a legbizalmasabb lábon, ezzel jó barátságot köt, és megnyeri

bizalmát. A menyasszonyjelölt leánytejttestvérét különös szeretetben és figyelemben kell részesítenie, mert ez, bárha neki is tetszik az ifjú, és tisztán látja szándékát, mégis segíteni fog, s összehozza őket, és noha jól ismeri jellemét, mindamellet földicséri a leány szülei előtt, anélkül, hogy erre fel kellene őt szólítani.

Az ifjú járjon mindenképpen a leány kedvében, és szerezzen meg mindent, amit imádottja megkíván. Adjon neki különös és ritka játékszereket, aminőket aligha találni más leányoknál. Vigyen a leánynak színes labdát; kelméből, fából, bivalyszarvból, elefántcsontból, viaszból vagy agyagból készült bábukat; főzőedényeket, faszobrocskákat, amelyek álló nőt és férfit, kospárt, kecskéket vagy bárányokat ábrázolnak; agyagból, bambuszból vagy fából készült kis templomokat, amelyek a különböző isteneknek szenteltettek; kalitkában papagájokat, kakukkokat, szajkókat, fűrjeket, kakasokat és foglyokat; szép formájú vizeskorsókat, vízlocsolókat; pengető hangszereket; istenképállványokat; kis székeket; lakkot; piros arzénikumot, sárga írt, bíbort és collyriumot, végül még szantálfát, sáfrányt, bételdiót és bételleveleket. Az ajándékokat különböző alkalmakkor nyújtsa át, amikor találkozhat vele, és pedig némelyiket négy szemközt, másokat nyilvánosan, amint azt a körülmények magukkal hozzák. Röviden: minden eszközzel igyekezzék meggyőzni a leányt afelől, hogy kész minden vágyát teljesíteni.

Majd találkát kér és kap tőle valamely rejtett helyen, és akkor mondja azt, hogy azért adta titokban ajándékait, mert szüleinek és rokonainak rosszallásától félt; s hozzáteszi, hogy sokan vágyódtak már oly dolgok után, aminőket tőle kapott. Ha látja, hogy a leány ezáltal még inkább megkedvelte, mulattató történeteket mesél neki, ha abban ez örömet leli. Vagy ha a leánynak kedve volna vele kézen fogva keringeni, akkor néhány ügyes fordulattal ejtse bámulatba; ha pedig a különböző művészetek iránt érdeklődik, tegyen bizonyosságot jártasságáról és képességeiről. Ha a leány szereti az éneket, akkor zenével szórakoztatja, és némelykor, amidőn együtt vásárookra, Hold-ünnepségekre mennek, vagy ami-

kor a hölgy hosszabb távollét után ismét visszatér, az ifjú virágcsokrokat, fejdíszeket, fülönfüggőket és gyűrűket ajánl fel neki, mert az efféle ajándékokat hasonló alkalmakkor szokás átnyújtani.

A leány tejtestvérét is oktatja a gyönyör hatvannégy változatában, és ezzel az ürüggyel megmutatja, hogy milyen mestere a szerelem tudományának. Állandóan választékosan öltözik, és kicsinosítja magát, mert a fiatal nők szeretik a társaságukban levő szép ifjakat, akik gondosan öltözve és csinosan jelennek meg, és jó modoruk van. De ha szeretik is őket, azért maguktól mégsem tesznek semmit, hogy céljukat elérjék, eszerint tehát helytelen lenne várni, míg ők közelednek a férfihoz.

Ezekben áll a közeledés és az udvarlás.

Lássuk most a külső jeleket, amelyek mindenkor elárulják a fiatal leány szerelmét:

A leány sohasem néz egyenesen a férfi szemébe, és elpirul, ha az rátekint; valamilyen ürüggyel úgy tesz, hogy a férfi láthassa teste formáit; titkon utánaéz, amikor amaz távozik; ha a férfi kérdést intéz hozzá, lehajtja fejét, és összefüggéstelen szavakkal felel; szívesen időzik társaságában; szolgálóival különös hangon beszél, remélve, hogy ezáltal magára vonja a férfi figyelmét, aki távolabb áll tőle; nem akarja elhagyni a helyet, ahol a férfi tartózkodik: különböző ürüggyekkel arra készíti, hogy bizonyos dolgokat szemügyre vegyen; igen lassan mesél vagy beszél el történeteket, hogy ezzel megnyújtsa az együttlétet; a férfi szeme láttára megölel és megcsókol valamely gyermeket, akit az ölébe ültetett; díszes jeleket fest szolgálói homlokára; serény és kecses mozdulatokkal sűrög-forog szolgálói közt, akik vidáman csevegnek szerelmese jelenlétében; bizalmában részesíti a szeretett férfi barátait, tisztelettel és alázattal viseltetik irányukban; a férfi szolgálóival szemben jóságos, elbeszélget velük, és kötelességeik buzgó végzésére ösztönzi őket, mintha maga volna az úrnőjük, figyelmesen hallgat ezek szavára, amikor urukról beszélnek; eljön a férfi

házába, amidőn tejttestvére hívja, és ennek segítségével alkalmat keres, hogy játsszék és beszélgessen szerelmesével; ügyel rá, hogy a férfi csak díszesen öltözve és felcicomázva láthassa; barátnője közvetítésével elküldi hívéhez a tőle kapott fűldíszeket, a gyűrűt és a virágfüzért, ha a férfi látni szeretné ezeket; folyton magán viseli a férfitől kapott ajándékok valamelyikét; szomorú, ha szülei más vőlegényjelöltet emlegetnek előtte, és kerüli azok társaságát, kik ez utóbbinak fogják pártját.

Erre a tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„Ha a férfi észrevette s megértette, hogy a leány gyöngéd érzelmekkel viseltetik iránta, és felismerte a külső jeleket, amelyek az érzelmeit kifejezik, kövessen el mindent, hogy magához láncolja őt. Az egészen fiatal leányt gyermekes játékokkal, a teljesen érettet a művészetekben való jártasságával, azt a leányt pedig, aki szerelmes belé, a vele bizalmas lábon állók közvetítésével és segélyével nyerje meg.”

IV.

Amit a férfinak magának kell tennie,
hogy a leányt elnyerje.

Mit kell tennie a leánynak, hogy uralkodjon
a férfin, és alárendelje hatalmának

Amikor a leány külső jelekkel elárulta szerelmét, mint azt az előző fejezet leírja, a férfinak teljesen meg kell hódítania őt, éspedig a következő eszközökkel:

Játékok és szórakozások alkalmával jelentősen megfogja a leány kezét. Alkalmazza az ölelés különböző fajtáit, például az „érintő ölelést” és több mást, amelyeket egy előző fejezetben írtunk le. Falevelekre szerelmespárokat ábrázoló rajzokat karcol, hogy ezáltal saját érzéseinek kifejezést adjon. Fürdéskor a leánytól bizonyos távolságra víz alá bukik, és közvetlen közelében merül föl ismét, miután megérintette kezével. A szenvedésekről beszél, miket vágyódása okoz, de azért nem tárja fel egészen a szerelmét. Elmondja, hogy álmában olyan nőt ölelt, aki hasonló volt szerelmeséhez. Illő társaságban vagy a színházban mellé ül, és valamely ürügy alatt megérinti, lábát a lábára helyezve lábujjait és körmeit nyomkodja; ha a leány nem tesz ellenvetést, kezével teszi ugyanezt. Fürdéskor lábujjaival átfogja a leány lábujjait. Valahányszor valami ajándékot ad neki, vagy kap tőle, arca és szeme szerelmének hevéről beszéljenek. A férfi a szájába vett vízzel lelocsolja a leányt. Ha egyedül vannak valamely magányos helyen és sötétben, szerelmeskedni kezd a leánnyal, és bevallja lelkiállapotát, anélkül, hogy zavarba hozná.

Ha ugyanazon padon vagy nyugágyon ül vele együtt, így szól: „Szeretnék valamit mondani négyszemközt”, és ha a leány hajlandó meghallgatni őt valamely zavartalan helyen, a férfi szerelmet vall neki, de inkább mozdulatokkal és jelekkel, semmint

szavakkal. Mikor már tisztában van a leány érzelmeivel, betegnek tettei magát, és elhívja, mintha beszélni szeretne vele. Ekkor jelentősen megfogja a leány kezét, szeméhez és homlokához érteti, és orvosságkészítés ürügyével felkéri őt, hogy vállalja el ezt a munkát, mondván: „Te, csak te vagy hivatva erre, senki más!” Midőn aztán a leánynak haza kell térnie, elbocsátja, és szívrehatóan kéri, hogy látogassa meg újból. Ezt a tettetett betegeskedést három napon és éjen át kell így folytatnia. Ha azután a leány már megszokta ezeket a látogatásokat, a férfi hosszasan beszél neki a szerelemről, mert – úgymond Ghótakamukha – „bármily szenvedélyesen szeressen is egy férfi egy nőt, mégis csak sok szóbeszéd árán vehet győzelmet rajta”. Végre aztán, amikor már a leány teljesen behódolt, a férfi hozzákezdhet, hogy a magáévá tegye, és élvezze. Az, hogy a nők a rendesnél kevésbé félénkek este, éjjel és sötétben, hogy ilyenkor vágyódnak az egyesülésre, nem állnak többé ellen a férfiaknak, és hogy ezekben az órákban kell élvezni őket, merő badar fecsegés.

Ha a férfi magától nem tudná elérni célját, akkor a tejtestvér vagy valamely bizalmas barátnő segítségével kell magához hívatnia a leányt, anélkül, hogy szándékát elárulná, és ezután a fentebb leírt módon jár el. Vagy mindjárt kezdetben elküldi szolgálóját a leányhoz, aki kísérelőn gyanánt szegődve melléje, megkönnyíti és egyengeti a hódítás útját.

Ha a férfi már meggyőződött a nő érzelmeiről, amelyeket ez külső jelekkel és irányában való viselkedésével az ünnepek, áldozatok, menyegzők, felvonulások és népiünnepélyek alkalmával tanúsított, magáévá teheti szerelmesét, midőn egyedül találja valahol, mert Vátszjájana véleménye szerint a nők nem térnek ki a férfiak elől, ha kellő helyen és időben fordulnak hozzájuk.

A fiatal leány, aki jeles tulajdonságokkal ékes, és jó nevelésben részesült, ha mindjárt vagyontalan és alantasabb családból származott is, és ennek folytán nem nagyon környékezik meg a vele hasonló sorsúak, vagy az árva leány, akinek bár nincsenek szülei, de azért szem előtt tartja családjának és osztályának előírás-

sait, maga kell hogy elkövessen mindent férjhezmenetele érdekében, midőn hajadonná serdült. Gyermeki ragaszkodással kell magához bilincselnie valamely jeles tulajdonságokkal bíró, erőteljes és tiszteletnek örvendő ifjút, vagy egy olyan férfit, akiről ilyképpen vélekedik: „Ez nem fog tudni ellenállni a hús vágyának, és feleségül vesz engem, akár szülei ellenére is.” E célt elérendő minden alkalmat megragad, hogy láttassa és megszerettesse magát a kiszemelt férfival. Anyjának sem szabad semmit sem elmulasztania, hogy leányát barátnői vagy tejtestvére segítségével összehozhassa az illető ifjúval. A fiatal leány maga rendezi majd úgy a dolgot, hogy valamely zavartalan helyen egyedül találkozzék szerelmesével. Ilyenkor hol virágokat, hol bételdiót, hol bételleveleket és illatszereket ad a férfinak. Tanújelét adva a művészetekben, a testápolásban, a körömnyomásban és a karmolásban való jártasságának is. Olyan dolgokról cseveg a férfival, amelyek ennek tetszenek, és arról vitatkozik vele, hogy mily módon és miféle eszközökkel lehet megnyerni egy fiatal leány szerelmét.

De régi tekintélyek szerint a fiatal leánynak, akármennyire vágyódjék is egy férfi után, sohasem szabad fölkinálnia magát, sem kezdeményeznie a közeledést, mert az így viselkedő leány a férfi megvetésének és visszautasításának tenné ki magát. De mikor a férfi magáévá akarja tenni, kegyesnek kell lennie, és még arckifejezésének sem szabad elváltoznia, amikor megölelik, s a férfi szerelmének minden nyilvánulását úgy kell fogadnia, mintha nem is tudná, mit akarnak tőle. Mindamellet, amikor a férfi meg akarja csókolni, ellenkezik; ha a férfi kéri, hogy legyen az övé, akkor legföljebb csak annyit enged meg, hogy szerelmese megérinthesse kezével testének titkos részeit, de ezt is csak nagy nehézségek árán. Csak ha már biztosan tudja, hogy a férfi szereti őt, és odaadó ragaszkodása később sem fog megváltozni, akkor adja oda magát neki, megígértetve, hogy annak rendje és módja szerint nőül fogja venni. Amikor aztán elvesztette szüzességét, közölje ezt bizalmas barátnőivel.

E dolgokra vonatkozóan is álljon itt néhány szentencia:

„A leánynak, aki után sokan járnak, olyan férfihoz kell nőül mennie, akit szeret, és akinek engedelmeskedni tudna, s akit alkalmasnak tart arra, hogy gyönyört adjon neki. Ám ha a szülők érdekből valami gazdag emberhez adják leányukat, anélkül, hogy sokat törődnének a vőlegény jellemével és megjelenésével, vagy még inkább, ha olyan férfihoz adják, akinek már több felesége van, úgy sohasem ragaszkodik urához, még akkor sem, ha ez történetesen jeles tulajdonságokkal bír, engedelmes, tevékeny, erőteljes, egészséges testű, és mindenképpen tetszeni is akar. Egy engedelmes férj, aki azonban mégis ura önmagának, ha szegény vagy nem tetszetős külsejű is, mindig kívánatosabb, mint az olyan, akinek már több felesége van, legyen akármilyen gazdag, szép vagy vonzó. A sok feleségű gazdag emberek asszonyai általában nem nagyon ragaszkodnak férjükhöz, nem ajándékozzák meg bizalmukkal, és bár a bőséges élet minden külső kellemességét kiélik, de azért más férfiak iránt is érdeklődnek. Durva lelkű ember, vagy aki társadalmi állásából aláhanyatlott, és az olyan férfi, aki nagyon szeret utazni, nem érdekli meg, hogy feleséget kapjon, valamint az sem, akinek sok felesége s gyermeke van, vagy aki szenvedélyesen csügg a játékon s a szórakozásokon, és csak nagy ritkán látogatja meg a nejét, amikor éppen kedve kerekedik rá. Akárhány szeretője legyen is a leánynak, az lesz igazi férje, aki rendelkezik mindazon tulajdonságokkal, amelyek a leány tetszését elnyerték, és csak az ily férjnek lehet hatalma a felesége fölött, minthogy a szerelem hozta össze őket.”

A házasság különböző formái

Ha a fiatal leány nem találkozhat gyakran négyszemközt szerelmesével, akkor tejtestvérét küldi hozzá, természetesen, ha bizalommal viseltetik ez iránt, és már előzőleg megnyerte az érdekeinek. A tejtestvér a férfival beszélgetve dicséri a leány származását, szerencsés jellemét, szépségét, tehetségeit, ügyességét, érett elméjét és ragaszkodását, de mindezt oly módon, hogy a férfi ne is sejtse, hogy a leány megbízásából jött; így szerelmet kelt iránta a férfi szívében. A leánynak viszont a férfi kiváló tulajdonságairól beszél, főként azokról, amelyekben a hölgynek különös öröme telik. Ekkor kicsinylőleg nyilatkozik a leány többi hódolójáról, megbírálja az udvarlók szüleinek fősvenységét, rokonaik méltánytalanságát és családjaik szerény módját. Idézi a régi idők példáit, többek közt Sakuntalát, aki saját választása szerint egyesülve a saját osztályából való szeretett férfival, boldogan élt vele. Aztán megemlíti más leányokat, akik előkelőn mentek férjhez, és a vetélytársnők gyűlölködéseinek kitéve szerencsétlenek és végül egészen elhagyatottak lettek. Majd leírja a boldogságot, a változatlan jólétet, a tisztaságot, az engedelmességet és szeretetet, amit a férfi ad neki, és ha a fiatal leány végül belészeret, akkor igyekszik eloszlatni szégyenét, aggodalmait és sejtelmeit, amelyek a házasságból eredhető esetleges szerencsétlenségekre vonatkoznak. Egyszóval betölti a szószóló szerepét, és kioktatja a leányt mindenben, amit csak tud a férfiről és szerelméről, a helyekről, amelyeket a vőlegényjelölt látogat, az igyekezetekről, amelyeket tesz, hogy láthassa, és ismételten mondja: „Ő majd erőnek erejével meg fog nyerni téged, mintha te semmiről sem tudnál.”

A házasság formái. Amikor a férfi meghódította a lányt, aki nyíltan úgy viselkedik, mintha a felesége volna, akkor tüzet hozat valamely brahman házából, és meghintvén a földet kusafűvel, tűzáldozatot mutat be, és nőül veszi aráját a vallási törvény előírása szerint. Azután tudtul adja az eseményt szüleinek; mert a régi tekintélyek szerint a házasság, amelyet a tűz előtt ünnepélyesen kötöttek, többé nem semmisíthető meg.

Miután a házasság megtörtént, a férfi szülei tudomásul veszik az eseményeket, és a leány szüleit szintén értesítik, oly módon, hogy megnyerjék beleegyezésüket, és elfeledtessék velük, hogy miként kötötték a házasság. Ha ezt elérték, végképp megbékélnek egymással, kedveskedő ajándékokkal és tiszteletnyilvánításokkal pecsételve meg az egyezséget. Így veszi nőül a férfi a leányt a *gandharvaházasság* szertartása szerint.

Ha a leány nem tud határozni, vagy nem akarja bevallani, hogy kész nőül menni a férfinak, akkor ez célját a következő eszközök alkalmazásával érheti el:

1. Az első kínálkozó alkalommal valamilyen ürüggyel, egy megbízható barátnő közvetítésével mintegy véletlenül magához vezetteti a leányt. Ekkor tüzet hozat egy brahman házából, és úgy jár el, mint feljebb láttuk.

2. Ha a fiatal leánynak máshoz kellene nőül mennie, és a házasság napja már közel van, a férfinak mindent el kell követnie, hogy a jövő férj hitelét rontsa a leány anyja előtt. Ekkor engedélyt kér arra, hogy a leányt a szomszédba vezesse, s ott aztán intézkedik, hogy hozzanak tüzet egy brahman házából, és úgy tesz, mint már láttuk.

3. A férfi nagy barátságot köt a fiatal leány bátyjával, akivel egykorú, s aki a kéjnők társaságát látogatja, és mások feleségeivel szűri össze a levét; mindenben támogatja, és segédkezet nyújt neki, sőt alkalomadtán ajándékokkal is meglepi. Ilyenkor aztán bevallja, hogy mennyire szereti a nővérét, mert azt mondják, hogy a fiatal emberek mindent, még életüket is készek feláldozni azokért, akik velük egykorúak, és szokásaikban vagy hajlamaikban ha-

sonlók hozzájuk. Majd bátyja segélyével elhozatja a leányt, és biztos helyen, ahová tüzet hozat egy brahman házából, véghezviszi mindazt, amit föntebb láttunk.

4. Ünnepségek alkalmával a férfi a tejtestvér útján részegítő italt adat a leánynak, s akkor valamilyen ürüggyel biztos helyre hívhatja. Ott aztán, mielőtt elszállna a mámor, élvezi szerelmét, majd tüzet hozat egy brahman házából, és úgy tesz, mint föntebb olvastuk.

5. A férfi a tejtestvérral egyetértve, elrabolja házából a leányt, mialatt ez még alszik. Majd, miután még álmában magáévá tette, tüzet hozat egy brahman házából, és úgy jár el, mint a föntebbi esetekben.

6. Midőn a fiatal leány egy kertbe vagy a környékbéli falvak egyikébe rándul ki, a férfi – barátaitól követve – megtámadja a leány őrzőit, megöli vagy megfutamítja azokat, és elrabolja szerelmét. Ezek után úgy jár el, mint föntebb.

E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A jelen fejezetben tárgyalt házassági formák közül az előző mindig jobb az utána következőknél, mert jobban megfelel a vallás előírásainak. Eszerint csak abban az esetben szabad a következőkhöz folyamodni, ha az előzőnek keresztülvitele teljességgel lehetetlen. Minthogy minden helyes házasság gyümölcse a szerelem, a *gandharvaházasságot* is tiszteletben részesítik, még ha előnytelen körülmények közt is köttetett, mert betölti a célt, amire szolgál. És mivel biztosítja a boldogságot, kevesebb alkalmatlansággal jár, mint a többi forma, és a feltételt nem ismerő szerelemből fakad, azért a *gandharvaszertartást* a legjobbnak tartják mind között.”

NEGYEDIK RÉSZ
A FELESÉG

I.

Az erényes asszony életmódja, és hogyan kell viselkednie férje távollétében

Az erényes nőnek, aki szereti férjét, alkalmazkodni kell ura kívánságaihoz, mintha istent látna benne; férje beleegyezésével ő vállalja a családi élet belső gondjait. Tisztán tartja az egész házat, a termeket különböző fajtájú és színű virágokkal díszíti, ügyel arra, hogy a padló sima és fényes legyen, hogy az egész otthonban tisztaság és rend uralkodjék. A házat körülvevő kertet ápolja, és gondoskodik arról, hogy mindenkor használatra készen álljanak a reggeli, déli s esti áldozathoz szükséges kellékek, és maga is hódolatot mutat be a házi isteneknek, mert Gónardíja szerint „semmi sem bilincseli jobban a ház urának szívét asszonyához, mint az itt elsorolt szabályok gondos betartása”. A férje szüleivel, hozzátartozóival, barátaival, nővéreivel és szolgálóival szemben, érdemeikhez mérten, illő magatartást tanúsít. A kertben zöldségágyakat létesít, cukornádat, fügét, köményt, mustárt, úgyszintén *satapuspa-* és *tamálapalántákat* ültet, rózsabokrokkal, jázminnal, sárga amaranttal, *navamálikával*, *tagarával*, *nandjávartával*, *dzsapával* és más növényekkel ékesíti; díszes virágágyakat készít, és a facsoportok közt kedves tisztasokról is gondoskodik, a kert közepén pedig kutat vagy kis tavat készíttet.

A ház úrnőjének kerülnie kell minden érintkezést a koldusokkal, kolduló szerzetesekkel vagy szerzetesnőkkel, kicsapongó nőszemélyekkel, jövendőmondókkal, ráolvasókkal és vajákos asszonyokkal. Az étkezéseknél figyelembe veszi, hogy az ura mit szeret és mit nem, mi tesz jót vagy mi ártalmas neki. Amint meghallja férje közelgő lépteit, felkel a helyéről, és szolgálatára

készen várja érkezését, majd megparancsolja a szolgálóknak, hogy mossák meg az úr lábait, ha ugyan nem ő maga végzi el ezt. Mikor férjével együtt elhagyja a házat, magára ölti díszzeit, soha urának beleegyezése nélkül nem hív meg senkit, sem el nem fogad meghívásokat, az ő társaságában vesz részt a menyegzőkön és áldozati ünnepeken, egyébként pedig barátnői körében szórakozik, vagy az istenek templomait látogatja. Ha szeretne részt venni valamely játékban vagy kedvtelésben, mindig ura határozatának veti magát alá. Csak ura után ül le és előtte kel fel, és sohasem ébreszti fel, ha alszik. A konyha nyugodt és távolabb eső helyen legyen, minthogy az idegeneknek ott semmi keresnivalójuk nincs, és állandó tisztaság honoljon benne.

Ha a férje esetleg helytelenül viselkedik irányában, sohasem szabad túlzott szemrehányásokkal illetnie, ha mégannyira bántja is a dolog. Nem szabad urával szemben sértő szavakat használnia, hanem szemrehányásai közben is békítő kifejezésekkel éljen, akár barátai körében, akár egyedül van urával. És legfőként: ne legyen veszekedő, mert – úgymond Gónardija – „semmi sem kelti fel jobban a férj ellenszenvét, mint az asszony házsártoskodása”. Kerülnie kell a nem helyénvaló megjegyzéseket, haragos pillantásokat, a magában való dohogást; ne tartózkodjon az ajtó közelében, hogy a járókelőket nézegesse, ne fecsegen a közkertekben vagy a nyilvános sétahelyeken, és ne időzzék hosszabb ideig elhagyott helyeken. Végül pedig legyen mindenkor gondja arra, hogy testét, fogát, haját és minden holmiját tisztán és csinosan tartsa.

Amikor a nő négy szemközt szeretne találkozni urával, díszes ruhát kell öltenie, különböző virágokkal díszítve magát, egész lénye jó illatot árásszon. De köznapi ruhája legyen könnyed, sűrű szövésű, csak néhány virág és ékszer ékesítse, kevés illatszert használjon, általában egyszerűen jelenjék meg. Neki is meg kell tartania férje fogadalmait és böjtjeit, ha pedig ura meg akarná akadályozni ebben, rá kell vennie őt, hogy egyezzen bele.

Az év megfelelő szakában, amikor az illető cikk a legolcsóbb, agyagedényeket, bambuszt, tűzifát, állatbőröket, ércvázákat, olajat és sót vásároljon. Gyűjtsön azonkívül illatozó anyagokat és gyógyszereket is, miket titkos helyen elzárva kell tartania. Vessen a megfelelő időben retek-, répa-, abszint-, mangó-, ugorka-, kusmanda-, tök-, *szúrana*-, bignonia- stb. magvakat, ültessen azonkívül hagymát és egyéb zöldségfélét, valamint szantálfát is.

A férjes asszony ne beszéljen az idegenek előtt arról, hogy mennyi vagyonuk van, és ne árulja el férje rábízott titkait. Igyekeznie kell, hogy minden más asszonyt felülmúljon ügyességben, jó megjelenésben, konyhatudományban, méltóságos magatartásban és a készségben, amellyel urát szolgálja. Az évi költségvetésnek arányban kell állnia a jövedelemmel. Az étkezések után fennmaradó tejből vajat kell készíteni. Az olaj és az édesítőszer otthon készüljön, a házban történjen a fonás és a szövés is, legyen mindig elegendő fonal és faháncs, amit kötéllel lehet fonni. A nőnek fel kell ügyelnie a rizs szedésénél és tisztításánál, ki kell válogatnia az apró szemeket, és fel kell használnia különféle célokra a rizsszalmát is. Ő fizeti a szolgák bérét, ügyel a mezei munkára, a nyájakra, a járművek karbantartására, és gondját viseli a kosoknak, kakasoknak, fürjeknek, papagájoknak, szajkóknak, kakukkoknak, páváknak, majmoknak és őzeknek; ugyancsak ő tartja számon a napi kiadást és bevételt is. Az elviselt ruhákat az érdemes szolgáknak ajándékozza annak bizonyítékául, hogy a derék munka jutalmat nyer, vagy más célokra használja fel a kelmét. A szeszes italt gyűjtse edényekbe, használjon és adjon el belőle, s általában minden adást és vételt ellenőrizzen. Fogadja szívélyesen férje barátait, virágokat, kenőcsöket, füstölőt, bételleveleket és bételdiót kínálva nekik. Apósa és anyósa iránt az őket megillető tiszteletet tanúsítsa, alkalmazkodjék kívánságaikhoz, ne mondjon soha ellent nekik, kevés szóval, de ne szárazon és ridegen beszéljen hozzájuk, ne nevéssen hangosan a jelenlétükben, és barátait vagy ellenségeiket úgy tekintse, mintha saját barátai vagy ellenségei volnának. Egyébként nem szabad hiúnak lennie, sem túl sokat gondolnia

saját élvezeteire. Legyen jóindulatú és méltányos a szolgálak iránt, jutalmazza meg őket az ünnepnapokon, de ne tegyen semmit sem, mielőtt meg nem kérdezte volna férje véleményét.

Ez volna az erényes asszony életmódja.

A férj távolléte idején – ha például elutazott – az erényes asszony csupán szerencsét hozó ékszereit viseli, és betartja az istenek tiszteletére rendelt böjtöket. Bármennyire vágyódik is férje után, és bármennyire szeretne hírt hallani felőle, azért éppoly gondosan ügyel a házi gondokra, mint máskor. A ház idősebb asszonyai közelében tölti az éjszakát, és a kedvükbe jár. Gondozza és jó karban tartja férje kedvenc holmijait, és folytatja a már megkezdett munkálatokat. Még szüleihez és barátaihoz is csak nagyobb összejövetelek vagy gyászünnepségek alkalmával megy el, ilyenkor egyszerű úti ruhát ölt, szolgálival kísérteti magát, és sehol sem marad sokáig. A házban élő idősebbek beleegyezésével megtartja a böjtöket és az ünnepeket. Gyarapítja férje jövedelmét vásárlások és eladások által, ezeket vagy ő maga bonyolítja le a kalmárok módján, vagy megbízható szolgálival végezteti, akiket maga ellenőriz. Azon van, hogy a jövedelmet fokozza, és a kiadásokat csökkentse a lehetőség szerint. És amikor a férje visszatér az utazásból, előbb közönséges ruhájában fogadja őt, hadd lássa, hogyan viselkedett távolléte idején, majd ajándékokat nyújt át urának, és előkészíti a szükséges dolgokat az isteneknek bemutatandó áldozathoz.

Így kell viselkednie a hitvesnek férje távollétében.

Erre a tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A nőnek, akár előkelő család leánya, akár újból férjhez ment szűzözvegy vagy ágyastárs legyen, tiszta életet kell élnie, odaadással kell viseltetnie férje iránt, és semmit sem szabad elhanyagolnia, ami urának javára szolgálhat. Azok az asszonyok, akik így járnak el, szert tesznek a Dharmára, Arthára és Kámára, tiszteletben részesülnek, és magukhoz láncolják férjük szívét.”

II.

Hogyan kell viselkednie a régibb feleségnek férje többi feleségével, és hogyan a fiatalabbnak a régibbekkel szemben. Az újra férjhez ment özvegy viselkedése. A férjtől eltaszított asszony magatartása. A királyi hárem asszonyainak viselkedése. A férj viselkedése, akinek egynél több felesége van

Ha a férfi neje életében újból feleséget vesz, ennek okai a következők lehetnek:

1. Az asszony hóbortossága vagy rossz jelleme.
2. Ha a férfi undort érez neje iránt.
3. Ha nincs gyermeke az asszonytól.
4. Ha a nő ismételten csak leánygyermeket szül.
5. Ha a férfinak nem elég egy asszony.

A házasság első napjától fogva igyekeznie kell a nőnek, hogy magához láncolja férje szívét, és ezért mindig alázatosan, jókedvűen és okosan viselkedik. Ha mindamellet nem szül gyermeket, neki magának kell tanácsolnia, hogy férje másik asszonyt is vegyen. És amikor férje nőül vette ezt a másodikat és házába vezeti, az előbbi feleség elismeri az új asszony előjogait, és úgy tekint, mintha nővére volna. Reggel férje jelenlétében segít az új asszonyt öltöztetni és feldíszíteni, és nem szabad féltékenynek látszania, ha ura figyelme az új feleség felé fordul. Ha az új feleség olyasmit tenne, ami a férjnek nem tetszik, a régebbi asszonynak nem szabad ezt elhallgatnia, hanem mindenkor késznek kell mutatkoznia, hogy társnőjét a legjobb tanácsokkal lássa el, sőt férje jelenlétében is kioktatja különféle dolgokra vonatkozóan. Úgy bánik az újabb asszony gyermekeivel, mintha az övéi volnának, szeretetre méltóan és jóságosan viselkedik hozzátartozóival szemben, és tisztelettel adózik szüleinek.

Ha a férjnek még több felesége van, akkor a legrégebbi szövetkezik a sorban és rangban utána következővel, és arra izgatja az asszonyt, aki legutóbb élvezte urának kegyeit, hogy keressen civódást az éppen soron levő kegyencnővel. Majd úgy tesz, mintha részvétet érezne ez utóbbi iránt, de összebeszél a többi asszonnyal, hogy vádolják meg a kegyencet, azt állítván róla, hogy cselszövő és gonosz. De ő maga nem elegendik a dologba, és úgy tesz, mintha miről sem tudna. Ha a kegyencnő összevész a férjével, a legrégebbi feleség az asszony pártját fogja, és hamis biztatásokkal még jobban elmérgesíti a nézeteltérést. Ha a civódás csak egészen múló természetű, azon lesz, hogy komolyabbá tegye. De ha mindezek után azt látja, hogy férje nem szűnik meg szeretni kegyeltjét, akkor megváltoztatja magatartását, és azon igyekszik, hogy megbékítse őket, nehogy férje ellenszenvét vonja magára.

Ez volna a régebbi feleség viselkedése.

Az újabb asszony úgy tekinti férje régebbi feleségét, mintha anyja volna, és még saját szüleinek sem ad semmit, míg meg nem kérdezte a legrégebbi asszony véleményét. Mindenről értesíti, és mit sem tagad meg tőle, még férjéhez sem közelít engedélye nélkül. Senkinek nem árulja el a titkokat, melyeket a legrégebbi feleség rábízott, és még több gondot fordít az első asszony gyermekeire, mint a magáéira. Ha egyedül van a férjével, minden tekintetben kedvében jár, de sohasem említi előtte a fájdalmat, melyet a vetélytársnő létezése okoz neki. Titokban ráveheti férjét, hogy vonzalmának különös jeleit adja iránta, és ilyenkor azt mondja neki, hogy csak érte él és a kegyekért, melyekben részesíti. Nem árulja el senkinek férje iránti szerelmét, sem ura szerelmét iránta, történjék ez akár büszkeségből, akár haragból; mert a nő, aki felfedi férje titkait, megvetésének teszi ki magát. Gónardíja szerint oly módon kell kivívnia férje kegyeit, hogy annak ne legyenek tanúi, félve a régebbi asszony haragjától. Ha az első feleséget férje eltaszította, vagy ha gyermektelen, akkor részvétet

mutat iránta, és férjét engesztelve arra kéri, hogy legyen jó hozzá; de azon kell lennie, hogy az erényes hitvesi életmódban a régebbi asszonyon túltegyen.

Így kell viselkednie az újabb feleségnek a régibbel szemben.

Az özvegyet, aki gyenge természeténél fogva nem tudja testi vágyait leküzdeni, s ezért újból egy alkalmas férfihoz kapcsolja életét, „újra férjhez ment özvegy”-nek nevezzük. Bábhravja követői megjegyzik, hogyha újból elhagyja ezt a férfit, mert ez nem rendelkezik a föltételezett tulajdonságokkal, akkor megint újabb férfit kereshet. Gónardija véleménye az, hogyha az özvegy nő újra férjhez megy, ezt a boldogság reményében teszi, és minthogy a boldogság főként a férj kiváló képességeitől függ, melyek a gyönyört lehetővé teszik, azért a legjobb, ha az özvegy mindjárt olyan férfit keres, akiben a kellő tulajdonságok megvannak. Vátszajána szerint az özvegy nő ahhoz mehet feleségül, aki tetszik neki, és alkalmasnak látszik arra, hogy boldoggá tegye.

A házasságkötéskor az özvegy nő elegendő pénzt kér urától, hogy ünnepeket rendezhessen, ájtatos alapítványokat tehessen, és megvendégelhesse a ház barátait. De esetleg saját költségén is megteheti mindezt. Ugyanígy viselheti saját ékszereit vagy a férjétől kapott díszeket is. Az ajándékokat illetően, melyeket a férj és feleség vonzalmuk jeléül adnak egymásnak, nincsen határozott szabály. Ha az asszony később saját elhatározásából elhagyja férjét, vissza kell adnia mindent, amit tőle kapott, kivéve az ajándékokat, amelyeket kölcsönösen, cserébe adtak egymásnak. De ha férje elűzi házából az asszonyt, ez semmit sem tartozik visszaadni.

A házasság megkötése után férje házában a család főtagjainak életmódját éli; de jóságosan bánik a többi feleséggel, bőkezű a szolgák iránt, és bizalmas kedélyességgel fogadja a ház barátait. Megmutatja, hogy a ház többi asszonyánál járatosabb a hatvanégy művészetben, és ha összekülönbözik urával, nem veszekszik vele, hanem négszemközt, minden vágyát teljesítve, felhasználja

a gyönyörkeltés hatvannégy módját. Lekötelező módon viselkedik férje többi feleségével, gyermekeiknek ajándékokat ad, és gondozza őket, díszeket és játékszereket készít számukra. Több bizalommal viseltetik férje barátai és szolgálói, mint a többi asszony iránt, és végül mindig azon van, hogy társas összejöveteleken, ünnepélyeken, kerti mulatságokon és körmeneteken vegyen részt.

Így viselkedik az újra férjhez ment asszony.

Az asszony, akit férje nem szeret, s a többi asszony üldöz és gyötör, szövetkezik férje kedvenc feleségével, és oktatja ezt a hatvannégy művészetben, amelyeket jól ismer. Dajkálja férje gyermekeit, és a barátok közvetítésével értésére adja urának, hogy mily alázatos hódolattal viseltetik irányában. Ájtatosságokban, fogadalmakban és böjtöknél járjon elő jó példával. A szolgaszemélyzettel szemben barátságos, és nem tartja magát sokra. Csak akkor közelít férje ágyához, ha ez kívánja, nem tesz neki szemrehányásokat, nem mutat rossz kedvet, és szenvedélyesen viszonzozza az ölelést. Ha a férj összekülönbözik valamelyik feleségével, ő kibékíti vele, és ha ura titkon valamilyen nővel szeretne találkozni, ő gondoskodik a légyott felől. Igyekszik kiismerni férje gyöngeségeit, ezeket mindig titokban tartja, és általában úgy viselkedik, hogy ura jó és alázatos hitvesnek tekintse.

Ez volna az asszony magatartása, kit a férje nem szeret.

A következőkben foglaltatnak a szabályok, amelyek a királyi hárem asszonyainak magatartására vonatkoznak:

A háremben alkalmazott nők, kiknek neve *kancsukijá*, *mahattariká* vagy *mahalliká*, a királynak virágkoszorúkat, kenőcsöket és köntösöket nyújtanak át úrnőik nevében. A király, miután elfogadta a küldött tárgyakat, azokat a szolgálóleányoknak ajándékozta, valamint az előző napi áldozat maradványait is. Délután a király díszes köntöst öltve meglátogatja háremének hölgyeit, kik szintén szép ruhákat öltenek, és ékszerekkel díszítik magukat. A király a nőknek érdemeiket megillető helyet ad, figyelemben

részesíti őket, és vidáman elbeszélget velük. Ezután eserleg meglátogatja ama hölgyeit, kik újra férjhez ment özvegyek, majd utánuk a kéjhölgyekhez megy, végül pedig látogatást tesz a táncosnőknél. E látogatások színhelyei ama termek, hol az illető csoportok laknak.

Amikor a király felébred déli álmából, elébe lép a szolgáltevő nő, akinek kötelessége bejelenteni, hogy melyik feleségének kell aznap urával töltenie az éjt. Vele együtt lépnek a király elé feleségeinek kísérenői, mert az a feleség, akire aznap kerülne a sor, az, aki tévedésből kimaradt a sorrendből és az, aki mikor soros lett volna, éppen gyengélkedett, elküldi a királyhoz kísérenőit. Ezek lerakják a király elé az úrnők által küldött illatszeres edényeket, melyeket azok lepecsételtek a gyűrűjükkel. Ezután a király elfogadja az egyik edényt, s ezzel értésére adja az illető hölgynek, hogy rajta van a sor.

Ünnepségeken, dalversenyeken és nyilvános szertartások alkalmával a király feleségei egyenlő tiszteletben részesülnek, és üdítőitalokat szolgálnak fel nekik.

De a háremhölgyeknek nem szabad egyedül távozniuk a palotából, és semmiféle idegen nő nem léphet be lakosztályukba, hacsak nem ismerik ott, hogy ki- és miféle. A király feleségeinek nincs fáradságos munkájuk.

Ezekben áll tehát a király viselkedése háremhölgyeivel és ezek magatartása a királlyal szemben.

Oly férfinak, aki több feleséggel bír, méltányosan kell bánnia valamennyivel. Ne legyen sem túl elnéző, sem túlságosan szigorú hibáikkal szemben, és ne árulja el az egyik előtt a másik szerelmét, szenvedélyét és testi fogyatékoságait. Nem ad alkalmat nekik, hogy vetélytársnőikről beszéljenek előtte, és ha valamelyik rosszat mond a másikról, a férj rendreutasítja, és figyelmezteti arra, hogy ő maga is ugyanazon hibában leledzik. Egyik feleségének tetszését bizalmaskodásával, a másikat különleges figyelmességével, a har-

madikét titkos bókokkal nyeri meg, és mindannyiukkal megszeretteti magát azáltal, hogy a kertekbe vezeti, szórakoztatja, megajándékozta őket, tiszteletben részesíti családjukat, titkokat közöl velük, és végül magához bilincseli őket a szerelmi egyesülés okozta élvezet folytán.

A jóindulatú fiatalasszony, aki az előírásokat betartva viselkedik, biztosítja magának férje vonzalmát, és győzelmet arat vetélytársnőin.

Ezek vonatkoznak a férfi viselkedésére, akinek egynél több felesége van.

ÖTÖDIK RÉSZ
A MÁ S FELESÉGE

1.

A férfi és a nő jellemző tulajdonságai.

Miért állnak ellen a nők a férfiak ostromának.

A férfiak, akiknek a nőknél sikerük van, és a nők, akiket könnyű meghódítani

Más ember feleségéhez a mű első részében már felsorolt esetekben lehet folyamodni; de mindenekelőtt figyelembe kell venni, vajon elnyerhető-e az asszony, érdemes-e az igyekezetre, veszélyes-e a vállalkozás, minő kilátások kecsegtetnek, és hogy milyen természetű az illető nő. A férfi akkor fordulhat más ember feleségéhez, ha saját élete forog kockán, azaz, ha észreveszi, hogy a nő iránt érzett szerelme mindjobban fokozódik, és egészségét fenyegeti. A szerelemnek tíz fokozata van, ezeket a kísérő tünetek szerint a következőképpen osztályozhatjuk:

1. A szemek szerelme.
2. Lelki vonzalom.
3. Állandó rágondolás.
4. Álmatlanság.
5. A test lefogyása.
6. Kedvetlenség az élvezetek és szórakozások iránt.
7. A szégyenérzet megszűnte.
8. Téboly.
9. Önkívület.
10. Halál.

A régi tekintélyek szerint a férfinak figyelembe kell vennie a fiatalasszony hajlamait, őszinteségét, tisztaságát és ösztöneit, valamint szenvedélyének erejét vagy gyengeségét is. Mindezekre testének alkatából és bizonyos külső jelekből vagy jellemző vonásokból következtethet, ha alaposan megfigyeli az asszonyt. De Vátszjájana úgy véli, hogy a testalkat, a külső jelek és jellemző

vonások könnyen tévedésbe ejthetnek valakit, és ezért a nőket viselkedésüknek, gondolataik kifejezőmódjának és mozdulataiknak alapján kell megítélni.

Gonikáputra azt állítja, hogy a nő szerelmi vágyra gyúl minden szép férfi láttára – mint ahogy a férfi is, ha szép nőt lát –, de különféle okok miatt gyakran nem megy tovább ennél. A szerelmi dolgokban a férfi eljárása különbözik az asszonyétól. A szerelmes nő nem törődik azzal, helyes vagy helytelen dolgot követ-e el, de különleges okok arra késztetik, hogy ne tegyen kezdeményező lépéseket, hanem várja meg, amíg a férfi közeledik hozzá. Ha a férfi ostromolni kezdi, ő tartózkodón viselkedik, és visszahúzódik, noha maga is erősen vágyódik az egyesülésre. De ha a férfi ismétli és folytatja igyekezeteit, a nő végül is megadja magát. – Ezzel ellentétben a férfi nem feledkezik el az erkölcsi törvényekről és a nemes hagyományokról, és ha szerelme ezekkel nem volna összeegyeztethető, lemond, még akkor is, ha nagyon vonzódik a nőhöz. Ilyen esetben ellen tud állni a nőnek és csábításainak. Gyakran előfordul, hogy igyekezetei dacára sem sikerül elérnie vágyai célját; akkor aztán otthagyja a nőt, és nem törődik többé vele. Az is megesik, hogy a nő közönyössé vagy esetleg gyűlöletessé válik szemében, miután már az övé volt. Általában az a vélemény a férfiakról, hogy nem szeretik a könnyű sikereket, és inkább olyan nők iránt érdeklődnek, akiket nehéz megnyerni. De ez nem mindenkor és nem mindenkire nézve érvényes.

A nő a következő okokból állhat ellen a férfi ostromának:

1. Ha szereti a férjét.
2. Ha törvényes utódra vágyik.
3. Ha hiányzik a kedvező alkalom.
4. Ha a férfi túlságosan bizalmaskodó közeledése bosszantja.
5. Ha nagy különbség van az ő és a férfi társadalmi rangja közt.
6. Ha tudja a férfiről, hogy nem sokáig marad egy helyen, mert sokat utazik.
7. Ha azt sejti, hogy a férfinak más nővel van viszonya.

8. Ha attól fél, hogy a férfi nem titoktartó.
 9. Ha látja, hogy a férfi nagyon csügg a barátain, és ezért nem adja magát teljes egészében neki.
 10. Ha szerelmét nem tartja komolynak.
 11. Ha a férfi híres, közismert személyiség.
 12. A „szarvastehén”-nőnél, ha attól fél, hogy a férfi túl erőteljes és szenvedélyes.
 13. Ha szégyenkezik a férfi előtt, mert az előkelő modorú és a művészetekben jártas világfi.
 14. Ha visszagondol arra, hogy az illető férfival csupán baráti viszonyban állott.
 15. Ha lenézi a férfit, mert ennek nincs elegendő világi tapasztalata.
 16. Ha a férfi rossz jelleme miatt nem bízik benne.
 17. Ha bántja, hogy a férfi nem akar tudomást venni szerelméről.
 18. Az „elefánt”-nőnél, ha felteszi, hogy mérsékeltlen szenvedélyes „nyúl”-férfival van dolga.
 19. Ha attól fél, hogy szenvedélye folytán még valami baj éri.
 20. Ha nincs elég önbizalma, és saját tökéletlenségeit túlzottan látja.
 21. Ha a felfedeztetéstől retteg.
 22. Ha a férfit túl öregnek találja, vagy arcán ellenszenves kifejezést vesz észre.
 23. Ha attól fél, hogy a férfi talán férje megbízásából csak próbára akarja tenni hűségét.
 24. Ha ragaszkodik az erkölcsi szabályokhoz.
- Akármelyik ok forogjon is fenn, a férfinak, miután felismer-
te, kezdettől fogva mindent el kell követnie, hogy az akadályt
kiküszöbölje és megsemmisítse. Így például, ha magas állása vagy
jeles képességei miatt az asszony szégyenkezik, ezt azzal győzheti
le, hogy szenvedélyes szerelmet tanúsít iránta. Ha a nő ezt hozza
fel kifogásul, hogy nincs megfelelő alkalom, vagy hogy milyen

nehéz bejutni hozzá, akkor ő valami könnyű és kényelmes megoldást ajánl. Ha a nő túlzott tiszteletet tanúsít irányában, akkor bizalmas viselkedésével bátorítja. Ha a nő csúf jellemet tetelez fel nála, bebizonyítja derekas és okos voltát. Ha az asszony nemtörődömséggel vádolja, ő elhalmozza figyelmességgel; egyszóval minden aggodalmat a megfelelő módon hárít el.

- A nőknél általában a következő férfiaknak van sikerük:
1. Azoknak, akik jártasak a szerelem tudományában.
 2. Akik ügyes elbeszélők.
 3. Akik már gyermekségük óta nők társaságában forognak.
 4. Akik meg tudják nyerni a nők bizalmát.
 5. Akik megajándékozzák őket.
 6. Akik jól tudnak beszélni.
 7. Akik mindent a kedvükre tesznek.
 8. Akik még előttük más nőt nem szerettek.
 9. Akik híreket hoznak nekik.
 10. Akik ismerik gyenge oldalait.
 11. Akik után tisztességes asszonyok vágyódnak.
 12. Akiknek barátnőikkel viszonyuk van.
 13. Akik jó megjelenésűek.
 14. Akik velük együtt nevelkedtek.
 15. Akik a szomszédságukban laknak.
 16. Akik nagyon szeretik a nemi élvezeteket, ha mindjárt az illető nő szolgálja is.
 17. Az illető nő tejtestvére szeretőjének.
 18. A nemrég nősült férfiaknak.
 19. Akik szeretik a társas összejöveteleket és szórakozásokat.
 20. A nyílt és könnyed jellemű férfiaknak.
 21. Akikről tudják, hogy igen erőteljesek (bikaférfiak).
 22. A vállalkozó szellemű és bátor férfiaknak.
 23. Akik felülmúlják férjüket tudásban és megjelenésben, jó tulajdonságokban és bőkezűségben.
 24. Akik pompásan öltözködnek, és fényűző életmódot folytatnak.

A nők, akiket könnyűszerrel meg lehet hódítani, a következők:

1. Azok, akik házuk ajtajában tartózkodnak.
2. Akik mindig kileskelődnek az utcára.
3. Akik idejüket a szomszédban fecsegve töltik.
4. Aki tekintetével folyton a férfin csüng.
5. Aki híreket hoz.
6. Aki lopva, szeme sarkából néz a férfira.
7. Akinek férje igaz ok nélkül új feleséget vett.
8. Aki gyűlöli férjét, vagy az, akit férje gyűöl.
9. Akire nem vigyáznak.
10. Akinek nem voltak gyermekei.
11. Akinek családja és társadalmi osztálya jelentéktelen, vagy kevésbé ismeretes.
12. Akinek gyermekei elhaltak.
13. Aki nagyon szereti a társaságot.
14. Aki látszólag nagy vonzalommal viseltetik férje iránt.
15. Egy színész özvegye.
16. Az özvegyasszony.
17. Szegény sorban élő nő.
18. Aki szereti a gyönyöröket.
19. Oly férfi neje, akinek még több, magánál ifjabb fivére van.
20. Aki hiú.
21. Akinek férje, származásánál és képességeinél fogva, alantasabb nála.
22. Aki büszke a művészetekben való ügyességére.
23. Akinek kedélyét megzavarta férje hóbortossága.
24. Oly nő, aki még gyermekkorában gazdag emberhez ment férjhez, de azt fejlettebb korában nem szereti, és inkább olyan férfira vágyódik, aki jellemvonásainál, képességeinél és eszénél fogva jobban megfelel ízlésének.
25. Akit férje ok nélkül bántalmaz.
26. Akit a szépségben és társadalmi helyzetben vele egyenlő asszonyok nem becsülnek.

27. Akinek férje sokat utazik.
28. Akinek a férje ékszerekkel kereskedik.
29. Aki féltékenykedik.
30. Aki kéjsóvár.
31. Aki erkölcstelen.
32. Aki magtalan.
33. Aki szeret lustálkodni.
34. Aki gyáva.
35. Akinek púpos a háta.
36. Aki növésben visszamaradt.
37. Akinek eltorzult tagjai vannak.
38. Aki közönséges érzésű.
39. Akinek rossz szaga van.
40. Aki beteg.
41. Aki öregszik, vagy már megöregedett.

E tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A vágy, amelyet a természet kelt fel, a művészet fokoz, s útjából az okosság minden veszélyt elhárít, biztos és szilárd. Az ügyes férfi, aki bízik jártasságában, gondosan megfigyeli a nők gondolatait és érzéseit, s érti a módját, hogyan kell kiküszöbölni az okokat, amelyek a nőt a férfiktól visszatartják, általában szerencsés szokott lenni a szerelemben.”

II.

Hogyan kell közelíteni a nőhöz, és hogyan kell meghódítani

Régi tekintélyek véleménye szerint a fiatal lányokat nehezebben lehet közvetítők segítségével elcsábítani, és inkább a férfi személyes fellépése nyeri meg őket; viszont a férjes asszonyok a közvetítő útján könnyebben hozzáférhetők, mint a szerelmes férfi egyenes közeledése esetén. Vátszjájana mindamellet azt tartja, hogy a férfi, ha csak lehetséges, maradjon cselekvéseinek ura, és csak ha egészen kizárt dolog, hogy egymagában célt érhessen, akkor folyamodjék a közvetítők segítségéhez. Csekély értékű az a megállapítás, hogy a nők, akik merészen és szabadon cselekednek, inkább a férfi személyes fellépésének engednek, míg azok az asszonyok, akik e tulajdonságoknak híján vannak, a közvetítők számára hozzáférhetőbbek.

Ha a férfi maga akarja elérni célját, akkor mindenekelőtt meg kell ismerkednie a szeretett nővel, éspedig a következő módok egyikén:

1. Úgy intézi a dolgot, hogy a nő valamely magától értetődő vagy különös alkalommal láthassa őt. Magától értetődő az alkalom akkor, ha egyikük a másik házába megy, különleges akkor, ha egy közös ismerősüknél, egy miniszternél, orvosnál, menyegzőn, áldozati ünnepségen, ünnepélyen, gyásztoron vagy kiránduláson találkoznak.

2. Bármiféle módon történjék is a találkozás, a férfinak úgy kell a nő szemébe néznie, hogy ez megismerje lelkiállapotát; a férfi közben végigsimítja a haját vagy szakállát, pattint a körmével, ékszereit csörgeti, alsó ajkát harapdálja és más, hasonló dolgokat

művel. Amikor a nő feléje néz, barátainak órája és más asszonyokról beszél, éspedig oly módon, hogy szabadelvűnek és az örömek barátjának lássék. Ha éppen valamely más nőismerőse mellett ülne, ásít, nyújtózkodik, összeráncolja szemöldökét, vontatottan beszél, mintha fáradt volna, és közönyösen hallgatja társnője szavait. Vagy esetleg beszédbe elegyedik egy gyermekkel vagy akárki mással, de úgy beszél, hogy szavainak kettős értelme legyen, mintha egy harmadik személyre vonatkoznának, holott valójában a szeretett nőre céloznak. Ily módon imádottjának értésére adhatja szerelmét, noha úgy látszik a dolog, mintha másokkal foglalkozna. A porondra ujjával vagy botjával jeleket ír, amelyek szíve hölgyére vonatkoznak, vagy szerelme tárgyának jelenlétében megölel és megcsókol egy gyermeket, és szájával bétellevelekbe takart bételdiót nyújt neki, közben pedig ujjával a gyermek állát simogatja. Mindezeket természetesen a megfelelő helyen és időben kell tennie.

3. A férfi megcirógat egy gyermeket, aki éppen a szeretett nő térdén ül, valami csecsebecsét ad neki, de játékból mindjárt visszaveszi. A gyermek kapcsán beszélgetésbe elegyedhet hölgyével, és így fokozatosan bizalmasabbá teheti a párbeszédet, de közben ügyel arra is, hogy rokonszenvesnek tűnjék fel a nő szülei előtt. Az így megkötött ismeretség aztán már ürügyképpen szolgálhat arra, hogy gyakrabban látogatást tegyen hölgye otthonában; ilyenkor szerelmi dolgokról és a Káma-Szútráról cseveg a társasággal, de úgy, hogy azt imádottja is meghallja. Ha a barátság előrehalad, valami letétet bíz hölgyére, s ebből időnként elkér egy-egy kis részt; esetleg illatszereket vagy bételdiót ad át neki, és megkéri, hogy őrizze meg azokat a számára. Ezek után mindent elkövet, hogy hölgyét jó viszonyba hozza saját feleségével, és ráveszi őket, hogy bizalmasan csevegjenek egymással, és gyakran tartózkodjanak együtt magányos helyeken. Hogy sokszor találkozhasson szerelme tárgyával, úgy intézi a dolgokat, hogy a két család ugyanannál az ötvösnél, ékszerésznél, kosárfonónál, kelme-festőnél és mosodásnál dolgoztasson. Különböző megbeszélendő

ügyek ürügyével nyíltan hosszas látogatásokat tesz hölgyénél, és minthogy az ilyen ügyekből mindig újabb keletkezik, alkalma nyílik, hogy állandóan fenntartsa a kapcsolatot a nővel. Ha a hölgy valamire vágyódik, ha pénzre van szüksége, vagy valamelyik művészetben ügyességre akarna szert tenni, a férfi elhitei vele, hogy neki megvan a módja és szándéka minden kívánságát kielégíteni, pénzt adni, vagy tanítani az illető művészetet, minthogy ezek semmi nehézséget sem okoznak neki. Mások társaságában csevegésbe bocsátkozik hölgyével, említést tesz mások mondásairól és viselt dolgairól, szemügyre vesz különböző tárgyakat, például bizonyos ékszereket, drágaköveket és más efféléket. Ez alkalommal olyan dolgokat mutat hölgyének, amiket az nem ismer, és ha a nő nem osztja véleményét a tárgyakat és értéküket illetően, akkor nem mond ellent, hanem kijelenti, hogy magáévá teszi nézetét.

Ezek volnának a megkívánt nővel való ismeretségekötés módjai.

Ezek után, ha az illető nő fiatal leány, és a fentebb leírt módon bizalmasabb viszonyba került már a férfival, és különböző külső jelek és mozdulatok útján már kinyilvánította szerelmét iránta, akkor a férfinak mindent el kell követnie, hogy magáévá tegye hölgyét. De minthogy a fiatal leányok nem rendelkeznek még tapasztalatokkal a nemi életben, a férfinak a legnagyobb gyöngédséggel kell bánnia a leánnyal, és igen elővigyázatosnak kell lennie. Erre természetesen nincs szükség oly nővel szemben, kik már hozzászoktak a nemi viszonyhoz. Midőn a fiatal leány hajlandóságához már kétség nem férhet, és szemérmességét is leküzdötte, a férfi ekkor pénzéhez folyamodik, és köntösöket, gyűrűket és virágokat ajándékoznak kölcsönösen egymásnak. Ily esetekben a férfi különös gondot fordítson arra, hogy ajándékai szépek és értékesek legyenek. A hölgy bétellevelekbe csavart bételdiót ad hívének. Ha a férfi társaságba vagy kirándulásra készül, elkéri hölgyétől a hajába tűzött vagy a kezében hordott virágot. Ha ő ad virágot a leánynak, akkor az finom illatú legyen,

és előbb írjon reá jelentős körömnnyomokat. Ilyképpen fokozatosan, lassanként eloszlatja a leány aggodalmait, és végül elvezeti valamely zavartalan és magányos helyre, ott megöleli és megcsókolja. Legvégül pedig, amikor esetleg éppen bételdiót vagy virágot nyújt hölgyének, vagy ez neki, kezével megérinti és cirógatja a leány testének titkos részeit, majd igyekezeteit kielégítő befejezéssel koronázza.

Ha a férfi hozzáfogott egy nő elcsábításához, ne próbáljon ezzel egy időben egy másikat is elcsábítani. De ha az elsőnél sikert ért el, és már jó ideje élvezte szerelmét, akkor hozzáfoghat egy újabb nő ostromához, miután az előbbinek vonzalmát tetszetős ajándékokkal biztosította. Ha a férfi látja, hogy a szeretett nő ura valamely közel eső helyre megy, ne tegye magáévá a nőt, ha mégoly könnyen menne is a dolog. Az okos férfi, aki súlyt helyez jó hírnevére, nem igyekszik soha elcsábítani egy félénk, ijedező, könnyed jellemű vagy gondosan őrzött nőt, valamint olyat sem, akinek apósa és anyósa van.

III.

A nő lelkiállapotának megvizsgálása

Amikor a férfi el akar csábítani egy nőt, meg kell vizsgálnia ennek lelkiállapotát, és a következő elvek szerint kell eljárnia:

Ha a nő meghallgatja szavait, de egyáltalán nem mutatja meg saját érzelmeit, akkor a férfinak közvetítőnő segítségével kell megkísérelnie, hogy őt megnyerje.

Ha a nő nem enged a férfi kérésének, de azért ismételt találkozót ad neki, akkor a férfinak tudnia kell, hogy határozatlan nővel van dolga, és fokozatosan kell megnyernie.

Ha a nő nem enged a kéréseknek, de a legközelebbi találkón az előző alkalommal viselt köntösnél szebbet ölt, és különösképpen kicsinosítja magát, akkor a férfinak meg kell értenie, hogy megfelelő, magányos helyen erőszakkal a magáévá teheti. Ha a nő sokáig udvaroltat magának, de nem enged a férfi kéréseinek, akkor a férfi tudhatja, hogy kacérkodó teremtéssel van dolga; mindamellett, tekintve az emberi természet állhatatlanságát, esetleg idővel megkaphatja az ilyen nőt is, ha állandóan fenntartja vele a szoros kapcsolatot.

Ha a nő kitér a férfi ostroma elől, és akár az iránta érzett tiszteletből, akár személyes gőg miatt nem akar sem találkozni vele, sem közelíteni hozzá, a férfi mindezek ellenére, ha nehézségek árán is, de célt érhet, és pedig vagy olyképpen, hogy minden eszközzel bizalmába férkőzik, vagy pedig igen ügyes közvetítőnő segítségével folyamodik.

Ha a férfi egy nőt ostromol, és ez sértő szavakkal visszautasítja őt, akkor leghelyesebb azonnal faképnél hagyni az illető hölgyet.

Ha a nő visszautasítja a férfit, de ugyanekkor mégis jelét adja vonzalmának, akkor a férfinak minden módot meg kell próbálnia, hogy elnyerje szerelmét.

Ha a nő eltűri, hogy a férfi megérintse, de határozatlan voltánál fogva úgy tesz, mintha ezt nem venné észre, akkor a férfinak kitartásra és türelemre van szüksége, hogy megnyerhesse. Ha például a nő a férfi közelében szunnyad, ez átöleli őt egyik karjával és megfigyeli, vajon a nő felébredéskor erőszakosan ellöki-e magától, vagy csak szelíden elhárítja. Az utóbbi esetben folytathatja a mesterkedéseket. Amit a karról mondtunk, ugyanazt a lábbal is meg lehet tenni. Ha a férfi e pontig sikert arat, akkor még erősebben magához öleli a nőt. Ha a nő nem akar így maradni, és felkel, de másnap éppen olyan viselkedést tanúsít vele szemben, ebből a férfi arra következtethet, hogy nemsokára engedni fog ostromának. Ha mindamellettt hölgye másnap nem jelenne meg, akkor a férfinak közvetítőnő segítségével kell megpróbálnia, ha pedig a nő hosszabb távollét után újra megjelenik, és úgy viselkedik, mint rendesen, ebből azt olvashatja ki, hogy nincs már kifogása az egyesülés ellen.

Ha a nő a férfinak alkalmat nyújt, és szerelmének jelét adja, a férfi tartsa kötelességének, hogy magáévá tegye. A nő a következőképpen nyilvánítja szerelmét:

1. Megszólítja a férfit, noha az még nem szólt hozzá.
2. Magányos helyeken találkozik vele.
3. Remegve és akadozva beszél hozzá.
4. Keze és ujjá átnedvesedik, és arca örömtől ragyog.
5. Szívesen dörzsöli a férfi testét, és simogatja a fejét.
6. Miközben dörzsöli, csak egyik kezét használja erre, míg a másikkal megérinti a férfi bizonyos testrészeit.
7. A dörzsölést félbeszakítva, mindkét kezével a férfi testére támaszkodik, mintha valami meglepte volna, vagy fáradt lenne.
8. Időnként a férfi combjai fölé hajol, és ha ez kéri, hogy dörzsölje azokat is, nem tesz ellenvetést.
9. Egyik kezét mozdulatlanul a férfi összeszorított keze vagy lába közt hagyja, és sokáig nem vonja el onnan.

10. Miután a férfi minden erőlködésének ellenállott, másnap ismét meglátogatja, hogy a testét bedörzsölje és kenegesse.

Ha a nő ugyan nem bátorítja a férfit, de nem is kerüli el, hanem valamely magányos helyen tartózkodik, akkor a férfi a szomszédság valamelyik cselédjének segítségével megnyerheti. Ha a férfi magához hívja a nőt, és ez mégis ugyanúgy viselkedik, mint annakelőtte, akkor ügyes közvetítőnőhöz kell folyamodnia. De ha ekkor nem akar semmit sem izenni a férfinak, úgy ez gondolja meg alaposan a dolgot, mielőtt a harcot folytatná.

Ezekben áll tehát a nő lelkiállapotának megvizsgálása.

Erre a tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„Elsősorban ismeretséget kell kötni a nővel, majd beszélgetésbe elegyedni vele, és eközben megvizsgálni lelkiállapotát. A férfi ekkor szerelmi dolgokról kezd beszélni, és ha észreveszi, hogy a nő kedvezően fogadja szavait, akkor minden kétségeskedés nélkül hozzáfoghat az ostromhoz. Az oly nő, aki az első találkozásakor külső jelekkel elárulja szerelmét, nagyon könnyen megnyerhető. Az érzéki nő, aki a szerelmes szavakra azonnal nyílt választ ad, olybá lehet venni, mint akit máris megkaptunk. Minden nőre nézve – legyen akár okos, akár együgyű vagy bizalmas természetű – érvényes az a szabály, hogy amelyik nő nyíltan elárulja vonzalmát, könnyedén elnyerhető.”

IV.

A közvetítőnő kötelességei

Ha a nő külső jelekkel vagy mozdulatokkal elárulta szerelmét vagy vágyát, de azután nagyon ritkán vagy egyáltalán nem mutatkozik, vagy ha olyan nőről van szó, akivel a férfi még nem találkozott, akkor közvetítőnő segítségére van szükség, hogy az illető hölgyet meg lehessen közelíteni.

A közvetítőnő, miután behízelegte magát a hölgy bizalmába, megpróbálja meggyűlöltetni vele a férjét, ravaszul kieszelt beszélgetéseket folytatva, melyek során olyan orvosszerekről beszél, amelyek a fogamzást biztosítják, különféle történeteket mond el a szomszédokról és más asszonyokról, közben pedig a hölgy szépségét, okosságát, nagylelkűségét és jó természetét magasztalja, és ilyeneket mond: „Igazán nagy kár, hogy egy olyan minden tekintetben kiváló nő, mint te vagy, olyan férj jármában nyögjön, mint a tiéd. Hiszen még arra sem érdemes, hogy a szolgád legyen!” A közvetítőnő ezután a férj erőtlen szenvedélyéről, féltékenységéről, komizságáról, hálátlanságáról, ostobaságáról, fukarságáról, az élvezetek iránti ellenszenvéről és egyéb hibáiról beszél, amit csak kitalálhat. Arról a fogyatékoságról, amely a legérzékenyebben érinti a nőt, hosszasan és részletesebben szól. Ha a nő például „szarvas-tehén”, a férje pedig „nyúl”, akkor ebben nem lehet kivétnivalót találni; ha azonban a nő esetleg „kanca” vagy „elefánt”, a férfi viszont „nyúl”, akkor a közvetítőnő élesen érezteti a hátrányokat, amelyek ebből az aránytalanságból származnak.

Gonikáputra véleménye szerint abban az esetben, ha a nő még első kalandjánál tart, vagy ha szerelmét csak a legnagyobb

tartózkodással sejtette volna, akkor a férfinak olyképpen kell megnyernie őt, hogy közvetítőnőt küld hozzá, kit az illető hölgy már régebben ismer, s így bizalommal viseltetik iránta.

A közvetítőnő leírja a férfi odaadását és szerelmét, s amikor látja, hogy a hölgy bizalma és vonzalma növekszik, a következő módon adja értésére a tennivalókat:

„Hallgass rám, szép úrnőm: íme, itt egy jó családból való férfi, aki meglátott téged, és elvesztette miattad az eszét. Ó, a szegény ifjú! Milyen érzelmes! Soha ilyen súlyos próbát nem kellett kiállania, és attól félek, hogy szenvedélyének láza még megöli!”

Ha a hölgy kedvezően fogadja ezeket a szavakat, akkor a közvetítőnő, aki megfigyelte a biztató jeleket arcán, szemében és beszédében, másnap újból a férfiről beszél, és Ahaljáról, Avimarakáról, Sakuntaláról és másokról regél neki, amint az a körülményekhez legjobban illik. Dicséri előtte a férfi erejét, képességeit és hajlamait, jártasságát és gyönyör hatvannégy módjában, amelyeket Bábhravja említ, szépségét és viszonyát valamely előkelő hölgygel, egészen mindegy, hogy ez utóbbi dolog igaz-e vagy sem.

A közvetítőnő gondosan megfigyeli, hogyan viselkedik a hölgy vele szemben. Ha ugyanis kedve telik szavaiban, akkor mosolyogva fogadja érkezéskor, maga mellé ülteti és kérdi: „Hol voltál? Mit műveltél? Hol ebédeltél? Hol aludtál? Hol időztél mostanig?” Sőt felkeresi a közvetítőnőt magányos helyeken is, kisebb történeteket meséltet vele, elgondolkodva sóhajt vagy ásít, ajándékokat ad neki, emlékezteti valamely elmúlt kedves napra, és megfeddi: „Ó, te, aki olyan kedvesen szoktál beszélni, hogyan mondhatasz ilyen csúnyákat!” Majd megjegyzi, hogy bűn lenne viszonyt kötnie ezzel a férfival, és nem tesz említést az esetleg már megtörtént légyottokról vagy beszélgetésekről, hanem azt várja, hogy a közvetítőnő érdeklődjék eme dolgok iránt, és végül kicsinylően nevet a férfi szenvedélyén, de azért nem veszi azt zokon.

Így viselkedik a hölgy a közvetítőnővel szemben.

Ha a nő a leírt módon jelét adta szerelmének, a közvetítőnő támogatja és fokozza azt, szerelmi ajándékokat hozva neki a férfi nevében. De ha a nő nem ismeri eléggé vagy személyesen a férfit, a közvetítőnő, hogy célt érjen, dicsőíti és túlozza ennek jeles tulajdonságait, és szerelméről beszél, amelyet a hölgy iránt érez. Auddálaka erre vonatkozóan azt állítja, hogyha a férfi és a nő nem ismeri egymást személyesen, és nem adták jelét kölcsönös vonzalmuknak, akkor a közvetítőnő alkalmazása teljesen céltalan és felesleges. Bábhravja tanítványai másrészt az erősítik, hogyha nem ismerik is egymást személyesen, de kifejezték kölcsönös vonzalmukat, akkor a közvetítőnő alkalmazása helyénvaló. Goni-káputra szerint viszont akkor lehet szó közvetítőnőről, ha ismerik egymást, de nem adták jelét a kölcsönös vonzalomnak. Vátszjájana ellenben azon a véleményen van, hogyha nem ismerik is egymást, és nem adták is jelét a kölcsönös vonzalomnak, mindamellett nyugodtan helyezhetik bizalmukat a közvetítőnőbe.

A közvetítőnő megmutatja a hölgynek az ajándékokat, amelyeket a férfi küldött neki általa, a bételdiót, bételleveleket, illatszereket, virágokat és gyűrűket. Az ajándékokra a férfi körömmel vagy foggal bizonyos jeleket alkalmazhat. Az esetleg küldött kelmére sáfránnyal rárajzolhatja saját két összetett kezét, hogy ezzel hő esedezését fejezze ki.

A közvetítőnő a hölgynek megmutatja a falevelekből vagy virágszirmokból kivágott alakzatokat, amelyekkel a férfi szerelmi vágyakozását közli vele, aztán rábeszéli, hogy viszonzásul szintén hasonló ajándékokat küldjön. Ha egyszer mindketten elfogadták ez ajándékokat egymástól, a közvetítőnő saját kezdeményezéssel légyottot valósít meg a férfi s a nő között.

Bábhravja követői azt állítják, hogy az ilyen légyottoknak akkor kell történniük, amikor az istenségek templomait látogatják, vagy vásárok, kirándulások, színelőadások, menyegzők, áldozatok, ünnepélyek és gyászünnepségek alkalmával, vagy amikor fűrödni mennek a folyóhoz, vagy valami esemény az emberek

figyelmét másfelé vonja, mint például viharok, földrengések, éhínségek, rablók betörése vagy az ellenség behatolása idején.

Gonikáputra azon a véleményen van, hogy e légyottok legmegfelelőbb helyei a barátnők, koldusok, csillagjósok és vezeklők lakásai. De Vátszjájana azt tartja, hogy az egyetlen megfelelő hely az ilyen esetben az, ahová könnyen lehet eljutni, s ahonnan könnyen lehet távozni, ahol megtörtént az intézkedés, hogy kellemtelen esetek elő ne forduljanak, és ahol a férfi, miután bement a házba, bármely pillanatban távozhat is, anélkül, hogy valami alkalmatlan találkozástól kellene tartania.

A közvetítőnők különfélék lehetnek, éspedig:

1. Olyan közvetítőnő, aki az egész ügy gondját magára vállalja.
2. Aki az ügynek csak egy határolt részletét intézi el.
3. Aki csupán levelet visz.
4. Aki saját érdekében jár el.
5. Ártatlan fiatal nő közvetítőnője.
6. Férjes asszony, aki saját urának szolgál közvetítőképpen.
7. Néma közvetítőnő.
8. Aki a szél szerepét játssza.

Az *egész ügy gondját magára vállaló közvetítőnő* az, aki felismervén a férfi s a nő kölcsönös szenvedélyét, összehozza őket, és az egész cselszöveget ő maga vezeti találékonyságával és eszével. Az ilyen főként akkor szerepel, ha a szerelmesek már megismerkedtek és beszéltek egymással; ez esetben a közvetítőnő nem csupán a férfi megbízottja (mint a többi esetben mindig), hanem egyidejűleg a nőé is. Így nevezik az olyan közvetítőnőt is, aki észrevéve, hogy egy férfi s egy nő tetszik egymásnak, arra törekszik, hogy egyesítse őket, ha még nem ismerkedtek is volna meg.

A *közvetítőnő, aki az ügynek csak egy határolt részét intézi el*, olyankor szerepel, amikor a szerelmi cselszöveg egy része már megtörtént, és a férfi már közelébe férközött a nőnek. A közvetítőnő ilyenkor már csak a továbbiak elintézését vállalja.

A *közvetítőnő*, aki csupán levelet visz, vagy hírt hoz, egyszerűen csak leveleket hord a férfitől a nőhöz és megfordítva, ha ezek szeretik egymást, de nem találkozhatnak gyakran. Így nevezik azt a közvetítőnőt is, akit a szerelmesek egyike küld a másikhoz, hogy a légyott idejét és helyét megtudja.

Saját érdekében eljáró közvetítőnő az olyan, aki meglátogat egy férfit, és azt meséli neki, hogy álmában nemi gyönyöröket élvezett vele, elbeszéli, hogy férje nagyon haragudott, mert az ő neve helyett az illető férfi nevét mondta, ajándékot hoz, amelyen fogainak vagy körmeinek nyoma látható, kijelenti a férfinak, hogy régóta tud a vágyakozásáról, vagy bizalmasan megkérdi, hogy kit tart szebbnek: a feleségét-e vagy őt. A férfi az ilyennel csak négy szemközt és titkon találkozhat vagy beszéljen. Ugyanígy nevezik azt a közvetítőnőt is, aki megígéri egy másik nőnek, hogy eljár az érdekében, de aztán saját magának hódítja meg a férfit, és kiüti a nyeregből a másikat. Férfival is megtörténhetik ez, ha például egy más férfi közvetítőjeként szerepelve, a nőt, akit még odáig nem ismert, önmagának hódítja meg, és kiüti a nyeregből a másik férfit.

Ártatlan fiatalasszony közvetítőnője az, aki megnyerte valamely tapasztalatlan fiatal feleség bizalmát, és erőltetés nélkül megtudja titkait, a bizalmas közlésekből ismeri a férj szokásait, tudja, hogyan bánik ez hölgyével, és ezek után kioktatja a fiatalasszonyt afelől, miképpen biztosítsa magának férje szerelmét; megtanítja, mikor és miképpen legyen haragos, vagy tettesse a haragot, feldíszíti, és pedig oly módon, hogy megjelenése szerelmét fejezze ki, majd köröm- és fognyomokkal látva el az ifjú nő testét, ráveszi, hogy mutassa meg e jeleket férjének, és keltse fel ezáltal szenvedélyét. Általában közvetítőül szolgál a félénk fiatalasszony és férje között, ez utóbbi megbízatásait is teljesítve.

Férjes asszony, aki saját urának szolgál közvetítőképpen: ha a férfi saját feleségét használja fel arra, hogy megnyerje ama nő bizalmát, akit bírni szeretne, és hozzáküldi feleségét, hogy urának okosságát és ügyességét dicsérje. Ez esetben a nő, kit az asszony

felkeresett, ugyancsak ennek közvetítésével adja tudtul érzelmeit a férfinak.

Néma közvetítőnők nevezzük azt a fiatal leányt vagy szolgálót, akit a férfi valamilyen ürüggyel hölgyéhez küld. Virágcsokban vagy a hajába tűzött virágban elrejtve levelet vihet a nőnek, sőt a férfi a leány testén körmeivel és fogaival jeleket csinál, amelyek hölgyére vonatkoznak. Hasonló esetben a nő ugyanazon közvetítővel juttatja el válaszát a férfinak.

A *szél szerepét játszó közvetítőnő* az, aki a férfi részéről oly kétértelmű üzeneteket visz a nőnek, amely valami elmúlt dologra vonatkozik, vagy mások számára érthetetlen. A választ is ő hozza.

Ezek volnának a különféle közvetítőnők.

Csillagjóslással foglalkozó nők, szolgálók, kolduló szerzetesnők vagy művésznők nagyon értik a közvetítés mesterségét, és hamarosan meg tudják nyerni a nők bizalmát. Ellenségeskedést is tudnak szítani, ha kedvük tartja; túlozzák a hölgy szeretetreméltó voltát, ha az megnyerte érdeklődésüket; vagy elbeszélik, milyen fogásokat használnak a többi asszonyok a nemi egyesülésnél. Színes szavakkal tudják ecsetelni a férfi szerelmét; dicsérik a nemi élvezetekben való jártasságát, megemlítik, hogy milyen szenvedélyt kelt az illető férfi más asszonyokban, akik még szebbek annál, akihez éppen szól; együttéreznek vele, és kifejtik a nehézségeket, amelyek miatt esetleg kénytelen volt otthon maradni.

A közvetítőnő ügyes mesterkedéseivel, ravasz beszédével össze tudja hozni a férfit a nővel, még abban az esetben is, ha a nő nem is gondolt volna ilyesmire, vagy ha a férfi alig bízott a siker lehetőségében. Mi több, a közvetítőnő visszavezetheti a nőhöz azt a férfit is, aki valamely oknál fogva kénytelen volt elválni tőle, vagy elhagyta őt.

V.

A hivatalbeli személyek szerelme mások feleségei iránt

A királyok és miniszterei nem járhatnak a polgárok házaiba, és életmódjuk általános figyelemnek, ellenőrzésnek, sőt utáncsának van alávetve a tömeg részéről. Ugyanúgy áll itt is a dolog, mint az állatvilágban: az állatok, látva felkelni a Napot, felkelnek vele együtt, és amikor lenyugodni látják, maguk is nyugalomra térnek, követve példáját. A hivatalbeli személyeknek tehát el kell kerülniük minden oly nyilvános cselekvést, amely rosszallást hívna ki, vagy amit állásuk tilt, s ami megrovást vonna maga után. De ha már hasonló tettek elkövetése feltétlenül szükségesnek látszik, akkor megfelelő eszközöket kell alkalmazniuk.

A közösség feje, a királyi tisztviselő és a gabonatermést ellenőrző hivatalnok egyetlen szóval elcsábíthatja a falusi nőt. A világfiak ezért az effajta nőt *csarsaniknak* (hűtlennek) nevezik.

A fent említett tisztviselők e nőekkel a robotmunka, az aratás, a gabonabehordás, a háztisztogatás, a mezei munkák, a gyapjúnyírás, a gyapotvásárlás, a len, kender és más anyagok fonásának és szövésének idején, vásárlások és eladások vagy más munkálatok alkalmával szoktak közöszülni. Ugyanígy élvezik a csordák felügyelői a tehenekkel foglalkozó nőt; a tisztviselők pedig, akiknek feladata az özvegyekre, magában álló és a férjüktől elhagyott asszonyokra felügyelni, e nőekkel szoktak viszonyt folytatni. A legügyesebbek e férfiak közül éjjel a faluban kószálnak, és így elégítik ki nemi vágyaikat. Vannak azonkívül még falusiak, kik fiaik feleségeivel folytatnak viszonyt, minthogy többnyire egyedül vannak ezekkel. Végül pedig a vásárfelügyelőknek is sok dolguk

akad a falusi nőekkel, amikor ezek a vásárokra jönnek venni vagy eladni.

A holdünnepek ideje alatt, vagyis márgasírsa havának holdfényes felében, valamint a kárttika és ásvina hónap holdünnepei és csaitra havának tavaszünnepe alkalmával a városbeli nők látogatásokat tesznek a királyi hárem hölgyeinél a palotában. E látogatók, minthogy az örök ismerik őket, bebocsátást nyernek a háremhölgyek lakosztályaiba, hol az éjt csevegéssel, játékokkal és ízlésüknek megfelelő szórakozásokkal töltik, majd reggel távoznak. Ilyenkor a király kísérenője, aki már előre megtudta, hogy ura melyik nőre vágyik, közelít ehhez, és hízelkedve meghívja, hogy tekintse meg a palota látnivalóit. Esetleg már az ünnepély előtt tudtára adja az illető hölgynek, hogy az ünnep alkalmával meg fogja mutatni neki a palota érdekességeit. És csakugyan meg is mutatja a korallágakhoz hasonló folyondárok alkotta fekhelyeket, a kerti lakot, melynek padlója drágakövekkel van kirakva, a szőlőlugasokat, a vízen épült fürdőházat, a palota rejtekútjait, a falfestményeket, a vadászat céljára tartott állatokat, a gépezeteket, madarakat és az oroszlánok meg a tigrisek ketreceit. Majd, midőn egyedül marad a hölgygel, elmondja, hogy a király szerelmes belé, és leírja, micsoda szerencse lenne reá nézve a királlyal való viszony, s egyben biztosítja őt, hogy a dolog szigorúan titokban fog maradni. Ha a hölgy elfogadja az ajánlatot, a király fejedelmi ajándékokkal jutalmazza meg, és miután egy darabon elkísérte, kegyeiről biztosítva bocsátja el.

Úgy is történhetik, hogy a háremhölgyek, miután megtudták, melyik asszonyra vágyódik a király, meghívják ezt magukhoz látogatóba; azután megjelenik a király kísérenője, és úgy tesz, mint főntebb láttuk.

Vagy esetleg a királyi feleségek egyike megismerkedik a nővel, aki felkeltette a király vágyakozását, és elküldve hozzá bizalmas szolgáját, meghívja, hogy nézze meg a palotát. Miután a hölgy eljött, és bizalma felébredt, a király megbízottja megjelenik, és a dolog úgy folyik tovább, mint már láttuk.

Vagy a királyi feleség meghívja a megkívánt nőt, aki a művészetek ismerőjének hírében áll, mintha valamelyik művészetben akarna tőle oktatást nyerni. Mikor aztán a hölgy megérkezett a hárembe, a király kísérlőnlőjén van a sor, hogy a dolgokat továbbfejlessze.

Avagy egy kolduló szerzetesnő, aki egyetértésben van a királyi feleséggel, így szól a hölgyhöz, akit a király megkívánt, s akinek férje történetesen elvesztette vagyonát, vagy félelemre van oka: „A király egyik feleségének nagy a hatalma az uralkodó fölött, ez a nő azonfelül igen jóindulatú, tehát legjobb lesz, ha hozzá folyamodunk ügyetekben. Én magamra vállalom, hogy bejuttassalak a hárembe, és a királyi feleség minden veszélyt el fog hárítani, ami a király részéről fenyegetne.” Ha a hölgy elfogadja az ajánlatot, a kolduló szerzetesnő kétszer-háromszor elvezeti őt a hárembe, és a királyi feleség megígéri pártfogását. Később aztán, amidőnl a nő a kilátásba helyezett pártfogás fölötti örömeben ismét megjelenik a háremben, a király egyik kísérlőnlője már várja, és úgy jár el, mint föntebb láttuk.

Ugyanígy áll a dolog olyan asszony esetében is, akinek férje valamilyen állást szeretne kapni a királytól, vagy szegény ember, a miniszterek részéről elnyomásban részesül, nincsen megelégedve állásával, meg akarja nyerni a király kegyét, híressé akar válni, osztálycsoportjában elnyomatást szenved, túl akar tenni társain, kémkedik a király részére, vagy valami célt akar elérni.

Végül pedig, ha a király megkívánta nő olyan férfival él együtt, aki nem férje, akkor a király elfogathatja ezt az embert, s a nőt, minthogy ágyasként élt, rabnő gyanánt háremébe hozathatja. Vagy a király megparancsolja miniszterének, hogy keressen civódást a megkívánt nő férjével, s ekkor a férjet, mint a király és állam ellenségét börtönbe vetve, a nőt háremébe hozatja.

Ezek volnának ama módok s eszközök, melyek segítségével az előkelő állásúak titkon szert tehetnek a mások feleségeire.

Ezeket az eszközöket általában a királyi palotában alkalmazzák. De a királynak sohasem szabad behatolnia egy idegen ember

otthonába. Ábhírá, Kotta királyát, midőn éppen egy idegen házában tartózkodott, megölte egy ruhamosó, kit a király fivére bérelt föl. És Dzsajaszénát, Kási uralkodóját hasonló alkalommal gyilkolta meg a lovászmestere.

Viszont némely ország szokásai nagyon megkönnyítik a királyoknak, hogy mások feleségeivel szerelmeskedjenek. Így például Andhra földjén a fiatalasszonyok házasságuk tizedik napján ajándékokkal kezükben megjelennek a királyi háremben, majd miután az uralkodó élvezte őket, ismét hazatérnek. Vatszagulma országában a miniszterek feleségei esténként felkeresik a királyt, és rendelkezésére bocsátják magukat. A vaidarbhák (Vidarbhá lakói) földjén a bennszülött szép nők egy hónapot töltenek a király háremében, a király személye iránti hódolat ürügye alatt. Az aparakák országában a polgárok szép feleségeiket ajándék gyanánt elküldik a miniszterekhez és a királyhoz. A saurástrák (Szurástra lakói) országában pedig a városbeli s a falusi nők együttesen vagy egyenként mennek a királyhoz, hogy gyönyört szerezzenek neki.

Erre a tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„Az itt felsorolt eljárásokat és a többi hozzájuk hasonlókat a király szokta alkalmazni mások feleségeivel szemben. De az olyan király, aki szívén viseli népe jólétét, semmi esetre sem gyakorolja ezeket. A király, aki legyőzi az emberi természet hat ellenségét, az egész világ uralmát elnyeri.”

VI.

A királyi hárem asszonyai, és a saját feleség megóvása

A királyi hárem hölgyeit oly szigorúan őrzik, hogy sohasem találkozhatnak más férfival; vágyaikat sem elégíthetik ki, mert egyetlen férjük közösen bírja valamennyiüket. Ez okból egymással élvezik a gyönyöröket és pedíg a következőképpen:

Tejtestvérüket, barátnőjüket vagy szolgálóleányukat férfiruhába öltöztetik, és mesterséges eszközök, gyökerek vagy gyümölcsök segélyével, amelyek alakja a *lingához* hasonló, velük elégítik ki vágyaikat; vagy olyan szobrokat ölelnek, amelyeken a *linga* merev állapotban van ábrázolva.

Némely király, aki résztvevő megértéssel van háremhölgyei iránt, olyan orvosszereket szed, amelyek lehetővé teszik, hogy egyazon éjjelen több nőt élvezhessen, noha nincsen erős vágya. Mások viszont csupán azokat a hölgyeiket élvezik, akiket szeretnek; van azonban olyan is, aki megállapított sorrend szerint minden feleségével egyesül. Ezek a szokások általában a keleti tájakon uralkodnak.

Mindamellet a királyi hárem hölgyei szolgálóik közvetítésével elég gyakran fogadnak férfiakat, akiket női ruhába öltöztetve csempésznek be a palotába. A háremhölgyék szolgálói vagy tejtestvérei, akik ismerősök a helyzettel, megbízást kapnak úrnőiktől, hogy keressenek olyan világfiakat, akik be mernek hatolni a palotába. Ezeknek a rájuk várakozó szerencséről, a be- és kijutás könnyűségéről, a palota nagy kiterjedéséről, az örök hanyagságáról és a felügyelők elnézéséről beszélnek. De sohasem szabad a férfit hazudozással rávenniük

arra, hogy bemerészkedjen a királyi hárembe, mert bizony meglehet, hogy ott leli vesztét.

Ami azonban a férfit illeti, jobb, ha lemond a hárembe való behatolás tervéről, ha mégoly könnyen juthatna is be, mert sok és váratlan veszélyt kockáztat. Ha mindezek dacára mégis be akar jutni, akkor előbb meg kell győződnie arról, hogy könnyen kijuthat-e, minden oldalról kert veszi-e körül a háremet, összefügg-e a nők lakosztálya más lakosztályokkal is, hanyagul ügyelnek-e az őrszemek, távol van-e a király. És miután mindezekkel tisztában van, az adott jelre, gondosan ügyelve a helyiségekre, azon az úton halad, amelyet kijelöltek volt számára. Ha lehetséges, csatangoljon nap nap után a hárem környékén, valamilyen ürügygel barátkozzék össze az örökkel, legyen barátságos a hárembeli szolgálókhoz, akik ismerik tervét, és gyakran panaszkodjon ezeknek, hogy nem tudja elérni vágyainak célját. Végül pedig a közvetítő szerepével valamely, a hárembe bejáratos nőt bíz meg, ő maga pedig igyekszik megismerkedni a király kémeivel.

Ha nem talál közvetítőnőt, aki bejáratos a hárembe, akkor olyan helyeken tartózkodik, ahol láthatja vágyainak hölgyét. Ha ezt a helyet a királyi örök tartják megszállva, akkor szolgálónőnek álcázza magát, mintha az illető hölgyre várakozna. Midőn ez ránéz, igyekeznie kell külső jelekkel és mozdulatokkal tudtára adni érzelmeit, és festményeket, kettős jelentéssel bíró tárgyakat, virágokat vagy gyűrűket mutat neki. Gondosan megfigyeli, mit válaszol erre a hölgy, akár szavakkal, akár jelekkel felelne is ez, ezek után megkísérli a hárembe való bejutást. Ha biztosan tudja, hogy hölgye bizonyos meghatározott helyre fog menni, akkor elrejtőzik ott, és a kellő pillanatban az örök közé vegyülve belép. Vagy ágyneműbe, hordágyba rejtve is bejuthat; vagy ami még jobb, láthatatlanná teszi magát bizonyos eljárások segítségével, mint például a következő:

„Vedd egy ichneumon szívét, égessed el füst nélkül a tumbi (tökfajta) gyümölcsével és egy kígyó szemével együtt; törd meg a hamvakat, és vegyítsd el ugyanannyi vízben. Ha ezzel megke-

ned szemedet, járhatsz és kelhetsz mindenfelé: senki sem fog látni.”

Vannak ezenkívül még más eljárások is arra, hogy valaki láthatatlanná tegye magát; ezekről a dujanabeli brahmanok és a jógasirák tesznek említést.

A hárembe be lehet jutni a márgasírса hónap holdünnepén vagy más holdünnepségek alkalmával is, mert ilyenkor a hárem őrei és felügyelői az ünnepség színhelyén tartózkodnak.

A férfiak általában a következő alkalmakkor juthatnak a hárembe:

Amikor holmikát hordanak ki onnan, vagy visznek be oda; amikor az ünnepségekre szánt italokat a palotába szállítják; midőn a szolgálattévők és felügyelők el vannak foglalva; mikor valamelyik királyi felség lakosztályt változtat; midőn a háremhölgyek kirándulásra mennek vagy visszatérnek arról, és végül, mikor a király zarándokutat vagy fogadalmi utat téve, hosszabb ideig távol van. A háremhölgyek ismerik egymás titkait, és minthogy mindnyájan ugyanazt akarják, kölcsönösen támogatják egymás terveit. Egy fiatal férfi tehát mindannyit magáévá teheti, és mindaddig folytathatja az élvezetes játékot, míg el nem árulják, vagy a titok ki nem szivárog a palotából.

Az aparatakák országában például a királyi asszonyokat nem nagyon jól őrzik, és a palotába bejáratos nők segítségével sok fiatalember jut be hozzájuk. Ábhíra királyának feleségei viszonyt folytatnak a hárem azon őreivel, kik a ksatrija (harcos) osztályból valók. A vátszagulmák királyának nejei közvetítőnők segítségével a hárembe fiatal világfiakat hozatnak be, akik amazok ruháiba öltöznek. Vidarbhában a királyi asszonyok fiainak szabad bejárása van a hárembe, ahol, anyjukat kivéve, minden nővel viszonyt folytatnak. Sztrírádzsjában a király hölgyei odaadják magukat az osztályukbelieknek és rokonaiknak. Gaudában a király feleségei a brahmanokkal, ezek barátaival, szolgáljaival és rabszolgáljaival szerelmeskednek. Szaindhavában a szolgák, a férfi tejtestvérek és más hasonlók élvezik a háremhölgyeket. Himavat földjén a vakmerő

világfiak megvesztegetik az öröket, és így jutnak be a hárembe. A vangák és a kalingák országában a brahmanok a király tudtával, virágajándékozás ürügye alatt jutnak be a hárembe, hol a hölgyekkel egy függönyön keresztül beszélgetnek, és ily módon végtére célhoz érnek. Végül pedig a messze keleten a háremhölgyek fiatal férfiakat tartanak elrejtve a háremben, minden kilenc vagy tíz nő egy ifjat.

Ez volna a háremhölgyek életmódja, és ebből látható, hogyan lehet megközelíteni a mások feleségeit.

Ez okból tehát minden férfinak ügyelnie kell a feleségére. Régi tekintélyek állítása szerint a királynak oly embereket kell háremörökül alkalmaznia, akiknek nincsenek testi vágyaik. De ezek az emberek, ha maguk mentesek is a vágyaktól, félelemből vagy pénzsóvárságból bebocsáthatnak más férfiakat a hárembe, és ezért Gonikáputra azt tanácsolja, hogy a király testi vágytól, félelemtől és kapzsiságtól mentes embereket állítson a hárem őrizetére. Vátszjájana még hozzáteszi, hogy a Dharmával is lehet az embereket befolyásolni, azért az örök legyenek egyaránt vértelve a testi vágy, a félelem, a kapzsiság és a Dharma befolyása ellen is.

Bábhrajva követői azt tanácsolják, hogy a férj bízjon meg egy nőt, aki barátságot kötve feleségével, minden titkáról értesítse, és ügyeljen az asszony tisztaságára. De Vátszjájana azt véli, hogy az ilyen rosszakaratú nők mindenre kaphatók, és ezért nem volna helyes, ha a férfi holmi minden hájjal megkent személyre bízna ártatlan és tapasztalatlan feleségét.

A nők tisztasága a következő esetekben forog veszélyben:

Ha a nő állandóan társaságba jár. Ha zabolátlan természetű. Ha a férj kicsapongó. Ha a nő idegen férfiakkal szemben igen szabadon viselkedik. Ha a férfi gyakran és hosszasan távol van házatól. Ha a nő idegen országban él. Ha a férj maga rontja el felesége szerelmét és érzésszerű finomságát. Ha az asszony kicsapongó nőkkel érintkezik. Ha a férj féltékenységgel gyötri nejét.

Erre a tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„Az okos férfi, ki a Sásztrákból megismerte a módokat, amelyek segítségével a mások feleségeit el lehet csábítani, ez ismeretek folytán biztosíthatja magát, hogy feleségei részéről ne érje megcsalás. Különb is, senki se használja fel az említett eszközöket mások feleségeinek elcsábítására, egyrészt mert ezek nem mindenkor vezetnek sikerre, másrészt – ami fontosabb – gyakran szerencsétlenséget okoznak, és elpusztítják a Dharmát és az Arthát. Ez a könyv, amely a tisztas férfiak javát kívánja szolgálni, és arra oktatja őket, hogy miként óvják meg feleségeiket, ne legyen vezérfonal azok számára, akik mások feleségeivel akarnak fajtalanzkodni.”

HATODIK RÉSZ
A KÉJHÖLGYEK

I.

Miért fordulnak a kéjhölgyek a férfiakhoz.

Hogyan lehet magához láncolni a megkívánt férfit, és a férfi jellemzése, akihez a kéjnőnek csatlakoznia kívánatos

A kéjhölgyek a férfiakkal való közlekedésben nemi gyönyört és egyben megélhetési módot találnak. Ha a kéjhölgy szerelemből fogadja a férfit, akkor ez természetes eljárás, de ha csupán azért fordul hozzá, hogy pénz kapjon, akkor mesterséges vagy erőltetett a szerelem. Még az utóbbi esetben is úgy kell viselkednie, mintha szeretné a férfit, mert ezek vonzódnak a nőkhöz, akik szeretni látszanak őket. A kéjhölgy úgy tesz, mintha szeretné a férfit, nem mutatkozik pénzsóvár színben, és jövő hitelét azzal alapozza meg, hogy nem igyekszik aljas eszközökkel kicsalni látogatója pénzét.

A kéjhölgy szép öltözékben, díszével ékesen ül vagy áll háza ajtajában, és anélkül, hogy túlságosan tolakodó módon hívná magára a figyelmet, kitekint az utcára, hogy a járókelők láthassák, mert végtére ő maga is egy neme a vásárra kínált árucikkeknek. Barátságot köt olyan személyekkel, akik segítségére lehetnek mesterségében, a férfiakat összeveszítik a többi kéjnővel, balszerencsében támogatják őt, segítenek vagyont szereznie, és megvédi a bántalmazásoktól, amelyeknek különböző emberek részéről ki lehet téve.

Ama személyek, akiknek ilyen barátságát a kéjhölgyek keresik, a következők:

A városi örök vagyis rendőrök, bírósági alkalmazottak, csillagjósok, szegény, de merész férfiak, tudósok, a hatvannégy művészet mesterei, a *píthamardák*, azaz bizalmasok, a *viták*, vagyis elősdiék, a *vidúsakák*, azaz mulattatók; virágárosok, illatszerárosok, kocsmárosok, mosodások, borbélyok és végül kolduló szer-

zetesek, valamint mások is, akik céljaiknak és terveiknek támogatói lehetnek.

A férfiak, akiknek ismeretsége kívánatos a kéjhölgyeknek, amikor csak pénzt akarnak szerezni, a következők:

Vagyonilag független emberek, ifjak, olyan férfiak, akiket nem korlátoz semmiféle családi kötelék, királyi tisztviselők vagy kegydíjasok, olyan férfiak, akik fáradság nélkül jutnak jövedelmükhöz, olyanok, akik biztos jövedelmi forrásokkal rendelkeznek, férfiak, akik tetszetőseknek tartják magukat, kérkedők, tehetetlenek, akik férfinak szeretnének látszani, olyan férfiak, akik túl akarnak tenni a hozzájuk hasonlókon és lenézik őket, bőkezű természetűek, olyanok, akik vagyonukra büszkék, akik ellenszegenek szülei parancsának, olyan férfiak, akiknek személyét hozzátartozóik fontosnak tartják, és szemmel kísérik lépteit, olyanok, aki egyetlen fiai gazdag atyjuknak; aszkéták, akiket titkon a vágy gyötör, bátor férfiak, orvosok és régi ismerősök.

Viszont szerelemből vagy hírneve érdekében a kéjhölgy jeles tulajdonságokkal ékes férfiakhoz fordul, aminők a következők:

Előkelő születésű férfiak, akik a világ dolgaival ismerősek, és mindent megfelelő módon és időben tudnak tenni, költők, ügyes elbeszélők, ékesen szóló férfiak, olyanok, akik erélyes természetűek, jártasak a különböző művészetekben, előre látják a bekövetkezendőket, kitartóak, odaadók, haragot nem ismerők, szabadelvűek és bőkezűek, szeretik szüleiket, kedvelik a társas szórakozásokat, ügyesen ki tudják egészíteni a mások által kezdett verseket, minden testgyakorlatban otthonosak, mentesek a betegségetől, ép testűek, erőteljesek, nem iszákosak, fáradhatatlanok a szerelmi tevékenységben, szeretetre méltóak, szeretik a nőket, és megnyerik ezek szívét anélkül, hogy magukat egészen odadobnák, független megélhetéssel bírók, irigységtől mentesek és végül nem gyanakvó természetűek.

Ezek volnának a férfiak jó tulajdonságai.

Hasonlóképpen a nőnek is jó tulajdonságokkal kell rendelkeznie, például:

Legyen szép és szeretetre méltó, testén szerencsét hozó jeleket viseljen. Becsülje meg másokban is a jeles tulajdonságokat, és szeresse a gazdagságot. Találjon élvezetet a szerelemből fakadó egyesülésben, legyen határozott és állhatatos, ne legyen hamis és csapodár. Igyekezék mindig tapasztalatokra tenni szert, tudását bővíteni, ne legyen kapzsi vagy fősvény, és találja kedvét a társas szórakozásokban s a művészetekben.

A nők jó tulajdonságai általában a következők:

Értelmesség, jó természet és jó modor, kifogástalan magatartás, hálaérzet, meggondolt cselekvés, tevékenység, jó megjelenés, minden cselekedetében a megfelelő idő és hely megválasztása, hibátlan beszédmód, hangos nevetés rosszindulat és harag nélkül, kapzsiságtól, rossznyelvűségtől és ostobaságtól való mentesség; a Káma-Szútra ismerete, és ügyesség az ezzel kapcsolatos művészetekben.

E tulajdonságok egyikének vagy másikának hiánya adja a nők fogyatékosságait és hibáit.

A kéjhölgyeknek ajánlatos kerülni az érintkezést a férfiak következő fajtáival:

A sorvadásosakkal, a beteges vérmérsékletűekkel, a férge-sekkel, olyanokkal, akiknek bűzös leheletük van, azokkal, akik szeretik a feleségüket, a durva beszédűekkel, a gyanakvókkal, a fősvényekkel, a kegyetlenekkel és részvétlenekkel, a tolvajokkal, képmutatókkal, varázslatot űzőkkel, olyanokkal, akik nem törődnek azzal, hogy mások megbecsülik-e vagy sem, olyan emberekkel, akiket még ellenségeik is meg tudnak vesztegetni, és végül a túlzottan szemérmes férfiakkal.

Régi tekintélyek szerint a kéjhölgyek a következő indítók-okok alapján fordulnak a férfiakhoz:

Szerelemből, félelemből, pénzért, gyönyörért, hogy valakin bosszút álljanak, kíváncsiságból, szomorúságból, megszokásból, a Dharma folytán, hírnév kedvéért, részvétből, mert barátot akarnak, szégyenből, mert az illető férfi hasonlít valakihez, akit a kéjhölgy szeret, boldogság utáni vágyból, hogy mással szakíthas-

sanak, mert nemi szerveik mérete szerint ugyanazon osztályba tartoznak, mert ugyanazon osztályból valók, mert egy helyen laknak, állhatatosságból és szegénység miatt. De Vátszjájana úgy véli, hogy a gazdagság vágya, valamely szerencsétlenség elhárítása és a szerelem azok a kizárólagos indokok, amelyek alapján a kéjhölgyek a férfiakhoz csatlakoznak.

A kéjhölgy azonban nem áldozhat pénzt a szerelemért, mint-hogy a pénzszerzés a legfontosabb nála. De bizonyos esetekben, például ha fél, tekintettel lehet kedvese erejére és egyéb tulajdonságaira.

Akármennyire hívja is a férfi, sohasem szabad azonnal beleegyeznie, mert a férfiak hajlandók kevésre becsülni és megvetni azt, amit könnyen elérhetnek. Ily esetben előbb elküldi a férfihoz a fürdősoket, az énekeseket vagy a mulattatókat, akik esetleg szolgálatára állnak, vagy ezek hiányában pithamardákat vagy másokat küld, hogy a férfi érzéseit kifürkésszék, és tapogatózzanak nála. Ilyképpen megtudhatja, hogy a férfi tiszta-e vagy tisztátlan, jómódú-e vagy sem, vonzalmat érez-e vagy közönyös, bőkezű-e vagy zsugori, és ha aztán kedve szerint valónak találja, akkor a vita vagy mások segélyével magához igyekszik láncolni a férfit.

Ezek után a pithamarda fürj-, kakas- vagy kosviadal, színi-előadás, valamely művészet meg szemlélésének vagy a *maina* (szajkó fajtájú madár) meghallgatásának ürügye alatt a férfit elvezeti a kéjhölgyhöz, vagy esetleg ezt viszi a férfi lakására. Ezek után a nő ajándékot ad vendégének, ami felkeltheti kíváncsiságát és szerelmét, tehát valami szerelmi ajándékkal lepi meg a férfit, és azt mondja, hogy az illető tárgy egyenesen az ő használatára volt szánva. A nő elszórakoztatja vendégét, s olyan dolgokról mesél neki, amikben az leginkább örömét leli. Miután a férfi már eltávozott, a kéjhölgy gyakran elküldi hozzá valamelyik szolgálóleányát, aki ügyesen tud betanult beszélgetést folytatni, s ugyanakkor valami csekély ajándékkal is meglepi. Némelykor valami ürüggyel meg is látogatja, a pithamarda kíséretében.

Ilyképpen láncolja magához a kéjhölgy a megkívánt férfit.

Erre a tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„Midőn valamely világfi meglátogatja a kéjhölgyet, ez bétellevekbe csavart bételdiót, virágfüzéreket és illatos kenőcsöket nyújt neki; majd hosszasan elbeszélget vele, jelét adván a művészetekben való jártasságának. Szerelmi ajándékokkal is meglepi, különféle emléktárgyakat cserél vele, és közben bemutatja ügyességét a nemi élvezet módjaiban. Ha már egyesült kedvesével, azon kell igyekeznie, hogy az mindig kellemesnek találja őt, baráti ajándékokkal, kedves csevegéssel kell kedvében járnia, és fenn kell tartania érdeklődését az élvezés módjainak változatosságában való ügyességével.”

II.

Mikor a kéjhölgy házasságszerűen él együtt egy férfival

Ha a kéjhölgy úgy él együtt szeretőjével, mintha házastársak volnának, akkor tiszta asszony módjára kell élnie, és mindenben ki kell érdemelnie a férfi megelégedését. Kötelessége röviden: gyönyörben részesíteni a férfit. Azért nem szükséges igazán ragaszkodnia hozzá, de mindenesetre úgy kell viselkednie, mintha csakugyan ragaszkodással csüggne rajta.

Hogy ezt keresztülvigye, következőképpen kell eljárnia: anyját, aki tőle függ, úgy mutatja be, hogy nagyon nyereség-hajhászó és egyébvel sem törődik, csak pénzharácsolással. Ha nem volna anyja, akkor az anya szerepét öreg dajkájával vagy más idősebb, bizalmas nőismerősével játszatja el. Ami az anyát vagy az anyahelyettest illeti, ezek nem mutatnak sok jóindulatot a barát iránt, és a kéjhölgyet erőnek erejével vissza próbálják tartani tőle. A fiatal nő viszont ilyen esetekben haragot, levertséget, félelmet és szégyenkezést tett, de semmi esetre sem tagadja meg az engedelmességet anyjával vagy helyettesével szemben. Azt mondja neki, hogy a férfi beteg, és ezzel az ürüggyel meglátogatja. Azonfelül biztosítania kell a férfi kegyét, éspedig a következőképpen:

Elküldi hozzá szolgálóját, és elkéreti tőle az előző napon viselt virágokat, hogy szerelme jeléül aznap ő maga hordja azokat, ugyanígy elkéreti a bételleveleket s bételdiókat, melyeket a férfi nem fogyasztott el, meglepetését és bámulatát fejezi ki a férfi ügyessége és tapasztalt volta fölött, amit a nemi közlekedésben és az élvezet különböző módjainak alkalmazásában tanúsít, leckéket

vesz tőle a gyönyör hatvannégy módjában, amelyeket Bábhravja sorol fel, a tanult fogásokat állandóan alkalmazza, és alkalmazkodik a férfi képzelméhez; megőrzi titkait; közli vele saját titkait és vágyait; eloszlatja haragját; nem hanyagolja el, hanem mindenkor tudomást vesz róla, ha a férfi az ágyban feléje fordítja arcát; simogatva játszik a férfi testrészeivel, amint éppen kívánja; álmában megöleli s megcsókolja, aggódva s nyugtalanul nézi, midőn a férfi elgondolkodik, vagy másvalamire gondol; ha valahol találkozik kedvesével, vagy az utcáról meglátja őt háza erkélyén, nem mutat sem közönyt, sem túlzott érzelmi indulatot; gyűlöli barátja ellenségeit, és szereti azokat, akik neki kedvesek; osztja kedvteléseit, maga is vidám vagy szomorú lesz, aszerint, hogy milyen hangulatban van a férfi, kifejezi vágyát, hogy barátja feleségeit láthassa; nem tart sokáig haragot; gyanakvást tettét, mintha azt hinné, hogy a férfi testén levő fog- és körömnyomok más nőtől erednek, holott ő maga okozta azokat; szerelmét iránta nem szavakkal, hanem tettekkel, külső jelekkel és elejtett félszavakkal bizonyítja; csendben marad, míg kedvese alszik, részeg vagy beteg; figyelmesen hallgat, ha a férfi a saját jó cselekedeteiről beszél, és szavait később ismétli, dicséretekkel halmozván el őt; élénken és vidáman beszél a férfival, ha ez már eléggé bizalmas lábon áll vele; minden elbeszélését készségesen meghallgatja, kivéve, ha versenytársnőit emlegeti; részvétet és bánatot mutat, ha a férfi sóhajt, ásít, vagy rosszul érzi magát; „hosszú életet” kíván, amikor kedvese tüsszent; ha unatkozik, betegséget színlel, vagy kifejezi a terhesség utáni vágyakozását; nem dicséri senki más jótulajdonosságait, és óvakodik attól, hogy elítélje azokat, akik ugyanazon hibákban leledzenek, mint a kedvese, viseli a tárgyakat, amelyeket kedvesétől kapott ajándékba, nem veszi fel ékszereit és nem eszik, amidőn kedvese szenved, beteg, levert, vagy amikor valami szerencsétlenség érte, ilyenkor vigasztalja és osztja keserveit; ha a férfi önszántából vagy száműzetés miatt el készül hagyni az országot, akkor megkéri, hogy vele mehessen; azt emlegeti, hogy nem akarná túlélni őt, és életének egyetlen célja az, hogy az

öv é legyen; bemutatja az előre megfogadott áldozatot, ha kedvese vagyona tesz szert, valamiben sikert arat, vagy betegségből felépül, mindennap felékesíti magát; nem bánik túl szabadosan kedvesével; nevét dalaiba vegyíti; kezével megérinti szerelmesnek derekát, mellét vagy homlokát, és úgy tesz, mintha ez érintés végtelen kéjt keltene benne; térdére ülve elalszik; gyermeket szeretne tőle; azt kívánja, hogy ne éljen tovább, mint a kedvese; lebeszéli a böjtök megtartásáról, mondván: „Háruljon rám a vétked”; ha nem sikerül lebeszélnie, akkor ő is osztozik fogadalmi betartásában; azt mondja, hogy maga is nehezen tartja be a böjtöket, ha emiatt nézeteltérés támadna köztük; egyformán gondját viseli kedvese s a saját vagyonának; nem jelenik meg a nyilvánosság előtt barátja nélkül; elkíséri, ha ő úgy kívánja; szívesen használja a dolgokat, amiket kedvese már használt, és megeszi utána az ételmaradékokat; tiszteli szeretője családját, jellemét, a művészetekben tanúsított ügyességét, testszínét, szülőföldjét, barátait, jó tulajdonságait és szeretetreméltó voltát; megkéri, hogy énekeljen vagy másvalamit tegyen, amihez ért; félelem nélkül felkeresi barátját, és mit sem törődik a hideggel, meleggel vagy az esővel; kijelenti, hogy a másvilágon is az ő kedvese lesz; ízlésben és tetteiben alkalmazkodik hozzá; nem űz varázslatokat s igézeteket; állandóan civódik anyjával a férfinál teendő látogatások miatt, és ha anyja erővel máshova viszi, azzal fenyegetőzik, hogy megmérgezi, meggyilkolja, felakasztja vagy éhen veszi magát; végül megbízottai és szószólói révén teljes bizalmat kelt a férfinál állhatatossága és szerelme iránt; és – ha maga kap is pénzt kedvesétől – elkerül mindennemű vitát anyjával e kérdésre vonatkozólag.

Ha a férfi útra készül, megesketteti, hogy pontosan visszatér, távollétében pedig elhanyagolja az istentiszteleteket, és nem hord más ékszert, csak azokat, amelyek szerencsét hoznak. Ha a visszaérkezés megállapított ideje elmúlt, akkor bizonyos előjelekből, jóslatokból igyekszik megtudni az érkezés idejét, minők például a szomszédok szavai, a csillagok és a Hold állása. Ha jó előjel

mutatkozik, vagy álmában látott ilyesmit, felkiált: „Ó, bár hamarosan együtt lehetnénk megint!” Ha pedig búskomor előérzetek bántják, vagy rossz előjelet lát, akkor engesztelő szertartást mutat be az isteneknek.

Amikor a férfi visszaérkezik, a hölgy hódolatot mutat be Kámának (a szerelem istenének) és a többi istenségnek, majd vizet hozatván barátaival, hódolatát mutatja be a hollónak is, amely a házioltárra helyezett áldozati étkeket szokta felszedegetni. A kedvesénél tett első látogatás alkalmával arra kéri, hogy ő is mutasson be hasonló áldozatokat, s a férfi meg is teszi, ha kellőképpen ragaszkodik kedveséhez.

A férfi akkor ragaszkodik kellőképpen a nőhöz, ha szerelme nem szolgál érdekélokot, ha ugyanazt akarja, amit a szeretője, ha minden gyanakvástól mentes, és ha pénzkérdésekben nem vonja számadásra a nőt.

Így kell a kéjhölgynek házasságszerűen élnie a férfival. Ezeket a szabályokat Dattaka állapította meg, hogy vezérfonalként szolgáljanak a kéjhölgyek számára. Vannak még más szabályok is, amelyek itt nincsenek megemlítve; ezek az illető egyének szokásaiból és természetéből erednek, s ehhez mértten kell alkalmazni is őket.

Erre a tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A nők szerelmének mibenlétét még azok sem ismerhetik ki, akik benne részesülnek. Ennek oka a női nem ravaszságában, kapzsiságában és ösztönük hajlékonyságában rejlik.”

„A nőt ügyszólván sohasem lehet igaz mivoltukban megismerni, akár szeretnek vagy közönyösek, akár gyönyört okoznak a férfinak vagy elhagyják őt, vagy ha kicsalják is a férfinak mindenét, amivel csak bír.”

III.

A pénzszerzés módjai.

A jelek, amelyek a szerető elhidegülését mutatják,
és a módok, hogyan lehet megszabadulni tőle

A nő kétféleképpen szerezhet pénzt kedvesétől, éspedig:

Természetes és becsületes eszközökkel, vagy mesterséges fogásokkal. A régi szaktekintélyek véleménye szerint, ha a nő kedvesétől annyi pénzt tud szerezni, amennyivel szükségleteit kielégítheti, akkor nem kell mesterséges fogásokat alkalmaznia. De Vátszjájana úgy véli, hogy amennyiben a nő már természetes eszközökkel is tud pénzt szerezni, a mesterséges fogások alkalmazásával kétszerannyira tehet szert, ennek folytán tehát az utóbbiakhoz folyomodik, hogy mindenféle módon pénzt sajtoljon ki a férfitől.

A módok, amelyek segélyével a szerelmes férfitől pénzt lehet kicsalni, a következők:

1. A nő különböző alkalmakkor pénzt kér kedvesétől, hogy bizonyos cikkeket, például ékszereket, díszeket, élelmet, italokat, illatszereket és ruhákat vásároljon; azonban nem veszi meg mindet, vagy olcsóbban szerzi be a dolgokat.

2. Szemtől szembe dicséri a férfi eszességét.

3. Azt állítja, hogy bizonyos ünnepek alkalmával ajándékokat vagy fogadalmi tárgyakat kell vennie a szent fák, kertek, templomok vagy fürdőhelyek részére.

4. Azt állítja, hogy hazatérőben a férfitől, a királyi őrség vagy a tolvajok elvették az ékszereit.

5. Azt állítja, hogy minden tulajdonát elpusztította a tűz, házának összeomlása vagy szolgálainak hanyagsága.

6. Azt állítja, hogy kedvese ékszereit a sajátjaival együtt elvesztette.

7. Megbízottai által tudtára adhatja a férfinak, hogy mennyi költségébe kerültek a nála tett látogatások.

8. Szeretője nevében adósságokat csinál.

9. Veszekszik anyjával a költség miatt, amelybe szeretője kedvéért verte magát, és amelyet anyja nem akar jóváhagyni.

10. Nem akar elmenni az ismerősök által rendezett ünnepélyekre, azt hozva fel kifogásul, hogy nem tud ajándékokat vinni nekik, de előzetesen beszélt már kedvesének ama dús ajándékokról, amelyeket neki az illetők adtak.

11. Nem tart be némely szertartást, azzal a kifogással, hogy nincs arra pénze.

12. A művészeket és a mesterembereket rábeszéli, hogy kedvese számlájára dolgozzanak.

13. Orvosi költségekre hivatkozik, vagy azt állítja, hogy bizonyos célok miatt a minisztereknek fizetnie kell.

14. Barátait és jótevőit támogatja, akár ünnepek, akár valami szerencsétlenség alkalmából.

15. Házi áldozatokat tart.

16. Azt állítja, hogy egy barátnőjének a fiát akarja kiházásítani.

17. Másállapotban lévén, különféle vágyakat óhajt kielégíteni.

18. Betegnek mondja magát, és megtetézi a kezelési költséget.

19. Azt állítja, hogy egy barátját kell kisegítenie zavarából.

20. Eladja némely ékszerét, hogy kedvesének ajándékot vegyen.

21. Úgy tesz, mintha díszeknek, berendezésének vagy konyhafelszerelésének egy részét eladná, de a vásárló kalmárral előre megegyezett, és kitanította őt a szerepére.

22. A közönségesnél sokkal drágább konyhaszereket akar venni, hogy ezeket könnyebben meg lehessen különböztetni a többtől, s így ne cseréljék ki azokat értéktelenebbekre.

23. Kedvesét régebbi bőkezűségére emlékezteti, és barátnőivel s szolgálóival állandóan erről beszéltet.

24. Arról beszél kedvese előtt, hogy más kéjhölgyek mily nagy jövedelemmel rendelkeznek.

25. E kéjhölgyek előtt, szeretője hallatára, leírja saját jövedelmét, és azt az övéknél nagyobbának mondja, ha ez nem is igaz.

26. Nyíltan ellenszegül anyjának, ha ez őt rá akarja venni arra, hogy fogadja kegyébe régebbi ismerőseit, akik nagy jövedelemben részesítenék.

27. Végül pedig eszébe juttatja kedvesének a vetélytársak bőkezűségét.

Ezek volnának a pénzszerzés módjai.

A nő mindenkor értsen hozzá, hogy felismerje kedvese lelkiállapotát, az érzelmeket s a hajlandóságot, amelyekkel az iránta viselkedik, és pedig a férfi viselkedésének, arckifejezésének és arcszínének változásaiból.

Az elhidegülő férfi viselkedése a következő:

1. A szükségesnél kevesebbet ad kedvesének, vagy sokszor másvalamit, nem azt, amit kért.
2. Ígéretekkel kecsegteti.
3. Ígér valamit, de másképpen cselekszik.
4. Nem elégíti ki hölgye vágyait.
5. Elfeledkezik ígéreteiről, vagy mást tesz, mint amit ígért.
6. Titokzatos és burkolt módon beszél szolgálival.
7. Máshol tölti az éjszakát, azt hozva fel ürügy gyanánt, hogy egy barátjánál van dolga.
8. Titkon beszél valamely régebbi nőismerősének szolgálóival.

Amikor a kéjhölgy kedvese hajlandóságában változást észlel, akkor – még mielőtt a férfi rájönne szándékára – minden értékes holmiját, amit kedvesétől kapott, lefoglaltatja egy állítólagos hitelezővel, valami képzeletbeli adósság fejében. Ezután, ha a férfi

gazdag, és mindig jól viselkedett irányában, akkor továbbra is tisztelettel bánik vele, ha azonban szegény, akkor a nő lerázza magáról, mintha sohasem látta volna.

A módok, amelyek segélyével meg lehet szabadulni az elhidedült szeretőtől, a következők:

1. A nő felhánytorgatja kedvese szokásait és hibáit, kellemetleneknek és utálatosaknak tünteti fel azokat, miközben ajkát megvetően biggyeszti, és toporzékol.

2. Olyan ügyről beszél vele, amit az nem ismer.

3. Nem fejezi ki csodálatát a férfi tudása fölött, sőt inkább bírálgatni kezdi.

4. Megalázza a férfi kevélységét.

5. Oly férfiak társaságát keresi, akik kedvesét tudásban és okosságban túlszárnyalják.

6. Különböző alkalmakkor megvetését érezteti vele.

7. Elítélően nyilatkozik olyan férfiakról, akik hasonló hibákban leledzenek, mint a szeretője.

8. Ellenszenvét fejezi ki az élv módok iránt, amelyeket a férfi alkalmazni szokott.

9. Nem engedi megcsókolni a száját.

10. Nem engedi érinteni dzsaghanáját, azaz testének a köldök és a combok közé eső részét.

11. Undorát fejezi ki a harapások és a karmolások iránt.

12. Nem szorítja magához a férfit, amikor az megöleli.

13. Az egyesülés alatt mozdulatlan marad.

14. Azt követeli a férfitől, amikor fáradt, hogy egyesüljön vele.

15. Kineveti a férfit, ha az szerelemről beszél.

16. Nem viszonozza ölelését.

17. Elmegy a férfi közeléből, ha ez meg akarja ölelni.

18. Álmosnak tettet magát.

19. Látogatóba vagy társaságba megy, amikor azt látja, hogy kedvese egész nap vele szeretne maradni.

20. Úgy tesz, mintha rosszul értené a férfi szavait.

21. Minden ok nélkül nevet, vagy ha a férfi tréfálkozik vele, másvalamin kacag.

22. Mialatt kedvese beszél, ő szolgálóra tekinget, és összeütögeti kezeit.

23. Félbeszakítja a férfi elbeszélését, és más dolgokról kezd beszélni.

24. Feltárja a férfi hibáit és vétkeit, gyógyíthatatlanoknak nyilvánítván azokat.

25. Olyan kiszámított dolgokat mond szolgálóinak, amelyekről jól tudja, hogy sebet ütnek szeretője szívére.

26. Amikor a férfi meglátogatja, ő rá sem néz.

27. Olyan dolgokat kér tőle, amiket az nem adhat.

28. És végül kiadja az útját.

Erre a tárgyra vonatkoznak a következő szentenciák:

„A kéjhölgy feladata: érett megfontolás után viszonyt kötni a megfelelő férfival, magához láncolni azt, akivel szövetezett, dús javakat szerezni attól, akit magához láncolt, és lerázni a férfit, miután minden vagyonából kiforgatta.”

„A kéjhölgynek, aki az ismertetett módon a férjes asszony életét éli, nincs alkalmatlansága nagyszámú szeretőkkel, és mindamellett nem csekélyebb jólétre s gazdagságra tehet szert.”

IV.

A viszony felújítása valamelyik régi szeretővel

Miután a kéjhölgy kiforgatta kedvesét a vagyonából, s elhagyta őt, azon kell igyekeznie, hogy felújítsa viszonyát valamelyik régebbi szeretőjével. De ne keresse az érintkezést vele mindaddig, míg nem állapította meg, hogy amaz ismét jómódnak örvend, vagy még maradt a vagyonából, és hogy vonzódik-e még őhozzá. És ha az illető férfi éppen egy másik nővel él, alaposan fontolja meg a dolgot, mielőtt lépéseket tenne.

A számításba vehető férfi csupán a következő hat helyzet egyikében lehet:

1. Saját elhatározásából elhagyta első hölgyét, sőt azóta már egy másodikat is elhagyott.

2. Mind a két esetben a nő adta ki az útját.

3. Az első nővel saját elhatározásából szakított, a másik viszont kiadta útját.

4. Az első saját elhatározásából elhagyta, és jelenleg a másikkal él.

5. Az első kiadta útját, a másodikat viszont saját elhatározásából hagyta el.

6. Az első kiadta útját, és jelenleg a másikkal él.

Az első esetben, azaz ha a férfi mind a két nőt saját elhatározásából hagyta el, nincs értelme újból felkeresni őt, tekintettel állhatatlanságára és a közönyre, mellyel a két nő jeles tulajdonságai iránt viseltetett.

A második esetben, azaz ha mind a két nő a maga akaratából szakított vele, akkor figyelembe kell venni, vajon azért adta-e ki

útját a második nő, mert azt remélte, hogy egy másik férfitől több pénzt csalhat ki. Ha így áll a dolog, akkor érdemes hozzá fordulni, mert ha még mindig vonzódik első hölgyéhez, akkor ezután több pénzt fog adni neki, részben hiúságból, részben azért, hogy a másikat bosszantsa. De ha szegénysége vagy fukarsága miatt hagyták el másodízben is, akkor nincs célja a viszony felújításának.

A harmadik esetben, azaz ha a férfi önként hagyta el első hölgyét, de a második kiadta útját, akkor – ha kész visszatérni az elsőhöz, és már előre sok pénzt ad neki – célszerű visszafogadni őt.

A negyedik esetben, azaz ha a férfi önként hagyta el első hölgyét, és jelenleg a másikkal él, akkor az elsőnek – ha vissza szeretné kapni volt kedvesét – előbb meg kell győződnie arról, hogy azért szakított-e vele, mert a másik nőben valamely kivételes tulajdonságot remélt találni, és minthogy ezt nem találta meg, hajlandó visszatérni hozzá és sok pénzt adni neki, tekintettel egykori viselkedésére és a vonzalomra, mellyel még most is viseltetik irányában. – Vagy ha a férfi, miután több hibát és fogyatékoságot fedezett fel a második nőben, azt gondolja, hogy az elsőben több jó tulajdonságot találhat – ha ez nem is felel meg a valóságnak –, és mindezért kész sok pénzt adni neki. Vagy végül a hölgy mérlegeli a férfi természetét, vajon gyenge ember-e, vagy egyszerre sok nőt szeret-e élvezni, vagy olyan természetű-e, aki sohasem tesz semmit a nőért, akivel él. Ha mindezekkel tisztában van, akkor vagy hozzá fordul, vagy elejti tervét, amint a körülmények magukkal hozzák.

Az ötödik esetben, azaz ha az első nő kiadta a férfi útját, de a másikat már ez hagyta el önként, akkor az elsőnek – ha vissza szeretné szerezni volt kedvesét – előbb meg kell bizonyosodnia afelől, hogy a férfi vonzódik-e még hozzá, és áldozna-e sok pénzt reá, vagy hogy dacára az első nő jeles tulajdonságai iránt érzett vonzalmának, nem vágyódik-e éppen valamely más nőre, vagy hogy mivel a nő kiadta útját, mielőtt nemi vágyait kellőképpen kielégíthette volna, nemcsak azért akar-e most visszatérni hozzá, hogy megbosszulja az elszenvedett sérelmet; vagy hogy nem

akarja-e megnyerni bizalmát és aztán tönkretenni őt, visszavéve mindazt, amit a nő egykor kicsalt tőle; avagy végül vajon nem azt szándékolja-e, hogy a nő csak szakítson szeretőjével, s azután maga is faképnél hagyja. Ha mindezeket alaposan megfontolva, azt véli, hogy a férfi szándékai csakugyan becsületesek, akkor újból viszonyt köthet vele. De ha rossz szándékot sejt a férfi részéről, akkor mondjon le tervéről.

A hatodik esetben, azaz ha az első nő kiadta a férfi útját, és ez jelenleg a másikkal él, de maga tesz kezdeményező lépéseket, hogy visszatérjen az elsőhöz, akkor a kéjhölgy alaposan gondolja meg a dolgot, mielőtt határozná; és miközben a másik nő azon igyekszik, hogy biztosítsa magának kedvese hűségét, ő a maga részéről a háttérben marad, és megkísérli visszahódítani volt szeretőjét, ilyképpen okoskodván:

1. Igaztalanul és ok nélkül adtam ki az útját, és most, miután más nőhöz csatlakozott, mindent el kell követnem, hogy visszahódítsam.

2. Ha csak egyszer beszélhetnék vele, szakítana a másik nővel.

3. Régi kedvesem folytán megalázhatnám a mostani szeretőmet.

4. Újra gazdag lett, szép állása van, és a király magas hivattal bízta meg.

5. Elváltan él hölgyétől.

6. Jelenleg független.

7. Atyjától vagy fivéréből különváltan él.

8. Ha kibékülök vele, ismét gazdag ember kerül a kezem közé, kinek visszatértét csupán jelenlegi szeretőm akadályozza meg.

9. A barátnője nem becsüli meg, most elcsalhatom tőle.

10. Ez ember barátja szereti a vetélytársnőmet, aki szívből gyűlöl engem: most alkalmam lenne, hogy ezt a nőt megfosszam szeretőjétől.

11. Ha vissza tudnám szerezni, ezzel megalázhatnám, mert bebizonyítanám, hogy milyen állhatatlan jellemű.

Ha a kéjhölgy elhatározta a viszony felújítását régi szeretőjével, akkor a pítamardája vagy valamely szolgája felkeresi a férfit, és azt mondja neki, hogy csupán a nő anyjának rosszindulata folytán adták ki annak idején az útját, hogy a leány még ma is éppen úgy szereti, mint az első napon, de az anyja iránti engedelmesség parancsán kénytelen volt engedni, s hogy csupa szenvedés az élete jelenlegi szeretőjével, akit megvet és gyűlöl. Azonfelül a szószólók igyekeznek bizalmat kelteni a férfin, a leánynak iránta érzett régi szerelméről beszélve, és célzást tesznek e szerelem valamely jelére, melyet a hölgy még mindig nem felejtett el. Ez a jel a férfit visszaemlékezteti az akkor élvezett kéjre, például arra a módra, ahogy csókolózott vagy közösült a hölgygel.

Ezek volnának a régebbi szeretővel való viszony felújításának módjai.

Ha a nő két férfi közt választhat, akik közül az egyik régebben a szeretője volt, a másik pedig még új, akkor az ácsárják (rég, tekintélyes tanítómesterek) szerint az elsőt kell előnyben részesítenie, minthogy ismervén ízlését és jellemét, könnyebben nyerheti meg tetszését, és elégítheti ki. De Vátszjájana úgy vélekedik, hogy a régebbi szerető, aki már vagyonának tetemes részét elköltötte, nem akar, vagy nem tud újból pénzt adni, és ennek következtében kevesebb bizalmat érdemel, mint az idegen férfi. Természetesen előfordulhatnak kivételek is ez általános szabály alól, tekintve a férfiak különböző természetét.

E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A régebbi szeretővel való viszony felújítása akkor kívánatos, ha ezáltal a férfit el lehet választani egy másik nőtől, és megfordítva, vagy ha a nő ezzel bizonyos hatást akar tenni jelenlegi szeretőjére.”

„Ha a férfi kizárólag egy nőhöz ragaszkodik, akkor nem tudja elviselni, hogy hölgye más férfiakkal álljon kapcsolatban, egészen vak a nő fogyatékoságaival szemben, és abbéli félelmében, hogy barátnője elhagyná, sok pénzt ad neki.”

„A kéjhölgy legyen szeretetreméltó a férfihoz, aki vonzódik hozzá, és viselkedjen ridegen s elutasítóan azzal, aki nem részesíti elegendő figyelemben. Ha, mialatt együtt él egy férfival, egy másik férfi üzenetet küld hozzá, akkor vagy megtagad mindennemű feleletet, vagy kijelöl egy napot, amikor majd meglátogatja; de nem szabad elhagynia a férfit, akivel él, s aki ragaszkodik hozzá.”

„Az okos nő, mielőtt felújítaná a viszonyt valamelyik régebbi szeretőjével, előbb megbizonyosodik afelől, hogy az új viszonyt boldogság, nyereség, szerelem és barátság fogja kísérni.”

V.

A nyereség különféle módjai

Ha a kéjhölgynek nap nap után számos látogatója van, és így állandóan sok pénzt keres, akkor nem kell egy kizárólagos baráthoz csatlakoznia. Ez esetben megállapítja az egy éjszakáért járó díjat, miután figyelembe vette a helyet, az évszakot, látogatóinak jövedelmét, saját jeles tulajdonságait, valamint szépségét, és összehasonlította árait a többi kéjhölgy által kért díjakkal. Díjszabásáról esetleg értesíti szeretőit, barátait és ismerőseit. Ha azonban kilátása van arra, hogy egyetlenegy férfi révén is szép keresetre tegyen szert, akkor viszonyt köt, és házasságszerűen él ezzel.

A bölcsek véleménye szerint, ha a kéjhölgy két barát közt választhat, akiknek részéről egyenlő nyereségre számíthat, akkor részesítse előnyben azt, aki azzal szolgálhat neki, amire éppen szüksége van. De Vátszjájana úgy véli, hogy azt kell előnyben részesítenie, aki aranyat ad neki. Mert az aranyat nem lehet olyan egyszerűen visszavenni, mint más dolgokat, azonkívül az aranyat mindenütt szívesen fogadják, és oly eszköz, amelynek segítségével minden kívánhatót meg lehet szerezni. Az arany többet ér az ezüst-, réz-, bronz- vagy vastárgyaknál, vázáknál, bútoroknál, ágyaknál, felső- s alsóruháknál, illatozó anyagoknál, edényeknél, olajnál, gabonánál, állatoknál stb.

Ha a két szeretőjelölt meghódítása egyenlő fáradsággal jár, vagy ha a kéjhölgy ugyanazt szeretné elérni mindegyiküktől, akkor folyamodjék valamelyik barátnője véleményéhez, és ennek alapján válasszon; de az illetők személyes tulajdonságai, sőt a

rajtuk felismerhető szerencsés vagy szerencsétlen előjelek is eldönthetik a választást.

Ha a két jelölt egyike vonzódik a kéjhölgyhöz, míg a másik csupán nagylelkű s bőkezű, akkor a bölcs tekintélyek szerint ez utóbbi férfit kell előnyben részesíteni; de Vátszjájana úgy vélekedik, hogy helyesebb azt részesíteni előnyben, aki vonzalommal viseltetik a kéjhölgy iránt, hiszen meglehet, hogy szintén bőkezűnek s nagylelkűnek fog bizonyulni; annyi bizonyos, hogy még a zsugori is szívesen ad pénzt a nőnek, akihez ragaszkodik, viszont az a férfi, aki csupán nagylelkű, sohasem szereti igaz vonzalommal a nőt. De ha a két számba vehető férfi közül az egyik szegény, a másik meg gazdag, akkor a kéjhölgy természetesen az utóbbit részesíti előnyben.

Ha a két jelölt közül az egyik nagylelkű adakozó, a másik pedig minden szolgálatra késznek mutatkozik, akkor némely tekintély véleménye szerint azt kell előnyben részesíteni, aki minden szolgálatra kész. De Vátszjájana azt tartja, hogy az a férfi, aki szolgálatot tesz, azt hiszi, hogy ezzel egyszer s mindenkorra megnyert mindent, míg a nagylelkű ember nem is gondol többé arra, amit egyszer adott. A kéjnő ebben az esetben is előbb gondolja meg, hogy milyen előnyökkel járna az egyikkel vagy a másikkal való viszony, és ennek alapján döntsön.

Ha a két férfi közül az egyik hálás természetű, a másik viszont bőkezű, akkor némely bölcs szerint az utóbbit kell előnyben részesíteni. De Vátszjájana mégis azt véli, hogy az elsőt kell választani, mert a bőkezű emberek rendszerint fennhéjázók, erőszakosak, durván beszélnek, és nincsenek tekintettel másokra. Ezek a bőkezűek, ha mégoly hosszú ideig folytattak is viszonyt a kéjhölgygel, amikor ez valamely fogyatékoságukat felfedezi, vagy valami kedvezőtlen megjegyzést tesz erre vonatkozólag, azonnal szakítanak vele, és elfeledik a szolgálatokat, amelyeket amaz tett nekik. A hálás természetű férfi azonban nem szakít azonnal, hanem tekintetbe veszi a nő igyekezetét, amellyel meg akarta nyerni a tetszését. Hasonló esetben is a jövő lehetőségek alapos megfontolása döntse el a választást.

Midőn a kéjhölgynek alkalma nyílik megfelelő barátot találni, viszont másfelől nagy keresetre van kilátása, akkor a tekintélyek véleménye szerint elsősorban a pénzszerzéssel kell törődnie. De Vátszjájana azt tartja, hogy a pénzszerzésre holnap éppen úgy alkalom nyílhat, mint ma, viszont ha a kéjhölgy nem kap az alkalmon, hogy megszerezze a megfelelőnek ígérkező barátot, ez megbosszulhatja magát. Itt is azt kell figyelembe vennie a választásnál, hogy melyik eset kecsegtet jobb eredménnyel.

Egyébként a kéjhölgy hasonló esetben azzal nyugtathatja meg a barátjának kiszemelt férfit, hogy éppen dolga van, és majd másnap rendelkezésére áll: így a kínálkozó keresetről sem kell lemondania.

Ha a kéjnőnek egyrészt alkalma volna pénzt keresni, másrészt pedig lehetőség mutatkoznék valamely szerencsétlenséget elhárítani, akkor a bölcsek véleménye szerint inkább a pénzszerzésre kell gondolnia; de Vátszjájana azt állítja, hogy a pénz jelentősége korlátozott, míg az egyszer elhárított szerencsétlenség aligha fog újra fenyegetni. Azonfelül ilyen esetben a fenyegető szerencsétlenség nagysága vagy jelentéktelensége döntse el a választást.

A leggazdagabb és legkiválóbb kéjhölgyek jövedelmükből a következő célokra áldoznak:

Templomok építésére, víztartályok és kertek létesítésére, arra, hogy bizonyos brahmanoknak teheneket ajándékozzanak, az istenek kultuszaira s a tiszteletükre adott ünnepélyekre, és végül módjuknak megfelelő fogadalmak megvalósítására.

A többi kéjhölgy a következő célokra fordítja jövedelmét:

Hogy a mindennapi viseletre való fehér öltözéket beszerezze; hogy elegendő táplálékot és italt vásároljon, amivel éhségét és szomjúságát csillapíthatja; hogy mindennap illatos *támbúlát*, vagyis bétellevelekbe csavart bételdiót rághasson; hogy aranydíszes ékességeket viselhessen. A régi tekintélyek azt állítják, hogy ezek a kiadások megfelelnek a középrangú s az alantas kéjhölgyek keresetének; de Vátszjájana úgy véli, hogy ezek jövedelmét sem-

miképpen sem lehet meghatározni, minthogy ez a helyi viszonyoktól, az uralkodó szokásoktól, megjelenésüktől és még sok más körülménytől függ.

Ha a kéjhölgy a férfit meg akarja akadályozni abban, hogy más nőhöz forduljon, vagy ha el akarja csalni a nőtől, akivel viszonya van, vagy meg akar fosztani egy nőt a jövedelemtől, amelyet a férfi jóvoltából élvez, vagy ha azt hiszi, hogy viszonyt kötve az illető férfival, rangban emelkedne, nagy javakra tenne szert, és minden férfi előtt kívánatossá tehetné magát, vagy ha a férfi segítségével valamely szerencsétlenséget szeretne elhárítani, vagy ha igazán vonzódik hozzá és szerelmes belé, vagy ha a férfi által valakin ki akar fogni; vagy ha a szívességre gondol, amelyet a férfi nemrég tett neki, vagy pedig, ha csupán a vágya viszi a férfihoz: ez esetek bármelyikében csak egészen kevés pénzt kér tőle, ezt is barátságos modorban.

Ha a kéjhölgynek az a szándéka, hogy elhagyja jelenlegi szeretőjét, és egy másikhoz csatlakozik, vagy ha oka van feltételezni, hogy szeretője nemsokára elhagyja, s visszatér feleségeihez, vagy ha szeretője elköltötte már minden pénzét, és gyámja, mestere vagy atyja érte jöhet, s elviheti magával, vagy ha kedvesét állásának elvesztése fenyegeti, vagy végül, ha a férfi csapodár természetű; ez esetek bármelyikében a kéjhölgynek igyekeznie kell, hogy a lehető legrövidebb idő alatt annyi pénzt csaljon ki a férfitől, amennyit csak tud.

Másrészt, ha a kéjhölgy azt gondolja, hogy szeretője nemsokára értékes ajándékokat kap, vagy a király valamilyen hivattal bízta meg, vagy örökölni fog, vagy hogy árukkal terhelt hajója rövidesen megérkezik, vagy ha a férfinak sok elraktározott gabonája s egyéb áruai vannak, vagy ha arra gondol, hogy nemhiába teszi, amit a férfinak tesz, vagy ha szeretője mindig híven tartja szavát: ez esetek bármelyikében a kéjhölgy fontolóra veszi a férfitől várakozó jólétet, és házastárs módjára él együtt vele.

E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A kéjhölgy tartsa szem előtt jelen javait s a jövőben remélhető jómódot, ezért kerülje az olyan férfiakat, akik nehéz fáradság-

gal szerezték meg a megélhetésükhöz szükséges eszközöket, valamint térjen ki azoknak útjából is, akiket önzővé és érzéktelenné tettek ama kegyek, amelyekben a király részesítette őket.”

„Minden erejével azon igyekezzék, hogy szerencsés és bőkezű férfiakhoz csatlakozzon, vagy olyanokhoz, akiket veszélyes lenne elutasítania vagy megsértenie. Még esetleges áldozat árán is kössön viszonyt az erélyes és nagylelkű férfiakkal, kik – miután kielégülést találtak – sok pénzt adnak neki, még egészen csekély szolgálatokért is.”

VI.

A nyereségek és veszteségek. Kétségek.

A kéjhölgyek különböző fajtái

Gyakran megesik, hogy valaki a kínálkozó nyereséget hajszolja, de minden igyekezetének ellenére is nyereség helyett csak veszteség éri.

E veszteségek okai a következők:

A kellő értelem hiánya. Túlzott szerelem. Túlzott büszkeség. Túlzott önzés. Túlságos együgyűség. Túlzott bizalom. Túlzott harag. Renyhesség. Nemtörődömség. Valamely gonosz szellem befolyása. Végzetes körülmények.

Lássuk e veszteségek következményeit. Ezek:

Meg nem térülő kiadások. A jövőre való kilátások megghiúsultak. A megszerezni vágyott nyereség elvesztése. Elkeseledés. Embergyűlölet. Az egészség romlása. Megkopaszodás és más hasonló.

A nyereség háromféle lehet: vagyoni, erkölcsi és szerelmi nyereség. Hasonlóképpen a veszteség is háromféle: vagyoni, erkölcsi és szerelmi veszteség. Ha valamely nyereség hajszolása közben más részről újabb nyereségre akad lehetőség, ezt „kísérő nyereség”-nek nevezzük. Ha a remélt nyereség kétséges, akkor az „egyszerű kétség” esetével állunk szemben. Ha azonban a kétség a két kínálkozó nyereség valamelyikére vonatkozik, akkor „vegyes kétség” keletkezik. Ha valaki *egy* célt akar elérni, de úgyszólván akaratlanul kettős eredmény mutatkozik, akkor ezt „két eredmény kapcsolata”-nak hívjuk. Ha az *egy* cél utáni törekvés folytán többszörös eredményt sikerül elérni, ennek neve „sokszoros eredmény kapcsolata”.

Említettük, hogy a nyereség, s ennek ellentéte, a veszteség is háromféle lehet:

1. Ha a kéjhölgy egy előkelő személyiséggel él, akinek jóvoltából gazdagságra tesz szert, de közben másokat sem hanyagol el, hogy így jövődő esélyeit biztosítsa, fokozza gazdagságát, és mindenki előtt kívánatosnak tűnjék fel: ezt olyan nyereségnek nevezzük, amelyet egy másik nyereség kísér.

2. Ha a kéjhölgy egy férfival él, és csak tőle kap pénzt, ez olyan nyereség, amelyet más nyereség nem kísér.

3. Ha a kéjhölgy szeretőjén kívül mástól is kap pénzt, ennek következményei lehetnek: a jövődő gazdagság kilátásának elvesztése, a hozzá őszintén ragaszkodó férfi esetleges elvesztése, általános megvetés, és végül esetleges viszony oly alacsony jellemű emberrel, ki egész jövőjét tönkretelheti. Az ilyen nyereség neve: „olyan nyereség, amelyet veszteség kísér”.

4. Ha a kéjhölgy esetleges költségek kockáztatásával és nyereségre való kilátás nélkül viszonyt köt egy zsugori miniszterrel vagy más magas állású, de fukar emberrel, hogy ezáltal valami szerencsétlenséget vagy olyan akadályt hárítson el, amely egy későbbi nagy nyereségnek állja útját, akkor ezt olyan veszteségnek nevezzük, amelyet esetleges nyereség kísér.

5. Ha a kéjhölgy esetleges költségek kockáztatásával valamely zsugori férfival, vagy olyannal, aki büszke szépségére, vagy pedig valamely hálátlan és csalfa emberrel folytat viszonyt, anélkül, hogy ebből végeredményben hasznot látna, akkor ez olyan veszteség, amelyet nem kísér nyereség.

6. Ha a kéjhölgy olyan emberekkel folytat viszonyt, amilyeneket az előző pontban leírtunk, de akik azonfelül még királyi kegyencek, kegyetlenek és hatalmasok is, s ezt minden anyagi eredmény nélkül, sőt azt is kockáztatva teszi, hogy bármely percben kiadhatják útját, akkor ez olyan veszteség, amelyet más veszteség kísér.

Hasonlóképpen áll a dolog az erkölcsi és a szerelmi nyereségek és veszteségek, valamint a kísérő nyereségek és veszteségek

esetében is. Ezek változatai az előbbiekből nyilvánvalóan következnek.

Ezek volnának tehát a nyereségekre és veszteségekre, úgyszintén a kíséző nyereségekre és veszteségekre vonatkozó megjegyzések.

Most rátérünk a kétségekre. A kétség szintén háromféle lehet, éspedig: vagyoni, erkölcsi és szerelmi kétség.

Vegyük a következő példákat:

1. Ha a kéjhölgy nincsen tisztában azzal, hogy mennyit adhat, vagy mennyit költhet reá valamely férfi, ezt „vagyoni kétség”-nek nevezzük.

2. Ha a kéjhölgy nem látja tisztán, hogy szeretőjének, akiből már mit sem sajtolhat ki, helyes volna-e kiadni útját vagy sem, tekintve, hogy ő forgatta ki vagyonából, ezt „erkölcsi kétség”-nek hívjuk.

3. Ha a kéjhölgy nem talál kedvére való szeretőt, és nem tudja, vajon viszonzásra lel-e valamely családos férfi vagy alacsony sorban levő embernél, akit ő szeret, ez a „szerelmi kétség”.

4. Ha a kéjhölgy attól fél, hogy valamelyik hatalmas, de rosszindulatú személyiség nem okoz-e neki veszteséget, ha nem részesíti kegyeiben, akkor ezt „vagyoni veszteségre vonatkozó kétség”-nek nevezzük.

5. Ha a kéjhölgy nem tudja, nem lenne-e helytelen dolog elutasítania egy férfit, aki szereti őt, s ily módon szerencsétlenségbe döntenie mind ezen, mind az elkövetkezendő világon, ezt „erkölcsi veszteségre vonatkozó kétség”-nek hívjuk.

6. Mikor a kéjhölgy attól fél, hogy esetleg elvesztené szeretője vonzalmát, ha leplezetlenül feltárná előtte szerelmét, s így vágya nem nyerhet kielégülést, ez a „szerelmi veszteségre vonatkozó kétség”.

Ezek volnának megjegyzéseink a kétségeket illetően.

„Vegyes kétség”-ek a következők:

1. Ha a kéjhölgy nem tudja, hogy viszonya valamely idegenel, akinek szándékait nem ismeri, s akit esetleg egyik barátja vagy

egy hivatalos személyiség mutatott be neki, nyereséget vagy veszteséget fog-e eredményezni, ezt „vagyonni nyereségre vagy veszteségre vonatkozó vegyes kétség”-nek nevezzük.

2. Ha a kéjhölgy valamely barátja kérésére vagy személyes részvétből odaadja magát egy tanult brahmannak, vallástanulónak, áldozópapnak vagy vezeklőnek – akik esetleg csaknem belehalnak szerelmi vágyakozásukba –, s nem tudja, vajon ebből erkölcsi nyereség vagy veszteség hárul-e reá; akkor ezt „erkölcsi nyereségre vagy veszteségre vonatkozó vegyes kétség”-nek hívjuk.

3. Ha a kéjhölgy odaadja magát egy férfinak, akinek jó tulajdonságairól még nem győződött meg, mert elegendőnek találta az embereknek az illetőről táplált véleményét, és így nem tudja, vajon szerelmi nyereség vagy veszteség vár-e reá, ez a „szerelmi nyereségre vagy veszteségre vonatkozó vegyes kétség”.

Auddálaki a következőképpen foglalta össze a kettős nyereségeket és veszteségeket:

1. Ha a kéjhölgy a szeretőjével folytatott viszonyából pénzt és egyben szerelmet is nyer, ez a „kettős nyereség”.

2. Ha a kéjhölgy semmi hasznot nem húz a szeretőjével folytatott viszonyából, sőt a férfi még azt is visszaveszi, amit egykor adott, az „kettős veszteség”.

3. Ha a kéjhölgy nem tudja, vajon új szeretője vonzalommal fog-e viseltetni iránta, vagy ha ez bekövetkezne is, fog-e kapni valamit tőle, ez a „nyereségre vonatkozó kettős kétség”.

4. Ha a kéjhölgy nem tudja, vajon régebbi ellensége, akihez vonzalma viszi, nem fog-e valami bajt okozni neki merő bosszúból, vagy ha ez nem is következne be, hirtelen haragjában esetleg nem veszi-e vissza mindazt, amit adott, ez a „veszteségre vonatkozó kettős kétség”.

Bábhrajja követői viszont a következőképpen írták le a kettős nyereségeket és veszteségeket:

1. Ha a kéjhölgy nyereségre tehet szert azzal, hogy meglátogat egy férfit, s ugyanakkor azzal is, hogy nem látogat meg egy másikat, aki vonzódik hozzá, ez „kettős nyereség”.

2. Ha a kéjhölgy költségekbe veri magát, hogy meglátogathasson egy férfit, viszont ugyanakkor pótolhatatlan veszteséget kockáztat azzal, hogy nem látogat meg egy másikat, ez „kettős veszteség”.

3. Mikor a kéjhölgy nem tudja, vajon kapna-e valamit egy férfitől, ha meglátogatná, s ez nem kerülne neki semmibe, vagy ha ezt elmulasztaná, adna-e valamit egy másik férfinak, ez „a nyereségre vonatkozó kettős kétség”.

4. Midőn a kéjhölgy nem tudja, vajon ha meglátogatná egy régebbi ellenségét, s ezáltal költségekbe verné magát, az nem venné-e esetleg vissza mindazt, amit egykor adott, vagy ha nem látogatná meg, nem okozna-e neki amolyan szerencsétlenséget, ez „a veszteségre vonatkozó kettős kétség”.

Az itt felsorolt lehetőségek keresztezései a vegyes eredmények következő hat fajtáját adják:

1. Nyereség az egyik, veszteség a másik részről.
2. Nyereség az egyik, nyereségre vonatkozó kétség a másik részről.
3. Nyereség az egyik, veszteségre vonatkozó kétség a másik részről.
4. Veszteség az egyik, nyereségre vonatkozó kétség a másik részről.
5. Nyereségre vonatkozó kétség az egyik, veszteségre vonatkozó kétség a másik részről.
6. Veszteségre vonatkozó kétség az egyik, veszteség a másik részről.

A kéjhölgynek, miután mindezeket megfontolta, és tanácsot kért barátaitól, úgy kell eljárnia, hogy biztosítsa a nyereséget, a nagy nyereségekre vonatkozó esélyeket, és azt, hogy ne érhesse valami nagy szerencsétlenség. Az erkölcsi és szerelmi elem szintén további viszonylatokat idézhet elő, olyképpen, mint azt a vagyoni elemnél láttuk, s mindhárom elemet újra kapcsolatba hozva egymással, ismét új viszonylatok keletkezhetnek.

Ha több férfi együttesen mulat a kéjhölgygel, akkor ez használja ki vetélkedésüket, és igyekezzen mindegyiküktől pénzt szerezni. Bizonyos alkalmakkor, mint például a tavasz ünnepe, küldje el hozzájuk az anyját, aki így fog beszélni: „Amelyik a leányom ez s amaz vágyának eleget tesz, azzal fogja tölteni az egész napot”. Midőn a férfiak vetélkedve közelednek hozzá, gondolja meg, hogy mit s mennyit szerezhet tőlük. Hasonló esetben a nyereségek és veszteségek viszonylatai a következőképpen alakulhatnak: nyereség az egyik, veszteség a többi részéről; veszteség az egyik, nyereség a többi részéről; nyereség mindnek részéről; veszteség mindnek részéről.

A kéjhölgy vegye fontolóra a nyereségekre s a veszteségekre vonatkozó kétségeket is, vonatkozással a vagyoni, az erkölcsi és a szerelmi szempontokra.

Ezek vonatkoznának tehát a nyereségre, a veszteségre, a kíséző nyereségekre és veszteségekre, s a kétségekre.

Az örömeleányok különböző fajtái a következők: a vízholdó leány, a szolgálóleány, a kicsapongó nő, a hűtlenkedő nő, a táncosnő, a munkásleány, az olyan nő, aki elhagyta családját (független nő), az oly nő, aki a szépségéből él, és a hivatásos kéjhölgy (ganiká).

Mindezek érintkeznek a férfiakkal, és mindannyiukra nézve érvényes a szabály, hogy igyekezniük kell pénzt szerezni a férfiaktól, tetszeni és örömet szerezni nekik, szakítani velük és felújítani a viszonyaikat. Azonkívül mérlegelniük kell a nyereségeket s a veszteségeket, a kíséző nyereségeket és veszteségeket, valamint a kétségeket, és pedig mindezt a körülményekhez képest.

Ezzel lezárul a kéjhölgyeket tárgyaló rész.

Erre a tárgyra vonatkozik néhány szentencia:

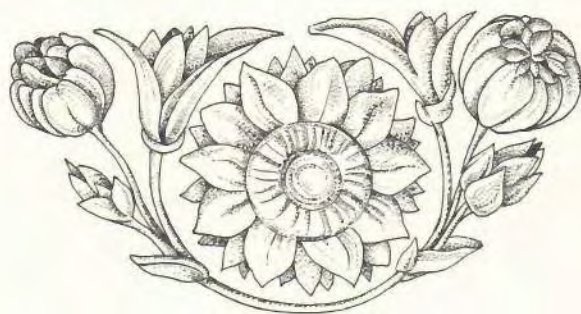
„Mint ahogy a férfiak a gyönyörre vágyódnak, úgyszintén a nők is, azért e könyv elsősorban a férfiak és nők kapcsolatát tárgyalja.”

„De minthogy vannak nők, akik a szerelmet keresik, és vannak, akik pénzt akarnak vele szerezni, ennek következtében e mű előző részeiben fellelhető mindaz, ami a szerelemre vonatkozik, míg ebben a részben meg lehet ismerni a pénzszerzés módjait, amint azokat a kéjhölgyek alkalmazzák.”

HETEDIK RÉSZ

UPANISAD

(BIZALMAS TANÍTÁSOK)

I.

Szépítőszerek. A szívek elbűvölése.

Serkentő- és erősítőszerek

A szerelem tankönyvét befejeztük; ha azonban valaki nem tudna sikert aratni a jelzett módszerek alkalmazásával, akkor más eljárásokhoz kell folyamodnia. Az Upanisad ezeket tárgyalja.

Szépség, előnyös tulajdonságok, fiatalság és bőkezűség, ezek a legfontosabb és legtermészetesebb eszközök, amelyek segítségével másokra kellemes hatást lehet gyakorolni. Ha azonban ezek egyike vagy másika hiányzik, akkor mesterséges eszközökhöz kell nyúlni. Álljon itt néhány utasítás, amelyeknek esetleg hasznát láthatják:

1. A kenőcs, amely a *tabernaemontana coronaria*, a *costus speciosus* vagy *arabicus* és a *flacourtia cataphracta* leveleinek keverékéből készül, szépítőszernek nagyon alkalmas.

2. E növényeket emberi koponyában porrá kell törni, kormommá égetni, és ezt a *terminalia bellerica* olajába áztatott lámpabélre kenni: a szemöldökök és pillák festésére előnyösen alkalmazható.

3. A kenőcs, amely szezámolajból, a *boerhavia procumbens*, a *sida cordifolia* gyökereiből, sárga amaranth- és kéklótuszlevelekből készül, a testet rendkívül széppé teszi.

4. Ugyanezen növényekből fekete festőanyagot is lehet előállítani.

5. Ha valaki a *nelumbrium speciosum*, a kéklótusz és a *mesua roxburghii* porát olvasztott vajjal és mézzel vegyítve megeszi, mindenki nagyon megnyerőnek fogja találni.

6. Ugyanezt a szert az 1. pontban említett növények hozzáadásával is el lehet készíteni.

7. Ha valaki egy páva- vagy hiénaszemet aranyfüstbe takarva a jobb karján visel, elbűvölő hatást gyakorol minden nőre.

8. Ugyanezt a célt szolgálják a *badarafa* légyökeéből vagy kagylóból készült amulettek is, melyeket az Atharva-Védában található ráolvasások varázserejűvé tettek.

Ha valamely szolgálóleány nővé serdül, gazdája még egy évig tartsa távol a férfiktól. Minthogy ily módon nehezebben lesz elérhető, a férfiak annál inkább megkívánják, vetélkednek érte, és végül annak lehet adni, aki legtöbbet hajlandó fizetni. Ez is egy módja, hogy valakinek kívánatos voltát emeljük.

Ugyanígy tartsa őrizet alatt a kéjhölgy is felserdült leányát. Majd összehív néhány fiatalembert, akik korban, jellemben és szépségben a leányhoz illenek, és kijelenti, hogy annak adja a leányt, aki hajlandó megadni érte, amit kívánnak. A leányt még ezután is mindaddig őrizet alatt kell tartania, míg a kérő, ki elfogadja a feltételeket, nem jelentkezik. Ha azonban a férfi nem tudna elegendőt adni, az anya pótolja azt a magáéból, és mondja leányának, hogy az egész a kérőtől ered. Vagy esetleg megengedi leányának, hogy titkon keljen egybe kérőjével, mintha ő mit sem tudna erről, és aztán utólag adja beleegyezését.

A leány viszont – még anyja tudtán kívül is – keresse az előkelő és gazdag polgárok fiainak társaságát, akikkel oly helyeken találkozhat, ahol a művészeteket oktatják, énekelőadást tartanak, vagy más idegen helyeken is. E találkozásokat valamelyik barátnője vagy szolgálója közvetítheti, s így azt az ifjút választhatja párjának, aki a legjobban tetszik neki.

Ha a kéjhölgy leánya ilyképpen férjhez ment, egy esztendeig köteles alkalmazkodni a házaselet szabályaihoz, azután kedve szerint élhet. De még a kitöltött év után is, ha első ura időnként magához hívja, illik lemondania a másfelől éppen kínálkozó nyeregségről, és meglátogatnia a férfit.

Az időszakos házasság e módja szokásos a kéjhölgyeknél, és ezáltal is fokozzák kívánatos voltukat. Ugyanez a szokás dívik a táncosnők (színésznők) leányainál is; ezeket csak oly férfiakhoz

adják, akik minden tekintetben a leány hasznára válhatnak, és támogathatják őt.

Ezek volnának tehát a módok, amelyek segélyével valaki kívánatossá teheti magát.

1. Ha a férfi *lingáját* a tövises almafa, a hosszú bors és a feketebors porával vegyített mézzel keni, a nők az egyesüléskor nagyon megnyerőnek találják.

2. A *vatódbhránta* lehullott leveleiből, a halottégetésnél megmaradt virágokból és a páva vagy a *dṛśivamdṛśivaka* madár csontjából készült por szintén ugyanezt a hatást eredményezi.

3. A természetes halállal kimúlt kánya (majura) porai, melyeket mézzel és a *myrobalana* gyümölcs levélével vegyítettek, szintén hasonló hatással jár.

4. Ha valaki a *vadžsrasznuhi* hajtásait apró darabokra vágva, ezt piros arsenicummal és kénnel vegyíti, s az egész vegyületet hétszer megszáritja, olyan szert nyer, amelynek segélyével, ha azt *lingájára* alkalmazza, minden nőt rabjává tehet, amint egyszer közösült vele. Vagy ha e porokat éjjel elégeti, s a füstön keresztül nézve a Holdat arany színben látja, akkor bizonyosan sikert ér el minden nőnél. Vagy ha valaki e porokat majomhulladékkal keveri, és valamely szűz leányra szórja, akkor a leány nem lehet másé, csak az övé.

5. A *vacságyökér* (*acorus calamus*) darabjait mangóolajba kell áztatni, és aztán a *sziszufába* vájt odúba rejteni; hat hónap múlva oly kenőcsöt lehet ebből készíteni, melyet maguk az istenek is nagyra becsülnek. Ha a lingán alkalmazzák, minden nőt leigáz.

6. Az *acacia catechu* gyantájából hasított darabkák magukba szívják ama fa virágainak illatát, amelynek kivájt üregében hosszabb ideig tartották; ezt a kenőcsöt a gandharvák (mennyei zenészek) is szeretik, és ugyanazzal a hatással jár, mint az előző szerek.

7. A *panicum italicum* és a *tabernaemontana coronaria* virágai mangóolajjal keverve, miután hat hónapig a *mesua roxburghii*

odvában feküdtek, oly kenőcsöt adnak, amelyet a *nágák* (kígyóódonok) kedvelnek. Ugyanazt a hatást eredményezi, mint az előzőek.

8. Ha egy tevecsontot az *eclipta prostrata* nedvébe áztatnak, aztán elégetik, és a hamuhoz tevecsontból készült dobozban, tevecsontpálcikával antimont kevernek, nagyon tiszta szer keletkezik, amely jót tesz a szemeknek, és azzal a tulajdonsággal bír, hogy használója mindenkit megigéz. Ugyanezt a hatást lehet elérni a sólyom, a keselyű és a páva csontjából készült fekete festőszerrel is.

Ezek volnának a szerek, amelyek segítségével másokat teljesen le lehet bilincselni.

Most lássuk azokat a szereket, amelyek a nemi képességet fokozzák.

1. A férfi nemi erejét fokozza a cukros tej, melyben *uccshatagyökér*, *csababors* és édesfa ázott.

2. Ugyanezzel az eredménnyel jár a cukros tej, ha kosvagy bakherét főztek benne.

3. Ugyancsak erre a célra szolgál a tejjel vegyített *batáta*, *kníli* és *ksírika* nedve is.

4. A hosszú bors, a *sanseviera roxburghiana* és a *hedysarum gangeticum* porrá tört és tejjel kevert magvai szintén hasonló hatással járnak.

5. Régi tekintélyek szerint, ha a férfi a *trapa bispinosa*, a *kasztúrika* s a jázmin magvait vagy gyökereit édesfa hozzáadásával porrá töri, ehhez *ksírákákólit* (hagymafajta) tesz, s az egészet tejben vagy olvasztott vajban (ghí) lassú tűzön megfőzi, és aztán kellő adagolásban megissza, akkor számtalan nőt tud kielégíteni.

6. Úgyszintén, ha rizst és verébtojást tejben megfőz, majd *ghít* és mézet keverve hozzá, kellő mennyiséget iszik ebből, az előbb említett eredményt éri el.

7. Ha valaki szezámgyöveket verébtojásba áztat, majd *ghível* kevert édes tejben a *trapa bispinosa* és a *kasztúrika* gyümölcsé-

vel felfőzi, búza- és bablisztet ad hozzá, és aztán iszik a keverékből, állítólag megszámlálhatatlan sok nőt tud kielégíteni.

8. *Ghí*, cukor és édesfa egyenlő mennyiségben ánizzsal és tejjel keverve oly italt ad, amelyet méltán lehetne az *amritához* (nektár) hasonlítani. Hosszú életet és nagy nemi képességeket ad annak, aki használja.

9. Tavasszal *asparagus racemosus*, *svadaustra*, *guducsi*, hosszú bors és édesfa nedvéből főzött szörpöt, melyet tejjel és *ghível* kevertek, kell inni: a föntebb leírt hatást eredményezi.

10. A vízben főtt *asparagus racemosus* és *svadaustra*, valamint a *premna spinosa* kipréselt gyümölcsnedve ugyanazzal a hatással jár.

11. Tavasszal minden reggel meleg *ghít*, azaz olvasztott vaját kell inni: ezt nagyon egészségesnek, erőt adónak és kellemetesnek tartják.

12. *Svadaustramagokat* és köleslisztet egyenlő mértékben keverve, ebből minden reggel felkeléskor körülbelül két *pala* súlynyit kell enni: az előző szerhez hasonló hatást eredményez.

E tárgyra is vonatkozik néhány szentencia:

„A szerelmet keltő és a nemi képességet fokozó szerek készítését az orvosi tudományból, az Atharva-Védából, a varázsmesterséggel ismerős egyénektől, rokonoktól és bizalmas barátoktól lehet elsajátítani. Nem szabad oly szereket alkalmazni, amelyek kétségesek, az egészségre károsak, élőlények megölése árán nyerhetők vagy tisztátalan anyagokból készültek. Csak olyan szereket kell használni, amelyek senkinek rosszállását ki nem hívják, melyeket a jó barátok helyesnek találtak, és a brahmanok áldásukkal szenteltek meg.”

II.

Vágyfokozó szerek. Tapasztalatok és utasítások

Amikor a férfi képtelen kielégíteni például a *hasztini*- (elefánt-) vagy a nagyon szenvedélyes nőt, akkor mesterséges eszközöket kell alkalmaznia. Mindenekelőtt kezével vagy ujjával dörzsöli a nő *jóniját*, és csak akkor fog az egyesüléshez, ha a nő már izgatott, és gyönyört érez.

A mérsékelten szenvedélyes, öregedő, elhízott és kimerült férfiak vágyát a nő akként fokozhatja, hogy *lingáját* a szájába veszi.

A férfi *apadravjákat*, azaz mesterséges eszközöket alkalmazhat, hogy *lingáját* nagyobbá tegye, s így ez megfeleljen a *jóni* méreteinek. Bábhrajva szerint az eszközöknek aranyból, ezüsből, rézből, vasból, elefántcsontból, bivalyszarvból, horganyból vagy ólomból kell lenniük; azonkívül szükséges, hogy simák, kellemes érintésűek, a nemi vágyat kielégítőek és a célnak megfelelőek legyenek. Vátszójána mindamellet azon a véleményen van, hogy leghelyesebb, ha fából vannak, és megfelelnek használóik céljának és ízlésének.

Ez eszközök különféle fajtái a következők:

1. A *gyűrű* vagy *karvas* (*valaja*): nyílása megfelel a *linga* méretének, és külső oldalán kis kimagaslások vannak.
2. A páros *valaja* (*szamghati*): két gyűrűből áll.
3. A *kösöntyű* (*csúdaka*): három vagy több összeerősített *valajából* áll, esetleg a *linga* egész hosszának megfelelően.
4. A *kis kösöntyű* egyszerű gyűrűből áll, melyet a *linga* méretéhez képest vékony zsinórral csavartak körül.

5. A *kanycsuka* (páncél) vagy *dzsálaka* (hurok): belül üres, két végén nyitott cső, mely megfelel a *jóni* méretének, s a külső részén kiemelkedő sima szemölcsökkel van ellátva. A férfi ezt az eszközt derekára köti.

Ha ez eszközök nem volnának kéznél, akkor almafából készült csövet, a tök csöves indáját vagy bambusznáddarabot is lehet használni. Ezeket jól meg kell kenni olajjal, és a derékra kötni.

Az eddig felsorolt eszközöket a *lingával* együtt vagy csupán ennek helyettesítésére lehet használni.

A Dekkán (déli tájak) lakóinál az a felfogás uralkodik, hogy nem lehet szó igazi nemi élvezetről, ha a *linga* nincsen átfúrva. Ezért a fiúgyermekek *lingáját* már kicsiny korukban kifúrják – mint a fület szokás –, és aranykarikát húznak belé. Ha felserdült ifjú akarja kifúrni *lingáját*, akkor igen hegyes szerszámmal kell átszúrnia, és addig vízben tartania, míg a vérfolyás meg nem szűnik. Hogy a sebhelyet kitisztítsa, aznap este közösülést végez, mégpedig annak rendje s módja szerint befejezve azt, majd különböző kivonatokkal mossa a lyukat, és azáltal tágítja ki, hogy kicsiny nád- vagy fadarabkát dug bele. Moshatja mézzel kevert édesfánedvvel is, s a lyuk tágítására a *szimapatra* gyümölcsének szárát használhatja. Végül pedig a lyukat olajjal keni meg.

A *lingán* ily módon átfúrt lyukba azután különféle *apadravjákat* lehet alkalmazni, minők például a *kerek*, a *félig kerek*, a *famozsár*, a *virág*, a *tüskés*, a *kócsagcsont*, az *elefántagyar*, a *nyolc golyó*, a *fürt* és más elnevezéssel bíró eszközök, amelyek használatát a gyakorlat és az elmélet jóváhagyja. Mindezen eszközök vagy sima vagy göröngyös felülettel bírnak, amint azt a megszokás magával hozza, vagy a cél megkívánja.

Térjünk át a *lingát* fejlesztő eljárásokra.

Ha a férfi nagyobbá akarja tenni *lingáját*, akkor azt a fákon élő rovarok szőrzetével kell bedörzsölnie, majd miután tíz napon

át olajjal kente, újra bedörzsöli az előbb említett szerrel. Ezt az eljárást addig folytatja, míg daganat mutatkozik. Ekkor arccal lefelé fordulva egy ágyra fekszik, és *lingáját* egy lyukon át kilógatja. Majd enyhítőszerrel eloszlatja a fájdalmat, amelyet a daganat okozott. E daganat, mit *sákának* (rovaroktól származott) neveznek, igen ismeretes a dravidáknál, és az egész életre megmarad.

Ha a *lingát* a *physalis flexuosa*, a *savarakadanka*, a *haszticsarma* és a *vadžsrarasza* nedvével, a *džsalasúka* nevű rovar szőrözetével és bivalytejjel kenik, ez olyan megnagyobbodást okoz, amely egy hónapig tart.

Ha e szereket olajban megfőzik, és így kenik a *lingára*, akkor a megnagyobbodás hat hónapig tart.

A *linga* fejlesztésére szolgál még, ha a gránátalma és az ugorka magvait a *valuka* s a *haszticsarma* növény nedvével, valamint olajjal lassú tűzön felfőzik, s az így nyert szerrel a *lingát* bekenik.

A hasonló célt szolgáló eljárásokat tapasztalt emberektől lehet elsajátítani.

Különleges eljárások:

1. Ha a férfi kutyatejbogáncs s a *kantala* porát majomhulladékkal és a *landžsalika* megőrölt gyökerével keverve, az így nyert szert egy nőre szórja, ez soha senkit kívülről nem fog szeretni.

2. Ha a férfi a *cassia fistula* és az *eugenia jambolina* gyümölcsseinek levét a *szóma*, a *vernonia anthelmintica*, az *eclipta prostrata* és a *lópápadžsihirka* növény porával keveri, s ezzel a szerrel közösülés előtt megkeni a *jónit*, akkor szerelme az illető nő iránt azonnal megszűnik.

3. Ugyanez a hatás mutatkozik, ha a nő az egyesülés előtt a *gópalika*, a *banapadika* és a sárga amaranth porával kevert bivalytejsavóban fürdik.

4. Ha a nő a *kadamba*, a *spondias mangifera* és az *eugenia jambolana* virágaiból készült kenőcsöt használja, férje elidegenedik tőle.

5. Ha a nő ugyanezen virágokból font koszorút visel, szintén az említett eredményt érheti el.

6. A kókiláksa (*asteracantha longifolia*) gyümölcséből készült kenőcs összehúzza a *hasztini* nő jóniját, és ez a szűkülés egy éjszakán át tart.

7. A *nelumbrium speciosum* és a kéklótusz megőrölt gyökeireiből, a *physalis flexuosa* porából, *ghiből* és mézből készült kenőcs kitágítja a *mrigi* nő jóniját.

8. Az *emblica myrabolans*, az *euphorbia antiquorum*, a *szóma*, a *calotropis gigantea* és a *vernonia anthelmintica* gyümölcsének levéből készült kenőcs megfehéríti a haját.

9. A *madajantaka*, a sárga amaranth, a *kavanydzsanika*, a *clitoria ternatea* és a *slaksnaparni* növények gyökereinek levéből készült szer hajnövést idéz elő, illetve fokozza azt.

10. Ha ezeket a gyökereket olajban megfőzik, és mint bedörzsölőszert használják, a haj megfeketedik tőle, és a hajhullás megszűnik.

11. A piros ajkak, melyekre egy fehér csődör hereizzadmányával hétszer kevert lakkot tesznek, azonnal fehérekké válnak.

12. Az ajkak színüket a *madajantika*, a *kavanydzsanika*, a *clitoria ternatea* és a *slaksnaparni* levének érintésére visszanyerik.

13. Ha a férfi nádfuroláját a *bahupadika*, a *tabernaemontana coronaria*, a *costus speciosus* vagy *arabicus*, a *pinus deodora*, az *euphorbia antiquorum*, a *vadzsra* és a *kantaka* növények nedvébe áztatja, hangszerének hallatára minden nő behódol neki.

14. Ha az ételekbe a *datura* gyümölcsnedvét keverik, tébolyt okoznak.

15. Ha valaki a kezét olyan páva hulladékával keni be, mely sárga vagy vörös arsenicumot evett, minden, amit megérint, láthatatlanná lesz.

16. A víz, amelybe olajat és valamilyen fű hamvát (csak a *kusafűt* nem) keverték, tejszínűvé válik.

17. Ha vasedényt a *sravana*, a *prijangu*, a *terminalica chebula* és a *spondias mangifera* porával kenik be, az rézzé (vörös színűvé) válik.

18. Ha egy lámpát, melynek bele selyemből és kígyóbőrből van, a *sravana* és a *prijangu* olajával töltenek meg és meggyújtják, a lámpa közelébe helyezett hegyes fácskák úgy tűnnek fel, mintha megannyi kígyók volnának.

19. Olyan fehér tehén tejét inni, amelynek fehér borja van, szerencsét jelent, jó hírnevet és hosszú életet ad.

Üdv

a tiszteletreméltó
brahmanoknak!

Íme, ekként írtam meg rövidre szabott könyvemet a Szerelem Tudományáról, miután elolvastam a régi szerzők munkáit, és megfigyeltem az ezekben említett eljárásokat.

Aki e tudomány alapelveit megismeri, az megérti a Dharma, Artha és Káma lényegét, bizalommal telik el, életismeretekre tesz szert, és tetteit nem a vak szenvedély irányítja.

Ami a szerelmi eljárásokban mutatkozó túlkapásokat illeti, melyeket művemben megemlítettem; ezeket mindjárt említésük után szerzői tekintélyemnél fogva megbíráltam és kárhoztattam.

Azt szokták mondani, hogy az elmélet mit sem ér, és csak a gyakorlatnak van értéke: ám ne feledjük el, hogy az elmélet lényege mindent magában foglal, míg a gyakorlat az egésznek csupán kis részleteire terjedhet ki.

Én, Vátszjájana – miután elolvastam, átgondoltam és megbíráltam Bábhravja s a többi régi tekintély munkáit –

megírtam ezt a Káma-Szútrát, hogy az emberek javára szolgáljon. Célja nem az, hogy a vak szenvedélyt felkeltse s istápolja. Amíg művemen dolgoztam, tökéletes önmegtartóztatásban és áhítatban, az istenség szemléletébe merülve a vallástanulók szeplőtlen életét éltem.

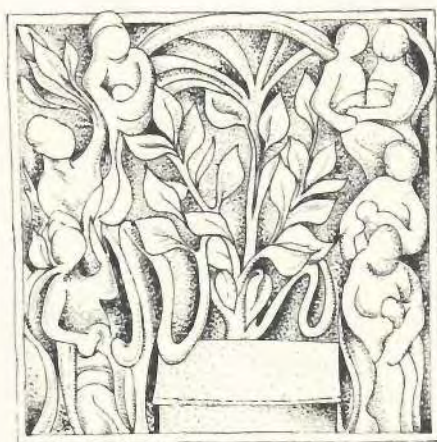
Aki e tankönyv igazi értelmét felfogja, az uralkodik szenvedélyén, és gondosan ápolja a Dharmát, Arthát, sőt a Kámát is, annyi értéket tulajdonítva ezeknek, amennyivel e világra nézve bírhatnak.

Röviden: az okos és meggondolt ember, aki a Dharma, Artha és Káma parancsainak engedelmeskedik, anélkül, hogy szenvedélyeinek rabjává válna, biztos sikert arat mindenben, amihez hozzáfog.

Vége

JEGYZETEK

Összeállította: Vekkerdi József

Vátszjájana valószínűleg időszámításunk első évszázadaiban (talán a 3. sz.-ban) élt Indiában. Életéről semmit sem tudunk. Neve alatt egyetlen mű maradt fenn, a *Káma-Szútra* („A szerelem vezérfonalai”). A mű régebbi szerzők munkáira támaszkodik, azonban elődeinek (akikre gyakran hivatkozik) munkái elvesztek, így Vátszjájana műve a legrégebbi ránk maradt indiai tankönyv a szerelem tudományáról. A témával foglalkozó későbbi szerzők valamennyien Vátszjájana művét veszik alapul, lényegesebb új anyag hozzáadása nélkül. A mű nyelve szanszkrit, a régebbi indiai irodalom nyelve, amely ebben az időben már holt nyelv volt. A Szútra („vezérfonal”) a korabeli indiai tudományos irodalom jellegzetes műfaja. Fő sajátossága, hogy rendkívül rövid tömondatokban fogalmazza meg a tételeket, összekötő szöveg mellőzésével; pl. a bevezető formula, szó szerinti fordításban, így hangzik: „Hódolat a dharmának, arthának és kámának, e mű témái lévén; s a lényegüket magyarázó mestereknek, ide vonatkozván.” A mű szövege próza, azonban az egyes fejezetek végén közmondásszerű, kétsoros verseket idéz (Baktay fordításában „szentenciák”).

A szanszkrit szöveget hindu tudósok 1883-ban Benáreszben szabad átdolgozásban angolra fordították. Baktay Ervin ezt az angol átdolgozást ültette át magyarra. Fordítása híven követi az angol szöveget. A kiváló magyar indológus iránti tiszteletből lényegében változtatás nélkül közöljük fordítását (az 1947-ben megjelent második kiadás alapján). Ahol az angol átdolgozás erősen eltér a szanszkrit eredetitől, az alábbi jegyzetekben utalunk a szanszkrit szöveg pontosabb fordítására.

5. old. *Hódolat a Dharmának, Arthának és Kámának...* – A szanszkrit művek rendszerint valamely istenséghez intézett fohással („Hódolat”) kezdődnek. Vátszjájana ehelyett a megszemélyesített három életcélnak (*dharma* ’törvény’, *artha* ’vagyon’, *káma* ’szerelem’) ajánlja művét.
7. old. *Manu Szvájambhuva* – legendás bölcs, az Önmagától Létező (*szvájambhú*) Brahma istennek, a hindu istenhármaságban a Teremtőnek fia (innen a *Szvájambhuva* ’Szvájambhú fia’ jelző). Nagyobb tekintély kedvéért az ő nevéhez fűzték a legfontosabb régi törvénykönyvet, a *Mánova-dharmasásztrá*-t (erre céloz a szöveg). *Brihaspati* szintén legendás bölcs, aki a hagyomány szerint az életbölcességéről írt tankönyvet, ez a mű azonban nem maradt fenn. *Mahádéva* (’Nagy Isten’) Sívának, a hindu istenhármaságban a pusztítás

urának másik neve. *Nandin* Siva szolgája. A szöveg arra a mítoszra utal, amely szerint Sivának és nejének nászéjszakája ezer évig tartott, s ezalatt *Nandin* a nászszoza ajtajában előadta a szerelem tudományát. *Svétakétu* valószínűleg történeti személy, talán az i. e. 8. sz. táján élt. Filozófus volt, az Upanisadok (a legrégebb indiai filozófiai szövegek) gyakran hivatkoznak rá. Az Upanisadok azonban még nem tudnak szerelmi tanításairól, s *Káma-Szútrája*, amelyet Vátszjájana említ, nem ismeretes. Nyilván téves későbbi hagyomány azonosította valamely *Káma-Szútra* szerzőjét a legendás bölccsel.

7. old. *Dattaka* stb. – az itt említett szerzőket nem ismerjük közelebbről; műveik nem maradtak fenn.
11. old. *A mű tervezete...* – a tartalomjegyzék fordítása meglehetősen szabad. Pl. az első rész IV. pontja a fordításban: „A ház külső és belső vezetése; a polgár mindennapi élete, társai és szórakozásai stb.” A szanszkrit eredetiben mindössze: „A világi életmódja”.
14. old. *linga* – himvessző (szanszkritul). A fordítás a továbbiakban is a szanszkrit szót használja.
15. old. *móksa* – megváltás; nagyjából a buddhista *nirvána* fogalmának hindu megfelelője. A hindu filozófia misztikába torkollása idején a fentebb említett hármas életcél (*dharma*, *artha*, *káma*) négyes életcélá bővült a *móksa* fogalmának hozzácsatolásával. Vátszjájana még nem foglalkozik a *móksa*-val, s lehet, hogy a szó e helyen későbbi betoldás a szövegbe.
15. old. *sásztrák* – tankönyvek, elsősorban jogi és rituális előírások gyűjteményei a szanszkrit irodalomban. A szónak „szentírás” kifejezéssel való magyarázata félrevezető.
15. old. *sruti* – a hindu vallás szent könyveinek, a mintegy három évezreddel ezelőtt keletkezett Veda nevű vallásos énekgyűjteménynek teológiai elnevezése (szó szerint ’hallás’).
16. old. *lélekkel váljanak eggyé...* – a szanszkrit szöveg kevésbé misztikus: „A szerelem a hallás, tapintás, látás, ízlelés és szaglás szerveinek tevékenysége, mindegyiké a maga területén; ezeket a lélek (vagy: öntudat) által irányított gondolkodás fogja össze.”
16. old. *kivételek az általános szabály alól...* – a két utóbbi mondat pontosabb fordítása: „Ugyanígy az örömléánynak (ti. pénzszerzéssel kell foglalkoznia). – Így szól a hármas életcél elsajátítása.” A következőkben az „Ellenvetés” és „Felelet” szó a fordító betoldása.
16. old. *lókájatíká* – materialisták. Már az ókori Indiában nagy számmal voltak, azonban tanításaikból (vagy írásaikból) semmi sem maradt fenn közvetlenül; csupán a tanításaik ellen írt ortodox hindu cáfolatokból tudunk róluk.
17. old. *az emberek négy osztálya* – a hagyományos hindu felfogás négy alapvető osztályra (*varna*, szó szerint ’szín’) osztotta a társadalmat: papok (brahmanok), harcosok vagy nemesek (ksatriják), közrendbeliek (vaisják: iparosok, kereskedők, gazdálkodók) és szolgák (súdrák). Ez a négy osztály nem tévesztendő

össze a kasztokkal (dzsāti, szó szerint 'fajta'), amelyek az egyes konkrét foglalkozási ágakat jelentik (pl. utcaseprő, ruhamosó, edénymosogató, aranyműves stb.), és számuk több ezerre rúg. Az osztályba, ill. kasztba tartozás öröklődő.

17. old. *aṅ emberi élet négy fokozata (ásrama*, amely azonban csak a felső két osztály tagjaira vonatkozott) – ifjúkorban a tanulás, férfikorban a családos élet, idős korban magányba („erdőbe”, azaz remeteségbe) vonulás, az élet végén a világról lemondó aszkétaság.
17. old. A *Végzet (kala*, szó szerint 'idő') mindent megbénító hatalmát, az akarat-szabadság teljes hiányát hirdető fatalizmus Vátszjájana kora előtt, az időszámításunk kezdete körüli századokban gondolkozási és irodalmi közhellyé vált és maradt Indiában.
17. old. *Bali* – a hindu mitológiában az óriások királya, aki a papoknak juttatott adományai jutalmául a Végzet erejénél fogva az istenek királyát, Indrát is felülmúlta hatalomban. Ekkor Visnu, a hindu istenháromságban a jóság istene, törpe alakban jelent meg Bali előtt, és három lépésnyi teret kért tőle; majd óriássá növekedve, három lépéssel átlépte az Eget, Földet és Alvilágot.
18. old. *Dándakja* király a legenda szerint vadászaton megpillantotta és elrabolta egy remete leányát. A hazatérő apa nem találta leányát; ekkor meditációba (révületbe) merült, „meglátta” a történeteket, elátkozta a királyt, akit birodalmával együtt homokzapor temetett be.
18. old. *Ahaljá* – egy remete neje volt. Indra, az istenek királya a férj alakját öltötte fel, úgy csábította el az asszonyt. A remete átka folytán Indra testét ezer női szeméremtest alakú sebhely borította el.
18. old. *Kicsaka* – a Mahábhárata c. eposz egyik szereplője. Erőszakot akart tenni Draupadí királynén, aki száműzött férjével együtt álruhában menekült Kicsaka királyi sógorának palotájába. Draupadí nagy erejű férje, Bhíma öltötte magára az asszony ruháját, s a találkán halálra ölelte a csábítót.
18. old. *Rávana* – a Rámájana c. eposz egyik főszereplője, a démonok tizfejú királya. Elrabolta Ráma királyfi nejét, Szitát. Ráma csatában legyőzte és megölte Rávanát.
19. old. *a Káma tudásából ered...* e rész szó szerinti fordítása: „A tudósok véleménye szerint e tankönyvben nem érdemes a nők oktatásával foglalkozni, hiszen a nők úgysem tudják elsajátítani a tankönyvek tanítását. Azonban a gyakorlatot elsajátíthatják, a gyakorlat pedig a tankönyvekből merít. Ez a véleménye Vátszjájanának, ezért foglalkozik e kérdéssel... És a gyakorlatot távolabbról (többszörös közvetítéssel) is elősegíthetik a tankönyvek.”
20. old. *valami asszony, aki azelőtt a családjuknál lakott...* – pontosabban: „valamely ismerős buddhista apáca”. A szanszkrit irodalomban számos célzás utal arra, hogy a buddhista kolduló apácák gyakran a szerelmi tanácsadó és közvetítő szerepét töltötték be a nőknél.

22. old. A 32–33. pont (kardvívás, következtetések levonása stb.) más szövegváltozatban nem szerepel; helyette „nádfonás” áll, ami kétségkívül jobban illik a női foglalatosságok közé.
23. old. *varázslatok segítségével...* – az 55. pont eredeti szövege (a teljes magyar mondat helyett!) egyetlen szó: *ákarsakrídá* ’odahúzás-játék’, azaz szerencsejáték, kockajáték (nem „varázslat”). A szövegnek a fordítás során történő magyarázó felduzzasztása e fejezet többi pontjában is hasonló arányú.
25. old. *öröklés útján tett szert...* – pontosabban: „A vagyon, amelyet adományok, hódítás, kereskedelem vagy munkabér formájában szerzett.” Ez a négy vagyonszerzési kategória a négy osztálynak felel meg (papok, harcosok, kereskedők, szolgák).
25. old. *collyrium* – szemkenőcs (latin szó).
25. old. *két hinta...* – pontosabban „egy párnázott hinta, árnyas helyen”.
26. old. *halaszthatatlan dolgokat...* – természetes szükségleteit.
26. old. *alaktaka* – lakk (szanszkrit szó).
26. old. *púthamarda* – vándor tánctanár és társalkodó; *vita* – világfű, jó modorú parazita; *vidúsaka* – bohóc szerepű, jó ebédért a társaságot mulattató, jólelkű és kissé együgyű pap.
26. old. *Szaraszvati* – a beszéd, ékesszólás és művészetek istennője.
27. old. *jártasságuknak bizonyítékát adják...* – a teljes mondat szó szerinti fordítása: „Illyenkor költészetéről vagy művészetéről beszélgetnek.”
27. old. *madhu* – méhsör, erjesztett méz; *mairéja* – fűszeres, borsos szeszestálpárlat; *szurá* – rum, mézpalinka vagy rizsborpárlat összefoglaló neve; *ászava* – likőr, édes palinka.
28. old. *a gabona lágy szeméit...* – pontosabban: „pörkölt magvakat” (kedvelt csemege, ill. étel Indiában).
28. old. *a jó szerencse előnyeit élvezi...* – pontosabban: „aki felélte vagyonát”.
28. old. *koldusokra...* – pontosabban: „apácákra”.
29. old. *szentenciák...* – itt a szanszkrit szövegben közmondásszerű, kétsoros versek következnek (l. az előszót).
30. old. *kétszer ment férjhez...* – ez a mondat nincs a szanszkrit szövegben.
31. old. 12. pont – pontosabban: „Ellenségem e nő férjének testi-lelki jó barátja; tehát ráveszem, hogy itassa meg méreggel a férfit.”
32. old. *különleges céllal fordul a férfi...* – e mondat helyett a szanszkrit szövegben ez áll: „Egyesek semleges volta miatt ötödikül ide veszik a harmadik természetűt (azaz hímnőt).”
37. old. *jóni* – hüvely. – Az alábbiakban közölt táblázatok és a hozzájuk fűzött magyarázatok a fordító betoldásai.
38. old. *a nő forró szorítását...* – pontosabban: „ütéseket”. Az ütés, harapás és karmolás hozzátartozott a közösüléshez, s az alábbiakban részletesen tárgyalja a szerző.

39. old. *a nők nem úgy öntik el magjukat, mint a férfiak...* – pontosabban: „A nők másként jutnak a gyönyör állapotába, mint a férfiak. A férfi folyamatos tevékenysége csiklandó érzést elégít ki náluk; ez az érzés, az illúziókból (szerelmi érzelmekből) fakadó gyönyörrel párosulva további kéjt okoz, s ebben a kéjben érik el a nők az élvezetet.” A szanszkrit kommentár megjegyzi, hogy a női hüvelyben apró férgek tartózkodnak, amelyek a vérből kerülnek oda, s belülről állandóan csiklandozzák a hüvelyt; a hüvelyben mozgó hím-vessző mintegy vakarja a férgek által okozott viszketést. Ehhez a dörzsöléshez azonban a csókokból stb. származó érzéseknek (illúzióknak) kell járulniuk, s e kettő együtt okozza a gyönyört, nem pusztán a dörzsölés aktusa, míg a férfiak egyszerűen a magömlés (ejakuláció) által élveznek el.
39. old. *a nők kielégülésének...* – a vers a fentebb mondottakat ismétli meg; szó szerinti fordításban: „Közösüléskor a férfi a nő viszketegségét szünteti meg, s ennek az érzésnek az illúziókkal együttes felléptét nevezzük gyönyörnek.”
39. old. *magzat sem keletkezhetne...* – pontosabban: „A nő kezdettől fogva folyamatosan a gyönyör állapotában van, a férfi csak a végén. Ez a valószínűbb felfogás, mert a gyönyör bekövetkezése nélkül nem történik meg a fogamzás.” A szanszkrit szakirodalom a nőknél nem beszél magról (ondórol), csak nedveségről (ivarnedvről); ahol a magyar fordításban női magról van szó, ott az eredeti szövegben általában a „gyönyör, kéj” fogalma szerepel. – A következő bekezdés az előbbiekhöz kapcsolódó ellenvetés: ha a nőknél a kéjérzet kezdettől fogva folyamatos, akkor miért fokozódik közösülés közben?
41. old. *képes szeretni őt...* – pontosabban: „Minthogy férj és feleség természetükben nem különböznek, azonos gyönyörre is törekednek; ezért úgy kell a nővel foglalkozni (felizgatni), hogy már az elején begerjedjen.”
41. old. *számtalan fajtáját...* – a kommentátor számítása szerint 729 kombináció lehetséges.
42. old. *míg csak végleg ki nem elégül...* – pontosabban: „míg el nem fogy minden nedvük. Közmondás szerint a férfi nedve hamarabb fogy el, mint a nőé.”
42. old. *tapasztalásból eredő szerelemnek nevezzük...* – pontosabban: „Ha egy újabb szerelemre alkalmas egyén megpillantásakor így szólunk: 'Ugyanő' (úgy érezzük, mintha előző szerelmünkkel állanánk szemben), az ilyen szerelmet hitből eredő szerelemnek nevezik a hozzáértők.”
43. old. *Pánycsála...* – ez a rész az eredetiben is homályos. A Rig-Védában nem szerepel Pánycsála nevű szerző, sem hatvannégy versből álló szakasz; itt feltehetőleg a szerző téved. A Rig-Véda a hindu vallás szent könyve. Kb. egy évezreddel időszámításunk előtt keletkezett, s három évezreden keresztül szájhagyomány tartotta fenn, hihetetlen pontossággal. Különböző istenekhez intézett magasztaló énekeket (himnuszokat) tartalmaz, szám szerint 1028-at. E himnuszokat az áldozat bemutatásakor éneklik a papok.
44. old. *találkozásakor...* – pontosabban: „szeretkezésakor”.

44. old. *dṛṣṭavéstitaka* – valószínűleg sajtóhiba, *latávéstitaka* 'folyondárfonódás' helyett.
45. old. *övét közé szorítja...* – pontosabban: „A másik félnek akár egyik combját, akár mindkettőt saját combja közé szorítja.” – *dṛsaghana* – ágyék; a fordítás a továbbiakban is a szanszkrit szót használja.
48. old. *ajkat, mely szájához feszül...* – pontosabban: „a szájába nyomott alsó ajkat”.
48. old. *érintkező csók...* – valószínűbb értelmezése: a férfi két ajkát gyöngéden ajka közé véve, nyelve hegyével végigsimít rajta, közben behunyja a szemét, és kezével befogja a férfi szemét.
49. old. *bajusztalan férfitől túri...* – pontosabban: „így egyrészt a nő, másrészt a bajusztalan ifjút lehet megcsókolni”. Kommentátor: „A szájba jutó szőr kellemetlen.”
49. old. *a másik szájához...* – pontosabban: „A nyelvcsata azt jelenti, hogy az egyik erővel elmarja a másiknak a száját vagy fogát, vagy pedig a sajátját nyújtja.”
49. old. *lábujját, ha áll...* – pontosabban: „Megcsókolja kezeujját, ha mellette áll, vagy lábujját, ha ül.” A szövegből nem világos, hogy a nő a férfit, vagy a férfi a nőt; a kommentátor meglehetősen önkényes magyarázata szerint a kézcsókot mindkét fél végezheti, a lábat azonban csak a nő csókolhatja, mert a férfit megszólnák érte.
50. old. *viszonzásul...* – a szöveg közmondást idéz; pontosabb fordítása (az eredeti versformában):
Viszonozzuk a jótettet, és visszaadjuk az ütet.
Vésd jól eszedbe e szabályt, és add vissza a csókot is.
51. old. *hol csípi meg kedvesét...* – e mondat után kimaradt: „A szenvedélyes szeretkezők bal kezén a köröm frissen legyen hegyezve, s két vagy három hegygel legyen kicsipkézve.”
54. old. *festésre fogékonyak...* – a szanszkrit szó jelentheti ezt is: „színüket megtartják”.
57. old. *megharapja...* – ezután az eredetiben még egy vers következik:
Küsszék a férfi mellére, szorítsa hátra a fejét,
és apró harapásokból fűzzön nyakára gyöngyfűzért.
58. old. *kenőcsöt kell alkalmaznia...* – pontosabban: „nyújtson lehetőséget a visszahúzódásra” vagy „vonuljon vissza”. Értelme a kommentátor szerint az, hogy a himvesszőnek nem egyszerre, hanem fokozatosan kell behatolnia.
58. old. *Indrání* – Indrának, az istenek királyának felesége.
58. old. *feszítő helyzet...* – a szanszkrit kifejezés jelentése szó szerint: „domborító, összehajló testhelyzet”.
59. old. *a férfi combja köré veti...* – más értelmezés szerint: a nő két combját keresztbe teszi egymáson.
59. old. *emelő helyzet...* – szó szerint: „begörbített helyzet” (az elnevezés homályos).

59. old. *lótusz formájú helyzet...* – szó szerint: „lótuszülés” (padmászana), a jógameditáció ismeretes ülés módja: a jobb lábfej a bal combra, a bal lábfej a jobb combra kerül.
60. old. *ültják...* – a következő fejezet címe az eredetiben: „Különleges közösülési módok”.
63. old. *erősen nyomja...* – pontosabban: „szaporán paskolja”.
63. old. *szőgletes tárgyak...* – a kommentátor szerint nem tárgyakról, hanem ezek nevével jelölt kéztartásokról van szó: „ék” (a fordításban: *szőgletes tárgy*) a kinyújtott mutató- és középső ujj, a hüvelykujjal megtámasztva; „olló” két ujj kereszteződése, „szűrő” (a fordításban: *hegyes szerszám*) a mutató- és középső ujj között kidugott hüvelykujj („füge”); „csíptető” vagy „fogó” az ökölbe szorított kéz.
64. old. *mint az álmok...* – pontosabb fordítása (az eredeti versformában):
Sok furcsa ötletet s vágyat szül álomban a képzelet –
szerelmi gerjedelmünkben többet teremt a pillanat.
64. old. *a sebesség ötödik fokát...* – az öt fokozat: lépés, ugratás, ügetés, futás, vágta.
66. old. *vezessé be ismét a lingáját...* – pontosabban: „Az ilyen természetű nő hüvelyét a himvessző bedugása előtt ujjal kell csiklandozni – mint ahogy az elefánt tesz az ormányával –, amíg meg nem nedvesedik (az izgalomtól); csak ezután kell a himvesszőt benyomni.”
67. old. *verébhajszta* – inkább: „verébszökdécselés”. Ez nem a befejező ténykedés; a fordításban egy fél mondat kimaradt: „A közösülés befejező ténykedésének (kommentár: az elévezésnek) neve *összeborulás*.”
67. old. *hintának hívjuk...* – pontosabban: „A *forgócsiga*-figura közben a férfi emelje fel ágyékát. – A *hintafigura* úgy történik, hogy a nő előre-hátra mozgatja ágyékát, mintha hintáztatná.”
68. old. *herélteknek...* – a szanszkrit szövegben nem heréltekről, hanem hímnőkről van szó („harmadikfajta nő”, azaz androgyn). Nem tévesztendő össze a homoszexuálisokkal (l. lentebb).
68. old. *ha valami hivatást akarnak gyakorolni...* – eredetiben: „ha férfit akarnak fogni”.
68. old. *hogyan ebben a helyzetben megtartsa...* – a szanszkrit szövegben nincs; helyette ez áll: „és tréfásan dorgálja meg a férfit bujaságáért”.
69. old. *hogyan annál maradhasson...* – pontosabban: „azt színleli, hogy abba akarja hagyni”.
69. old. *fogával is...* – pontosabban: „fog nélkül, ajkaival harapdálja”.
69. old. *a linga végét...* – a kommentár szerint az előrehúzott fitymát szorítja ajkával.
69. old. *még mélyebbre...* – a kommentár szerint a fitymát hátrahúzza, úgy veszi be a himvessző hegyét.

69. old. *egészen tövig...* – valószínűbb értelmezés szerint: „egészen az elélvezésig”.
69. old. *szája érinti...* – más értelmezés szerint: a férfit undor fogja el, ha utána megcsókolja az ilyen nők száját.
69. old. *gyógyítható...* – ez a mondat nincs a szanszkrit szövegben.
72. old. *bétel* – fa, amelynek illatos levelébe fűszeres anyagokat csavarnak, és rágják; erősen nyálserkentő.
72. old. *szantál* – nemes fa, amelyet porítva, illatos púder vagy kenőcs gyanánt használnak.
73. old. *Hét Risi* ('Hét Bölcs') – a Göncölszekér szanszkrit neve; – *reggeli csillag* (pontosabban: az Alkor, a Göncölszekér melletti halvány csillag) – a mítosz szerint a Göncölszekeret megszemélyesítő hét isteni bölcs egyikének neje, házasságkötésnél szerencsét hoz.
74. old. *heréltek módján...* – a szanszkrit kifejezés jelenthet „szolgálókkal végzett közösülés”-t is.
74. old. *hátába üt...* – eredetiben: „rúg”; az indiai költészet és képzőművészet egyik kedvelt motívuma a hűtlen kedvesébe belerúgó nő.
75. old. *ácsárják* – tudósok (szanszkrit szó).
80. old. *másnak ígérte a kezét...* – az itt felsorolt előjelekhez különböző babonák tapadnak: aki a leánykéréskor éppen alszik (a fordításban: *álomszuszék*), hamar meg fog halni; aki éppen sír, szegénységet hoz; aki nincs otthon, el fogja hagyni férjét; a szeplős (a fordításban szereplő szövegváltozat szerint: *akinek tágláló orrllyukai vannak*) romlásba kergeti férjét stb.
80. old. *fiatalabb húga van...* – más értelmezés szerint: akinek túlságosan szép húga van, vagy: aki túl fiatal a férjhez képest.
81. old. *Brahma stb. szertartását alkalmazva...* – a klasszikus indiai házassági jog négy erkölcsös és négy erkölestelen házasságkötési formát ismert. Brahma-szertartásnál az atya ajándéka gyanánt egy barátja adta a lányt a kérőnek; a Pradzsápati-házasságnál a vőlegény kérte meg a lány kezét; a risi-házasságnál két tehenet adtak váltságdíjúl; az istenek szertartása a papokra vonatkozott. Erkölcstelennek számított a leányrablás, pénzért eladás stb.
83. old. *adjon szájába...* – más szöveg szerint: „nyújtson át a szájával”.
84. old. *testének különböző részeit...* – eredetiben: „testének köldökön felüli részeit”.
84. old. *nem fog hozzá a tulajdonképpeni egyesüléshez...* – itt a szanszkrit szövegben még egy mondat következik: „A hímvesző bedugása közben legyen gondja rá, hogy a nőnek is gyönyörűséget szerezzen.”
86. old. *apát-anyát játszanak...* – más szöveg szerint: „babákkal játszanak”. A szanszkrit eredetiben még néhány játék szerepel: házépítés agyagból, bökdösés stb.
87. old. *kézen fogva keringeni...* – pontosabban: „ha a leány szereti a bűvészműtáványokat, szemfényvesztő fogásokkal ejtse bámulatba”.
91. old. *merő badar fecsegés...* – pontosabb fordítása ellenkező értelmű: „közismert dolog”, „a közmondás is így tartja”.

93. old. *gaṛḍaḡ emberheṣ adják leányukat...* – más magyarázat szerint az eredeti szöveg ironikus értelmű: ha a lány csak a pénzre bukik, akkor ne nézze, hogy milyen a férfi külseje és jelleme.
94. old. *Sakuntala* – a szanszkrit regék legbájosabb leányalakja, Erdei remetetanyán nőtt fel, szerelembe esett a vadászaton arra vetődő királlyal, s a „tanúk nélküli házasság” formájában egymáséi lettek. A rege legismertebb feldolgozása Kálidásza világhírű drámája (i. sz. 4. sz. táján).
95. old. *kusafū* – áldozatoknál használt, sásszerű fű.
95. old. *gandharvahāṣṣaḡ* – titkos házasság a szülők tudomása és tanúk jelenléte nélkül, mint a fentebb említett Sakuntala férjhez menése; félig-meddig leányszöktetés.
96. old. *elrabolja házából a leányt...* – ez a mondat nincs a szanszkrit szövegben.
99. old. *aṣ erényes aṣṣoṇy életmódja...* – e fejezet pontosabban az egyneű férj feleségéről szól; a következő fejezet a többnejűség esetét tárgyalja.
102. old. *ṣṛūṣṛveḡ* – gyermekkorban férjhez adott leány, akinek gyermekférje meghalt, mielőtt ténylegesen egybekeltek volna. Az ilyen özvegyek újbóli férjhez menését egy fokkal kevésbé szigorúan ítélte el a konzervatív hindu közfelfogás, mint a tényleges özvegyekét, ami a legutóbbi évtizedekig súlyos bűnnek számított.
106. old. *kancsukijá* és *mahattariká* a hárembeli szolgálóleányok (udvarhölgyek) régi szanszkrit elnevezése; a fordításban szereplő *mahalliká* szó ugyanennek a fogalomnak arab eredetű, modern indiai neve.
116. old. *aki féltékenykedik* stb. – a következők a férjre vonatkoznak: „akinek férje féltékenykedik, kéjsóvár” stb.
117. old. *csékély értékű...* – helyesen: „ismeretes”.
125. old. *Avimaraká* – Ahaljának a tűz istenétől született törvénytelen fia, aki erdőben nőtt fel, s egyszer egy ott vadászó király leányát mentette meg egy vad elefánttól; megszerette és feleségül vette a leányt.
128. old. *saját feleségét...* – eredetiben: „saját együgyű feleségét”.
129. old. *elhagyta őt...* – a teljes bekezdés pontosabb fordítása (az eredeti versformában):
Vigyázatlanul ejtett szót s meggondolatlan tettet is helyreüt a kerítőnők mézes-mázos, ravasz szava.
131. old. *márgasírśa* – november–decembernek megfelelő hónap. A hónapokat az indiai holdnaptár két részre osztja: a növő hold és a fogyó hold időszakára. Az előbbit szerencsés, az utóbbit szerencsétlen időszaknak tartották. – *Kárttika* – október–november; *áśvina* – szeptember–október; *csaitra* – március–április.
133. old. *aṣ emberi természet hat ellensége* – szerelem, harag, kapzsiság, gőg, mámor, öröm.
134. old. *orvoszereket ṣṛed...* – a kommentár szerint nem orvosszerekről, hanem mesterséges himvessző felkötéséről van szó.

134. old. *keleti tájakon uralkodnak...* – itt az eredetiben még egy mondat következik: „Az asszonyok mesterséges fogásairól mondtak vonatkoznak azokra a férfiakra is, akik nem jutnak nőhöz, s ezért hüvelyutánzattal, állatokkal, asszonyszobrokkal vagy pusztán hímveszőjük dörzsölésével elégitik ki magukat.”
136. old. *a jógasírák tesznek említést...* – ez a mondat nincs a szanszkrit szövegben.
143. old. *szeresse a gazdagságot...* – pontosabban: „A jó tulajdonságokat keresse a férfiban, ne a gazdagságot.”
143. old. *túlzottan szemérmes férfiakkal...* – pontosabban: „a szemérmetlen (perverz) férfiakkal”.
144. old. *nemi szerveik mérete szerint ugyanazon osztályba tartoznak...* – eredetiben: „a férfi gazdagsága miatt; vagy hogy kéjvágyukat csillapítsák”.
147. old. *csendben marad...* – pontosabban: „szerelmét csak ittasan, alvás közben vagy betegen vallja be szóval”.
148. old. *elhanyagolja az istentiszteleteket...* – pontosabban: „tartózkodik a szépítőszerek használatától”.
153. old. *kineveti a férfit...* – más szöveg szerint: „ha nem megy a férfinak, kineveti”.
158. old. *közösült a hölgyel...* – a mondat pontosabb szövege: „Ez a jel a férfi régebbi adományaira célozzon.”
162. old. *fogadalmak megvalósítására...* – itt a szanszkrit szövegben még egy mondat következik: „A szépségükből élő nők jövedelmük fölöslegét arra fordítják, hogy egész testükre ékszereket vásároljanak, pompás házat építsenek, háztartásukat értékes edényekkel és szolgálkkal tegyék előkelővé.”
165. old. *valamely gonosz szellem befolyása...* – e mondat nincs a szanszkrit eredetiben.
166. old. *szeretőjén kívül mástól is kap pénzt...* – más értelmezés szerint: „ha lopott pénzt fogad el szeretőjétől”.
167. old. *szerencsétlenségbe döntenie mind ezen, mind az elkövetkezendő világon...* – eredetiben egyszerűen: „halálba kergetnie”. (Vátszjájana nem foglalkozik másvilággal és vallási kérdésekkel.) – A következő bekezdés értelmezése bizonytalan.
168. old. *pénzt és egyben szerelmet is nyer...* – pontosabban: „Ha szeretőjén kívül más férfinak is odaadja magát pénzért, s féltékeny szeretőjétől is kap pénzt.”
168. old. *vajon régebbi ellensége...* – valószínűbb fordítása: „vajon saját költségére kezdeményezett újabb viszonya esetén a megcsált régi szerető nem gerjed-e haragra, s nem okoz-e bajt neki.”
176. old. *Atharva-Véda* – a hinduk szent könyvében, a négy részből álló Védában a varázsigeiket tartalmazó rész; az i. e. I. évezred elején keletkezett.
185. old. *az istenség szemléletébe merülve...* – pontosabban: „gondolataimat összeszedve”.